

BUTLLETÍ OFICIAL

del

PARLAMENT

de les

ILLES BALEARS

DL. PM. 558-1983

Fq.Con.núm. 33/28

21 de desembre de 2018

IX legislatura

Núm. 171

SUMARI

1. PLE DEL PARLAMENT

1.1. TEXTOS APROVATS

1.1.1. LLEIS

A) Llei de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca. 9765

1.1.3. RESOLUCIONS DERIVADES DE MOCIONS

A) RGE núm. 13620/18, relativa a cos integral d'actuació en situació de risc. 9788

1.1.4. RESOLUCIONS DERIVADES DE PROPOSICIONS NO DE LLEI

A) RGE núm. 14575/18, relativa a suport a les famílies de les persones desaparegudes. 9788

B) RGE núm. 13553/18, relativa a tancament de la central tèrmica d'Es Murterar. 9789

1.2. TEXTOS DEBATUTS

1.2.1. INTERPEL·LACIONS

A) RGE núm. 12663/18, del Grup Parlamentari Popular, relativa a política general del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca pel que fa a la gestió i l'actuació a les inundacions patides a Mallorca el passat mes d'octubre. 9789

1.2.2. RESPOSTES A PREGUNTES FORMULADES EN EL PLE

A) RGE núm. 13585/18, de la diputada Sara Ramon i Roselló, del Grup Parlamentari Popular, relativa a títols de coneixement de llengua catalana. 9789

B) RGE núm. 14595/18, de la diputada Margaret Mercadal i Camps, del Grup Parlamentari Popular, relativa a situació dels torrents de l'illa de Menorca. 9789

C) RGE núm. 14594/18, del diputat Miquel A. Jerez i Juan, del Grup Parlamentari Popular, relativa a exclusió d'un mitjà de comunicació local a Eivissa de les subvencions per al foment de la llengua catalana. 9789

D) RGE núm. 14586/18, del diputat Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a mesures per resoldre l'endarreriment de les valoracions de discapacitat al centre base de Menorca. 9789

E) RGE núm. 14587/18, del diputat David Martínez i Pablo, del Grup Parlamentari Podem Illes Balears, relativa a implicació del Govern amb la reserva de la Biosfera de Menorca. 9789

F) RGE núm. 14597/18, de la diputada María Tania Marí i Marí, del Grup Parlamentari Popular, relativa a política del Govern en relació amb les cambres de comerç. 9789

G) RGE núm. 14784/18, del diputat Aitor Morrás i Alzugaray, del Grup Parlamentari Podem Illes Balears, relativa a oficina d'habitatge buit. 9789

H) RGE núm. 14737/18, del diputat Josep Melià i Ques, del Grup Parlamentari El Pi-Proposta per les Illes Balears, relativa a transferència de les competències de justícia. 9789

I) RGE núm. 14596/18, de la diputada María José Ribas i Ribas, del Grup Parlamentari Popular, relativa a llista d'espera a l'Oficina de la Dona a Eivissa. 9789

J) RGE núm. 14598/18, de la diputada Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular, relativa a solucions a les famílies amb infants autistes de balears, Gaspar Hauser. 9789

K) RGE núm. 14589/18, de la diputada Laura Camargo i Fernández, del Grup Parlamentari Podem Illes Balears, relativa a compliment de la moció sobre educació 0-3 anys. 9790

L) RGE núm. 14601/18, de la diputada María Consuelo Huertas i Calatayud, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a absència de control de la inscripció d'habitatges. 9790

M) RGE núm. 14591/18, del diputat Jaume Font i Barceló, del Grup Parlamentari El Pi-Proposta per les Illes Balears, relativa a serveis informatius d'IB3. 9790

N) RGE núm. 14600/18, del diputat Gabriel Company i Bauzá, del Grup Parlamentari Popular, relativa a defensa dels interessos dels ciutadans i les ciutadanes de les Illes Balears. 9790

1.3. TEXTOS REBUTJATS

1.3.4. PROPOSICIONS NO DE LLEI

A) Punts 3 i 4 de la Proposició no de llei RGE núm. 13553/18, del grup Parlamentari Popular, relativa a tancament de la central tèrmica d'Es Murterar. 9790

1.4. COMPAREIXENCES

A) Compareixença de la consellera d'Hisenda i Administracions Públiques, davant el Ple de la cambra, per tal de donar compliment a la Proposició RGE núm. 2898/18, relativa a la Unitat Militar d'Emergència (UME) a les Illes Balears (RGE núm. 13440/18). 9790

1.5. INFORMACIONS

A) Ajornament de la Pregunta amb sol·licitud de resposta oral davant el Ple RGE núm. 14599/18. 9790

B) Presa en consideració de la Proposta de la Comissió Tècnica Interinsular de delegació de competències al Consell Insular de Mallorca de les facultats que, com a administració gestora, exerceix ara l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears en relació amb el Museu de Mallorca (RGE núm. 13187/18). 9790

C) Comunicació de la designació dels diputats i/o les diputades encarregats de defensar al Congrés dels Diputats la proposició de llei RGE núm. 14160/17, de modificació de l'article 25 de la Llei 7/1996, de 15 de gener, d'ordenació del comerç minorista. 9790

D) Acord de celebrar sessions extraordinàries de dia 7 a dia 31 de gener de 2019 per procedir a la tramitació, l'estudi i l'aprovació, si pertoca, de diverses iniciatives (RGE núm. 15227/18). 9791

2. COMISSIONS PARLAMENT

2.5. INFORMACIÓ

A) Elaboració del dictamen del Projecte de llei RGE núm. 6542/18, agrària de les Illes Balears. 9791

B) Elaboració del dictamen del Projecte de llei RGE núm. 11784/18, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2019. 9791

3. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

3.1. PROJECTES DE LLEI

A) Decret llei 4/2018, de 23 de novembre, de concessió de crèdits suplementaris per atendre despeses inajornables derivades de sentències judicials pendents de pagament en l'àmbit de la Llei 4/2008, de 14 de maig, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible a les Illes Balears, amb càrrec als pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears de l'exercici de 2018, i de modificació del Decret llei 2/2018, de 18 d'octubre, pel qual s'estableixen ajudes i altres mesures urgents per reparar les pèrdues i els danys produïts per les pluges intenses i les inundacions del dia 9 d'octubre de 2018 a la comarca de Llevant de Mallorca (RGE núm. 14780/18), a tramitar pel procediment d'urgència. 9791

B) RGE núm. 15363/18, de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears, a tramitar pel procediment d'urgència. 9797

3.8. INTERPEL·LACIONS

A) RGE núm. 15341/18, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a política de la CAIB en matèria de violència de gènere (procediment d'urgència). 9809

3.9. MOCIONS

A) RGE núm. 15299/18, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a transició energètica, derivada de la Interpel·lació RGE núm. 13546/18. 9810

3.10. PREGUNTES AMB SOL·LICITUD DE RESPOSTA ESCRITA

A) RGE núm. 15331/18, del diputat Nel Martí i Llufríu, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a impacte de la llei de capitalitat d'Eivissa en el pressupost de la CAIB. 9810

B) RGE núm. 15332/18, del diputat Nel Martí i Llufríu, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a impacte de la llei de capitalitat d'Eivissa sobre crèdits o ingressos pressupostaris. 9811

C) RGE núm. 15337/18, del diputat Nel Martí i Llufríu, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a impacte de la llei de capitalitat d'Eivissa sobre la capitalitat de Palma. 9811

D) RGE núm. 15338/18, del diputat Nel Martí i Llufríu, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a trasllat de la llei de capitalitat d'Eivissa a la Conferència de Presidents per analitzar-ne els efectes. 9811

E) RGE núm. 15339/18, del diputat Nel Martí i Llufríu, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a encàrrec d'informe de valoració jurídica a l'Advocacia sobre la llei de capitalitat d'Eivissa. 9811

F) RGE núm. 15340/18, del diputat Nel Martí i Llufríu, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a trasllat de la llei de capitalitat d'Eivissa a la FELIB per valorar-ne l'impacte. 9811

3.14. PROPOSICIONS NO DE LLEI DAVANT COMISSIÓ

A) RGE núm. 15178/18, del Grup Parlamentari El Pi-proposta per les Illes Balears, relativa a incorporació plena del dietista-nutricionista al sistema de salut de les Illes Balears, davant la Comissió de Salut. 9812

B) RGE núm. 15179/18, del Grup Parlamentari El Pi-proposta per les Illes Balears, relativa a prevenció primària de l'obesitat infantil, davant la Comissió de Salut. 9812

C) RGE núm. 15232/18, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a la Lliga de Debat de secundària i batxillerat, davant la Comissió de Cultura, Educació i Esports. 9813

3.16. SOL·LICITUDS DE COMPAREIXENÇA

A) RGE núm. 15242/18, del Grup Parlamentari Mixt, relatiu a sol·licitud de compareixença del conseller de Treball, Comerç i Indústria, sobre els resultats de la campanya d'estiu contra la precarietat laboral. 9814

B) RGE núm. 15344/18, del Govern de les Illes Balears, relatiu a sol·licitud de compareixença de la consellera de Cultura, Participació i Esports, sobre el Pla de Cultura del Govern. 9814

3.17. INFORMACIÓ

A) Criteri favorable respecte de la presa en consideració de la Proposició de llei RGE núm. 14764/18, de l'estatut especial de capitalitat de la ciutat d'Eivissa. 9814

B) Habilitació dels dies necessaris, inclosos dilluns i dissabtes, per a la celebració de sessions extraordinàries de dia 7 a dia 31 de gener, per procedir a la tramitació, l'estudi i l'aprovació, si pertoca, de diverses iniciatives (RGE núm. 15227/18). 9814

4. INFORMACIONS

A) Canvis en la composició de la Diputació Permanent per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca. 9815

B) Portaveus del Grup Parlamentari Mixt durant els mesos de gener, febrer i març de 2019. 9815

5. CORRECCIÓ D'ERRATES

A) Correcció d'errates del BOPIB núm. 170, de 14 de desembre de 2018. 9815

1. PLE DEL PARLAMENT

1.1. TEXTOS APROVATS

1.1.1. LLEIS

Ordre de Publicació

El Ple del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 11 de desembre de 2018, aprovà la Llei de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca.

*Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó*

A)

LLEI DE CAMINS PÚBLICS I RUTES SENDERISTES DE MALLORCA I MENORCA

SUMARI

Exposició de motius

Títol I. Objecte i principis generals

- Article 1. Objecte
- Article 2. Principis generals

Títol II. Camins públics

- Capítol I. Règim jurídic
 - Article 3. Definicions
 - Article 4. Règim demanial i servituds públiques
 - Article 5. Zona de protecció
 - Article 6. Acció pública
 - Article 7. Desafectació
 - Article 8. Permuta i mutació demanial
 - Article 9. Recerca, recuperació possessòria, delimitació i fitació
 - Article 10. Reclamacions i accions judicials respecte de la titularitat pública municipal dels camins
- Capítol II. De la catalogació i registre dels camins públics
 - Article 11. Catàleg municipal de camins públics
 - Article 12. Redacció del catàleg municipal de camins públics
 - Article 13. Procediment per aprovar el catàleg municipal de camins públics
 - Article 14. Catàleg insular de camins públics
 - Article 15. Registre insular de camins públics
 - Article 16. Actualització
 - Article 17. Consulta pública del Registre insular de camins públics
 - Article 18. Iniciativa del consell insular en la incorporació de camins als catàlegs municipals de camins
 - Article 19. Disposicions comunes als catàlegs de camins
- Capítol III. Relacions interadministratives
 - Article 20. Coordinació i col·laboració
 - Article 21. Col·laboració dels consells insulars amb la redacció dels catàlegs municipals de camins
- Capítol IV. Instruments d'ordenació territorial i plans executius

- Secció 1a. Ordenació territorial dels camins
 - Article 22. Pla Director Sectorial de Camins
 - Article 23. Contingut mínim del Pla Director Sectorial de Camins
- Secció 2a. Planificació de desplegament en matèria de camins
 - Article 24. Plans especials de camins
 - Article 25. Coordinació amb la planificació territorial
 - Article 26. Modificació i revisió
- Secció 3a. Efectes de l'ordenació en matèria de camins
 - Article 27. Declaració d'utilitat pública
 - Article 28. Recursos financers
 - Article 29. Associacions de persones usuàries
- Capítol V. Dels usos dels camins
 - Article 30. Ús general
 - Article 31. Ordenances
 - Article 32. Limitacions a l'ús
 - Article 33. Prohibicions i impediment de pas
 - Article 34. Altres usos i aprofitaments
- Capítol VI. Condicions generals per als diferents usos i aprofitaments
 - Article 35. Senyalització
 - Article 36. Conservació del ferm dels camins
 - Article 37. Tancaments laterals dels camins
 - Article 38. Conservació dels marges i parets de tancament
 - Article 39. Ús forestal en la zona de protecció
 - Article 40. Instal·lacions subterrànies i aèries als camins

Títol III. Rutes senderistes

- Capítol I. Objectius, definicions i competències
 - Article 41. Objectius
 - Article 42. Definicions
 - Article 43. Competències dels consells insulars
 - Article 44. Competències dels ajuntaments
 - Article 45. Funcions de la Federació Balear de Muntanyisme i Escalada
- Capítol II. Constitució de les rutes senderistes i implantació del Registre
 - Article 46. Iniciativa per constituir les rutes senderistes
 - Article 47. Plans especials d'ordenació de rutes senderistes
 - Article 48. Projecte de ruta senderista
 - Article 49. Ordenances
 - Article 50. Efectes dels plans especials i dels projectes de rutes senderistes
 - Article 51. Procediment d'homologació de rutes
 - Article 52. Cancel·lació de l'homologació
 - Article 53. Registre de rutes senderistes
 - Article 54. De la prohibició de noves rutes al marge d'aquesta llei
- Capítol III. Conservació, policia i senyalització
 - Article 55. De la conservació i policia de les rutes senderistes
 - Article 56. Senyalització

Títol IV. Infraccions i sancions

- Article 57. Definició i tipificació
- Article 58. Infraccions molt greus
- Article 59. Infraccions greus
- Article 60. Infraccions lleus
- Article 61. Responsabilitats
- Article 62. Mesures restitutòries i sancionadores
- Article 63. Procediment sancionador

- Article 64. Sancions i multes
- Article 65. Prescripció de la infracció
- Article 66. Restitució i indemnització de danys
- Article 67. Execució forçosa

Disposicions addicionals

- Disposició addicional primera. Modificació de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial
- Disposició addicional segona. Aplicació de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears
- Disposició addicional tercera. Camins ferroviaris
- Disposició addicional quarta. Pla de Vies Ciclistes
- Disposició addicional cinquena. Incentius per a l'aprovació del Catàleg municipal de camins
- Disposició addicional sisena. Assistència jurídica i de suport als ajuntaments de menys de 5000 habitants
- Disposició addicional setena. Garantia de connectivitat
- Disposició addicional vuitena. Espais naturals protegits i de la Xarxa Natura 2000
- Disposició addicional novena. Camí de cavalls de Menorca
- Disposició addicional desena. Ocupació per una carretera de la traça d'un camí

Disposicions transitòries

- Disposició transitòria primera
- Disposició transitòria segona
- Disposició transitòria tercera

Disposicions finals

- Disposició final primera. Desenvolupament reglamentari
- Disposició final segona. Entrada en vigor de la llei

Annex I

Fitxa homologada per al Registre insular de camins públics

Annex II

Sol·licitud d'homologació de ruta senderista

Annex III

Fitxa per al Registre de rutes senderistes

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Mallorca i Menorca ofereixen una realitat geogràfica diferent, l'una de l'altra i dins cadascuna, i també la seva història, amb assentaments i dominacions diferents que han deixat la seva empremta. En el cas de Mallorca, aquestes característiques particulars han anat conformant una realitat clarament diferenciada de la resta de l'arxipèlag pel que fa a la implantació dels assentaments de població, a la realitat demogràfica i al nombre i distribució de les vies de comunicació. En aquest sentit, cal tenir present la complexitat administrativa que suposa a Mallorca la convivència de 53 municipis, de grandària i dinàmiques de població molt diferents entre ells, alguns més turístics, altres d'interior, de muntanya, metropolitans, etc.; però tots ells amb l'exercici de competències en mobilitat i infraestructures així com també en conservació del patrimoni i del medi ambient. Municipis que gaudeixen d'un elevat grau d'autonomia però que sovint pateixen d'una mancança d'eines de coordinació entre ells i, fins i tot, de limitació de recursos a l'hora d'intervenir en determinades matèries.

La xarxa de camins segueix conformant un patrimoni primordial i pràctic per al desenvolupament de la vida rural i de les activitats agràries, ramaderes i complementàries. Els camins públics constitueixen, juntament amb les carreteres, una xarxa de vies extensa i arrelada amb la funció històrica bàsica d'enllaçar els diferents indrets de l'illa, en especial els nuclis tradicionals, que ofereix al conjunt de la població una accessibilitat generalitzada a tot el territori insular. Aquesta funció encara perdura avui dia amb l'estructura d'una trama conformada per milers de quilòmetres de camins amb unes funcions, unes característiques i una freqüentació molt prototípica de l'illa.

En l'actualitat, a Mallorca encara es percep la rellevància cabdal d'aquesta xarxa de camins per al benestar de la població, en especial pel potencial que representa amb relació a l'apropament de la ciutadania al gaudi d'un medi ambient saludable i a la interacció amb l'entorn rural dins una ordenació territorial cohesionada i equilibrada. Conflueixen, doncs, en la regulació d'aquestes infraestructures diferents drets de les persones que recullen, d'una manera o d'altra, la Constitució i les lleis, com ara: el dret a la propietat privada, el dret a la intimitat, el dret a la lliure circulació i desplaçament pel territori, bé sigui per una motivació social o econòmica concreta com per una inquietud o desig personal de contacte amb l'entorn mitjançant una aproximació correcta a la natura; el dret de gaudir d'una xarxa de camins de terra on no circulen vehicles de motor; el dret a la salut i a una vida sana; el dret a gaudir d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de les persones, sempre conjugat amb el deure de conservar-lo i d'utilitzar de manera racional els recursos naturals, sense banalitzar la natura, el paisatge i els valors ambientals de l'entorn.

D'altra banda, el Conveni Europeu del Paisatge, ratificat per l'Estat espanyol i al qual el Consell Insular de Mallorca s'adherí l'any 2008, estableix que tot el territori esdevé paisatge i afegeix que la ciutadania de la Unió Europea disposa del dret al gaudi d'un entorn de qualitat que li ha de ser accessible. Així mateix, a Menorca, Reserva de Biosfera, els camins són un recurs, un valor per conèixer i gaudir-ne. D'aquesta manera, la xarxa de camins públics esdevé, a més a més, un element fonamental que procura una permeabilitat territorial suficient per permetre una aproximació, un coneixement i un gaudi del paisatge que incideix en la seva preservació i millora en benefici de tota la població. Tot això, sense oblidar que són eines bàsiques i necessàries per sostenir el món rural on el sector agrari juga un paper essencial.

A més d'això, i no en pocs casos, els camins de Mallorca són, per ells mateixos, elements del patrimoni cultural —en el sentit més ampli del concepte— que mereixen un grau major de reconeixement i de protecció. Els traçats dels camins són saviesa popular, història, tradició i patrimoni i, per tant, cal anar més enllà de la protecció patrimonial simple de llur realitat física, de la qual avui en dia només en gaudeixen alguns elements, com ara els empedrats, a partir d'instruments d'ordenació territorial o urbanística. Així, cal implantar una nova normativa que pugui dotar els camins d'un règim jurídic més complet, adient i inclusiu de la conservació i regeneració de l'entorn en el marc de la regulació vigent. Així, requereix una menció especial la Directiva 92/43/CE del Consejo, de 21 de maig, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i fauna silvestres, que posa en marxa la xarxa ecològica

europèa denominada Natura 2000, que està integrada per les zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) designades sota les determinacions de la Directiva d'aus 79/409/CEE, relativa a les aus silvestres i per les zones d'especial conservació (ZEC).

Dins el nostre àmbit autonòmic, la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO), estableix que constitueixen els espais de rellevància ambiental de les Illes Balears els espais naturals protegits i els llocs de la Xarxa ecològica europea Natura 2000.

A nivell estatal, cal esmentar la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de monts, l'objectiu de la qual és garantir la conservació i protecció dels monts espanyols, promovent-ne la restauració, la millora, la sostenibilitat i l'aprofitament racional, recolzant-se en la solidaritat col·lectiva i la cohesió territorial.

Amb l'ús generalitzat dels vehicles de motor en els anys cinquanta del segle XX, les administracions varen oblidar molts de camins antics, ja que només prenien en consideració aquells que, per les seves característiques i traçat, eren els més aptes per als automòbils de l'època, al mateix temps que en potenciaven l'adequació als nous sistemes de transport. Així, molts de camins restaren abandonats i foren envaïts per la vegetació o, fins i tot, usurpats, mentre que altres es transformaven en vies concebudes únicament des de la perspectiva de l'automòbil.

En l'actualitat, els nous usos de lleure, com les activitats d'excursionisme o senderisme, esportives, educatives, socials, mediambientals, entre d'altres, han tornat a reivindicar aquesta xarxa que cal preservar i fomentar, no només com a infraestructures per satisfer necessitats de comunicació pròpies i específiques del món rural, sinó també com a infraestructures al servei de tota la societat; una xarxa que permet al conjunt de la població i als visitants gaudir de la natura i d'un paisatge amb un alt valor patrimonial i cultural que també, al cap i a la fi, es converteix en un motor de desenvolupament rural i d'un major equilibri territorial. En suma, sense camins públics no es disposa de la llibertat de moure's per l'illa, ni de caminar sobre un ferm de terra, ni de gaudir de la natura ni del paisatge, i tampoc no es pot aconseguir la sensibilització i la participació ciutadana efectiva a l'hora de conservar-ho. Així, aquesta llei no pretén regular amb caràcter general l'excursionisme sinó que només tracta del règim jurídic dels camins públics com a xarxa on implantar la pràctica del senderisme, sense perjudici de la coexistència amb altres disposicions que poden regular altres pràctiques excursionistes o de lleure tradicionals.

Tot i que durant anys, especialment des d'alguns ajuntaments i des del Consell Insular de Mallorca, s'ha fet un esforç notable per recuperar i defensar els antics camins públics, s'ha constatat que aquesta tasca no resulta suficient sense implantar un règim jurídic específic. Aquesta llei es formula per desplegar les competències que els articles 30 i 31 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears atorga a la comunitat autònoma en les matèries següents: ordenació del territori i urbanisme (article 30.3), camins (article 30.5), vies pecuàries (article 30.9), agricultura (article 30.10), esport i oci (article 30.12), patrimoni històric (article 30.25), desenvolupament del dret civil propi (article 30.27) i règim local (article 31.13). Totes aquestes competències permeten

atendre les diferents realitats que presenten els camins públics de Mallorca i Menorca.

El text s'articula a través de dos grans apartats: el títol II per als camins públics i el títol III per a les rutes senderistes; títols que per ells mateixos podrien ser objecte d'una llei per separat, però que, en aquest cas, s'ha considerat convenient tractar d'una manera unitària i en un mateix cos normatiu. Això és així ja que sovint se sobreposen sobre un mateix camí públic tant la funció pròpia d'una via de comunicació com la recreativa i d'accés a la natura. Als títols esmentats els són d'aplicació el règim comú de la llei que ve determinat pel títol I (objecte i principis generals) i pel títol IV (infraccions i sancions).

El títol I recull l'objecte de la llei, és a dir el règim jurídic dels camins públics i les rutes senderistes, i n'incorpora els principis generals, que es poden resumir en la defensa i la conservació del patrimoni viari, potenciant-ne l'ús responsable com a mitjà per accedir a l'entorn rural més immediat de la ciutadania.

El títol II estableix el règim jurídic dels camins públics. Aquesta llei es remet a la normativa comuna respecte de la definició de domini públic, si bé reforça els mitjans per defensar i controlar els camins públics mitjançant la concreció puntual de determinats articles de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears. Així doncs, pel que fa a la noció de camí públic, es parteix d'un concepte que, atenent la realitat, abasta qualsevol tipologia de camí que no només inclou la via de comunicació en ella mateixa, sinó també els elements que —sent igualment de domini públic— li són inherents per a la seva finalitat. També s'estableix una zona de protecció, com fa la legislació de carreteres, de 3 metres a cada costat del camí.

El control i la defensa dels camins s'ha instrumentalitzat d'acord a un doble control: el que exerceix l'administració municipal i el que exerceix el consell insular, administració que atresora molta informació sobre els camins i que pot ser de gran utilitat a l'hora d'acreditar-ne la titularitat pública. D'altra banda, és obvi que una defensa dels camins no es pot plantejar únicament amb una visió compartimentada per municipis, ja que molts camins, encara que de titularitat municipal, tenen un interès supramunicipal i també per això és important que el consell insular tuteli la xarxa des d'una visió insular amb total respecte a l'autonomia municipal.

Les novetats que podem destacar d'aquest títol II són:

Respecte de l'acció pública, s'ha ampliat el dret a l'exercici a qualsevol persona física o jurídica amb interès en la matèria, superant el concepte de veï/veïna de la legislació de règim local. També, i seguint l'exemple de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, de patrimoni de les administracions públiques, s'ha establert una compensació per a la defensa dels camins públics, superant la mera indemnització de despeses que preveia la legislació de règim local. Finalment, s'ha establert la possibilitat que el consell insular, en les vies d'interès supramunicipal, pugui requerir als ajuntaments la informació per instar posteriorment, si ho considera oportú, l'acció pública en defensa de la titularitat pública d'un camí.

Pel que fa a la desafectació, s'elimina qualsevol possibilitat que es pugui donar la desafectació tàcita pel transcurs del

temps. Respecte de les permutes i mutacions demaniales, s'insisteix en l'adequació a l'interès general i es requereix un informe preceptiu del consell insular que serà vinculant per a les vies que afecten rutes senderistes de caràcter insular.

Pel que fa a l'expedient d'investigació, recuperació d'ofici i delimitació i afitament, s'estableix, com a principal novetat, que el consell insular, en cas de vies municipals d'interès supramunicipal, pugui iniciar els expedients d'investigació d'ofici en cas que l'ajuntament no actui.

També es fixa l'obligatorietat que qualsevol reclamació sobre la titularitat dels camins municipals s'ha de comunicar al consell insular perquè pugui cooperar amb l'ens municipal en la defensa de la titularitat pública o, fins i tot, assumir-ne la defensa si l'ajuntament no ho fa.

Respecte del Catàleg de camins inclòs en el capítol II, l'experiència davant els tribunals ha demostrat que per a defensar la titularitat pública dels antics camins cal un treball previ d'investigació que en permeti acreditar la titularitat; investigació que ha de dur a terme un equip multidisciplinari (amb l'especialització en història, geografia i dret, entre altres). Precisament, en el cas del Consell Insular de Mallorca, amb la tasca que ha fet fins ara en la defensa dels camins públics, s'ha recollit prou informació i experiència per a poder ajudar els ajuntaments i coordinar-se en aquesta tasca. Així doncs, la finalitat del catàleg és aportar les proves que fonamentin el caràcter públic dels camins, relacionar tots els camins públics municipals i determinar, a més, els camins públics o privats que tenen interès patrimonial o senderista. En tot cas, és un document merament informatiu i de control dels camins públics, sense que es pugui assimilar als catàlegs urbanístics. La llei estableix el procediment per aprovar els catàlegs, procediment que preveu un informe del consell insular i un tràmit d'audiència pública. Els ajuntaments tenen un termini màxim de quatre anys des de l'entrada en vigor de la llei per redactar els catàlegs. Els camins catalogats com a públics han de ser inscrits posteriorment a l'Inventari de béns municipals i també s'inscriuen en el Registre insular de camins públics creat per aquesta llei. Aquest registre té caràcter merament informatiu i vol ampliar al màxim la informació destinada a la ciutadania amb relació als camins públics de l'illa. La gestió del Registre insular s'atribueix al consell insular.

Igualment, el consell insular pot requerir als ajuntaments que cataloguin les vies municipals d'interès supramunicipal.

Al capítol III es preveu la col·laboració i la coordinació entre les diferents administracions i, en especial, que es puguin subscriure convenis o subvencions per redactar els catàlegs.

El capítol IV regula els instruments de planejament territorial i els plans executius. A escala territorial insular, s'estableix a càrrec del consell insular la redacció d'un pla director sectorial de camins. La finalitat d'aquest pla és establir una xarxa de camins complementària a la xarxa de carreteres per als vehicles motoritzats, però també per garantir en condicions de seguretat els desplaçaments a peu, bicicleta o cavall, o qualsevol altre mitjà de transport no motoritzat.

La planificació executiva del Pla Director Sectorial correspon als plans especials, que poden ser redactats pel consell insular i pels ajuntaments, amb la finalitat de mantenir

la xarxa actual de camins, així com d'incorporar-hi nous trams en compliment de les prescripcions del Pla Director Sectorial. Aquests plans especials comporten la declaració d'utilitat pública als efectes legalment previstos.

El capítol V regula els usos dels camins, insistint en el dret de transitar-hi i en el fet que, en tot cas, el trànsit no motoritzat és d'ús general, lliure i gratuït sense que es pugui subjectar a cap taxa i sense perjudici de les que es puguin imposar als usos especials, les activitats lucratives, les proves esportives o les activitats no permanents. Es faculta les administracions titulars dels camins per dictar les ordenances que considerin convenients. En aquest capítol s'inclouen les limitacions d'ús, que sempre ha de ser excepcional en el cas del trànsit a peu, així com les prohibicions, l'impediment de pas i altres usos, com ara la utilització per al pas d'instal·lacions i conduccions. D'altra banda, es vol garantir la compatibilitat del manteniment de la xarxa de camins amb l'activitat agrària, forestal i altres usos conformes amb la naturalesa i la destinació rústica dels terrenys.

En el capítol VI es recullen diversos aspectes que afecten de manera general els camins i el seu ús, com ara unificar els diferents senyals mitjançant la redacció d'un manual a càrrec del consell insular.

Igualment, per raons paisatgístiques, mediambientals i excursionistes, s'estableix l'obligació de preservar tot un conjunt de camins de l'asfaltatge, salvaguardant així el dret a caminar per fermes de terra que resulten més amables i segurs per al lleure o l'excursionisme. És important destacar, com ja hem indicat a l'inici, que molts dels camins públics representen no només una manera d'accedir al medi natural, sinó que també són una plataforma per practicar un esport (excursionisme, ciclisme, córrer, etc.) o per fer-hi activitats de lleure saludables, per tant, és necessari mantenir-ne les condicions perquè els camins compleixin aquesta funció adequadament.

També s'estableixen normes sobre els tancaments laterals dels camins, prohibint-ne els massissos per sobre de 120 centímetres d'altura, a fi d'evitar la pèrdua de les visuals del paisatge.

D'altra banda, en l'article 38 es recullen les normes adequades per mantenir els camins que es troben sobre marjades, per això, es recull el costum propi de Mallorca que atribueix la propietat del mur o marge a la finca superior, així com les parets seques que tanquen les finques amb el camí són propietat de la finca. Incorporar normes del nostre costum jurídic és possible d'acord amb l'article 1 del Decret legislatiu 79/1990, de 6 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Compilació del Dret Civil de les Illes Balears, que integra en el dret civil propi el costum que forma part de la tradició jurídica de les Illes Balears. El capítol esmentat es completa amb normes respecte de l'ús forestal a la zona de protecció i sobre les obres d'instal·lacions subterrànies o aèries que s'han de fer als camins.

Amb caràcter general no és objecte d'aquesta llei l'excursionisme com a esport, que es regula per la seva legislació específica, però sí que es regula, en el títol III, el senderisme, que, com s'ha dit a l'inici, i com a manera d'accedir al medi ambient i a la natura, és l'altre gran apartat de la llei. Aquest títol s'articula sobre la base de la creació de les

rutes senderistes, entenent-les, prioritàriament, com les rutes excursionistes a peu homologades pel consell insular. Els promotors d'aquestes rutes poden ser ajuntaments, pel que fa a les d'àmbit local, o el consell insular, amb relació a les d'àmbit i interès supramunicipal, si bé les persones particulars també poden col·laborar signant els convenis corresponents amb l'administració promotora. La ruta senderista es pot articular sobre vies públiques o, fins i tot, sobre vies privades, sempre que es compti amb l'acord de la propietat dels terrenys i, si escau, també amb l'explotador de l'activitat agrícola. També els promotors poden fer ús, si escau, dels plans especials d'ordenació de rutes senderistes, així com dels projectes i les ordenances, que duen implícita la declaració d'utilitat pública dels terrenys necessaris per executar-les. La Federació Balear de Muntanyisme i Escalada, a petició de l'entitat promotora, pot homologar la ruta conforme a les marques de GR (gran recorregut), PR (petit recorregut) i SL (sender local).

La llei estableix el procediment d'homologació que correspon al consell insular, que ha de vetllar pels requisits que estableix la llei i el seu annex II, per a dotar la via de la seguretat necessària i garantir-ne l'encaix en l'ordenació territorial de l'illa. Una vegada concedida l'homologació provisional, l'entitat promotora té dos anys per a executar la ruta i senyalitzar-la. I quan el consell insular hagi verificat que s'ha executat correctament, s'homologarà definitivament i s'inscriurà en el Registre de rutes senderistes. Aquest registre es constitueix com un document d'accés públic on s'inscriuen les rutes homologades pel consell insular, al qual correspon la competència sobre el registre.

També s'estableix la prohibició de crear noves rutes senderistes al marge de les establertes d'acord amb aquesta llei. Respecte d'aquestes rutes, se'n vol unificar els criteris tècnics, tant pel que fa a la seguretat com a la senyalització, per poder comptar amb un registre efectiu de totes les rutes senderistes i oferir-ne una informació completa i coordinada a les persones usuàries.

Finalment, el títol es completa amb les condicions que poden permetre cancel·lar l'homologació, així com les normes relatives a la conservació i la senyalització de les rutes senderistes; aquesta senyalització ha de ser coordinada pel consell insular mitjançant l'elaboració i l'aprovació del manual corresponent o bé amb un reglament.

El títol IV implanta el règim de les infraccions i sancions. Aquest títol és comú als camins i a les rutes senderistes. En aquest títol s'estableix un règim d'infraccions i de sancions, amb la graduació de lleu, greu i molt greu, i amb unes multes que poden anar d'un mínim de 60 euros fins als 20.000 euros per a les infraccions més greus. També s'estableix un règim adequat de prescripcions de la infracció, que són d'un any per a les lleus, de dos anys per a les greus i de tres anys per a les més greus, encara que la restitució de la legalitat, quan la infracció ha afectat béns del domini públic, no prescriu mai. Finalment, s'implanta també un règim d'execució forçosa i subsidiària, com també de multes coercitives, similar al que preveu la legislació urbanística.

La llei conclou amb un conjunt de disposicions addicionals, transitòries i finals. En les disposicions addicionals es destaca la regulació dels plans especials d'ordenació territorial

mitjançant la modificació de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial. Aquests plans es configuren com a instruments d'ordenació territorial en desplegament de les determinacions del Pla Territorial Insular i del Pla Director Sectorial o també com a instruments de planejament autònom, quan així ho prevegi expressament una normativa sectorial. També són objecte de regulació els antics traçats de línies ferroviàries desafectades, així com la creació dels plans de vies ciclistes.

En conclusió, aquesta llei vol realçar el valor de l'extensa xarxa de camins públics, regulant les diferents realitats que els afecten i establint els mitjans adequats per defensar-los i garantir-ne la protecció.

TÍTOL I OBJECTE I PRINCIPIS GENERALS

Article 1

Objecte

1. L'objecte d'aquesta llei és establir el règim jurídic dels camins públics de Mallorca i Menorca. Aquest règim s'estén a totes les qüestions relacionades amb la planificació, la projecció, el finançament, la construcció, la modificació, la conservació, l'explotació, l'ús i la defensa dels camins públics. Igualment, amb aquesta llei, es vol garantir la integració correcta dels camins en l'entorn.

2. També són objecte de regulació els aspectes relatius a les rutes d'interès senderista, cultural, patrimonial i etnològic, i la seva selecció, ordenació, protecció, senyalització i homologació com a rutes senderistes definides en el títol III d'aquesta llei, a més de la integració en el Registre de rutes senderistes.

3. No és objecte d'aquesta llei regular, amb caràcter general, l'excursionisme, que s'ha de regir per la normativa específica.

4. L'objecte d'aquesta llei s'estableix amb ple respecte al règim jurídic que preveu la legislació ambiental, en especial pel que fa a les previsions relatives a camins públics que transcorren per espais naturals protegits i de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000.

Article 2

Principis generals

Els principis generals en què es basa aquesta llei són:

a) Implantar i impulsar la catalogació, el registre, la defensa, la vigilància, la conservació, el manteniment i la integració en l'entorn de la xarxa de camins públics que defineix aquesta llei.

b) Recuperar, conservar i protegir el patrimoni viari tradicional i el seu entorn.

c) Potenciar el coneixement de la xarxa de camins públics.

d) Facilitar i promoure un ús responsable no motoritzat (a peu, en bicicleta o a cavall) i sostenible dels camins públics com a mitjà per preservar i donar a conèixer el medi natural, el

paisatge, el patrimoni etnològic, el patrimoni històric i servir al sosteniment i desenvolupament del medi rural.

e) Implantar la gestió sostenible del patrimoni viari històric i integrar els aspectes d'oci, socials i culturals amb els mediambientals i les activitats econòmiques agrícola, ramadera, silvícola i cinegètica.

f) Implantar el marc normatiu que delimiti l'ús dels camins conforme a la seva naturalesa i destinació en el medi rural, i prohibir-hi els usos incompatibles.

g) Garantir l'existència d'una xarxa de camins públics en benefici del sector primari de l'illa.

TÍTOL II CAMINS PÚBLICS

Capítol I Règim jurídic

Article 3 Definicions

S'estableixen les definicions següents, a l'efecte d'aquesta llei:

a) Camins públics: són les vies de comunicació terrestre de qualsevol tipologia, de domini públic, ubicades majoritàriament en sòl rústic que cobreixen les necessitats d'accés a les àrees rurals, de comunicació amb la costa, amb nuclis de població o llocs d'interès general. No es consideren camins públics, les carreteres que regula la legislació específica o els carrers, les places, els passejos o qualsevol altra via urbana definida i regulada per la normativa específica corresponent.

Formen part inherent dels camins públics: la plataforma, el ferm, els vorals, les obres de fàbrica, els terraplens i les obres auxiliars, així com els ponts per on passa el camí.

b) Catàleg municipal de camins: document informatiu aprovat per l'ajuntament que recull les conclusions dels treballs d'investigació i recerca sobre la situació dels camins públics o privats del seu terme municipal respecte de la titularitat pública, l'interès patrimonial o senderista.

c) Registre insular de camins públics: registre dels camins públics de l'illa, atribuït al consell insular.

d) Xarxa de camins públics: unitat funcional integrada pel conjunt de camins d'interès insular de titularitat pública que s'ordena en el Pla Director Sectorial de Camins.

e) Servitud pública de pas: servitud de pas, constituïda d'acord amb la normativa vigent a favor d'una administració pública, destinada a un ús general i amb les mateixes finalitats que els camins públics descrits en el punt a) d'aquest article.

f) Zona de protecció: porció de terreny delimitada amb la finalitat de protegir la integritat o la seguretat de les persones usuàries de la via i dels elements constructius del camí, així com els valors paisatgístics de l'entorn.

g) Pla Director Sectorial de Camins: instrument d'ordenació territorial destinat a ordenar i protegir la integritat del sistema i l'estructura de la xarxa insular de camins públics.

h) Plans especials de camins: instruments de naturalesa territorial o urbanística destinats a desplegar l'ordenació i la protecció integral dels camins en execució del Pla Director Sectorial de Camins. El plans que promogui el consell insular s'han de sotmetre al règim jurídic de l'ordenació territorial i els que promouen els ajuntaments, al règim jurídic urbanístic.

i) Gestió sostenible del patrimoni viari històric: l'organització, l'administració i l'ús del patrimoni viari històric de forma i intensitat que permeti mantenir el seu entorn natural, biodiversitat, productivitat agrícola i ramadera, vitalitat, potencialitat i capacitat de regeneració, per atendre ara i en el futur, les funcions ecològiques, econòmiques i socials rellevants en el seu entorn.

j) Vehícles autoritzats: com a mínim són vehícles autoritzats per transitar per un camí els vehícles dels propietaris o titulars de drets sobre les parcel·les confrontants o amb accés a través del camí, així com els vehícles agraris que s'utilitzen per a les tasques agrícoles o ramaderes de les finques. També tendran caràcter de vehícles autoritzats aquells relacionats amb el manteniment, la reparació i el lleure de les edificacions i instal·lacions existents a les parcel·les confrontants o que tenen accés a través del camí.

Article 4 Règim demanial i servituds públiques

1. Els camins públics i les servituds públiques de pas són, respectivament, béns i drets de domini públic i, per això, són inalienables i no es poden embargar ni prescriuen. Les ocupacions privades il·legítimes dels camins o servituds públiques de pas manquen de valor davant de la titularitat pública, amb independència del temps que hagi transcorregut.

2. Les facultats generals de planificació, de construcció, de modificació, de conservació, d'explotació i de defensa dels camins públics i servituds públiques de pas corresponen a les administracions que en són titulars, sense perjudici de les competències i funcions que tenen encomanades els consells insulars en aplicació d'aquesta llei i de la Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars, i normativa concordant.

3. Als camins que discorren per vies pecuàries i pel domini públic marítim terrestre els és d'aplicació la normativa vigent en matèria de vies pecuàries i de costes.

4. Els camins públics s'entenen de titularitat municipal tret de prova en contrari.

5. El patrimoni viari històric ha de ser gestionat de forma sostenible, integrant els aspectes ambientals amb les activitats econòmiques, entre d'altres les agràries, socials i culturals, amb la finalitat de conservar el medi natural alhora que augmentar el desenvolupament i la qualitat de vida de la població rural.

Article 5**Zona de protecció**

1. S'estableix una zona de protecció amb una amplada de 3 metres, a banda i banda, des del límit exterior del camí.
2. Qualsevol intervenció en aquesta zona de protecció que estigui sotmesa a una autorització expressa segons es determini en la legislació sectorial corresponent, ha de comptar amb un informe favorable, preceptiu i vinculant de l'administració titular del camí, a més dels informes sectorials que corresponguin.

Aquests informes s'integraran en els expedients d'autorització de conformitat amb el que es preveu en la legislació de procediment administratiu, i s'hauran de pronunciar respecte de la integritat i la seguretat de les persones usuàries del camí, la preservació dels elements constructius del camí, així com la preservació dels valors paisatgístics i la prevenció i la restauració ambiental d'incendis forestals. Les activitats agrícoles i ramaderes tradicionals no se subjectaran a aquest tràmit.

3. Els plans especials que es redactin en aplicació d'aquesta llei, poden concretar la delimitació de la zona de protecció i ampliar-la a altres elements quan es consideri, raonadament, que és necessari per acomplir el que preveu el punt 2 d'aquest article.

Article 6**Acció pública**

1. A l'efecte d'aquesta llei, l'acció pública en defensa de la titularitat d'un camí públic, que recull amb criteri general la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears, la pot instar qualsevol persona o entitat pública o privada que estigui en plenes facultats dels seus drets civils i polítics.
2. Quan un particular o una entitat privada exerceixi davant els tribunals una acció de defensa de la titularitat pública d'un camí amb l'oposició o la inacció de l'administració presumptament titular d'aquest, i n'obtingui una resolució judicial ferma favorable, tindrà dret a cobrar de l'administració a la qual s'atribueixi l'esmentada titularitat l'equivalent al quàdruple de l'import de les costes processals causades. Aquesta quantitat es percebrà en concepte de compensació i amb independència del que decideixi la sentència sobre la imposició de les costes judicials a l'empara del que preveu la legislació processal.

Igualment, la part demandant té dret a reclamar de l'administració titular del camí la indemnització pels danys i perjudicis que se li hagin pogut produir al llarg de tot el procés de defensa d'aquest interès general.

3. Respecte de les vies que tinguin un interès supramunicipal o que siguin susceptibles de formar part d'una xarxa de comunicació amb interès insular, es pot informar al consell insular corresponent sobre els motius i les justificacions pels quals es considera que són de titularitat pública, a fi i efecte que, si ho considera justificat, pugui instar l'acció pública en defensa de la titularitat. Si el consell insular decideix no emprendre les accions pertinents, ho ha de fer de manera raonada i justificada.

4. A l'efecte que el consell insular es pugui pronunciar sobre la petició prevista en l'apartat anterior, pot requerir prèviament a l'administració afectada que al·legui el que consideri pertinent dins un termini de tres mesos. Amb aquesta finalitat, el consell insular trametrà a l'administració titular del camí tota la documentació o la informació que tingui sobre la titularitat del camí.

Article 7**Desafectació**

1. Els terrenys de domini públic viari només queden desafectats mitjançant resolució expressa de l'administració titular, que s'ha d'ordenar pel procediment que estableix la legislació de règim local o una altra legislació específica aplicable. No produeixen desafectació del domini públic viari l'ús, l'ocupació o les utilitzacions privades, per prolongades que hagin estat en el temps.

2. Els projectes d'obres que impliquen substituir determinats trams o que deixin sobrants, no produiran la desafectació, els terrenys substituïts o sobrants continuaran afectes al domini públic viari mentre no se'n resolgui expressament la desafectació.

3. Els actes de desafectació i permutes s'han de fer constar en el Catàleg municipal de camins i en el Registre insular de camins públics.

Article 8**Permuta i mutació demanial**

1. Es poden fer permutes i mutacions demaniales de béns afectes al domini públic viari, amb els tràmits de desafectació previs i amb la nova afectació previstos en la legislació de patrimoni dels ens locals.

2. Si la permuta ve motivada per un canvi de traçat del viari, s'ha de justificar convenientment la idoneïtat i la millora del traçat alternatiu respecte de l'antic. Si el traçat afecta més de 200 metres lineals de camí s'haurà de seguir allò establert a l'article 24 de la Llei 6/1997, de 8 de juliol, del sòl rústic de les Illes Balears, si el traçat afectat pel canvi té una llargària inferior als 200 metres lineals s'haurà d'obtenir la corresponent llicència urbanística municipal sense que sigui necessària la declaració d'interès general. En el cas que la permuta afecti un camí que forma part d'una ruta senderista del consell insular, l'ajuntament haurà de sol·licitar informe preceptiu al consell insular en relació amb el canvi de traçat.

3. La mutació demanial que impliqui un canvi d'ús del viari públic, s'ha de sotmetre a informe previ i preceptiu del consell insular, que és vinculant en el cas de camins que afecten les rutes senderistes promogudes pel consell insular.

4. Qualsevol permuta o mutació demanial està condicionada al compliment de les disposicions que sobre aquesta matèria estableix la normativa de règim local o la legislació específica aplicable, tant pel que fa al contingut com al procediment administratiu pertinent.

Article 9**Investigació, recuperació possessòria, delimitació i fitació**

1. Les administracions públiques tenen el deure d'investigar els camins que consideren que pertanyen al domini públic i també estan facultades per recuperar-ne d'ofici la possessió indegudament perduda, independentment del temps que hagi estat ocupat o utilitzat per les persones particulars. Les administracions titulars dels camins poden dur a terme d'ofici les delimitacions administratives corresponents. Després de la delimitació s'han de fitar, sempre, els béns delimitats.

2. El procediment administratiu per investigar, recuperar la possessió, delimitar i fitar els béns s'ha de fer segons les normes previstes per la legislació de règim local i l'específica que hi sigui d'aplicació. En tot cas, si el camí investigat afecta un camí públic d'interès supramunicipal o afecta camins públics d'un municipi limítrof, l'Ajuntament que tramita el procediment donarà audiència a l'administració interessada.

3. En el moment en què l'administració competent té informació d'alguna acció de tancament de camins públics, així com de la usurpació de trams o d'altres elements dels camins de naturalesa pública, amb llaurat, moviment de terres, o altres formes materials d'apropiació, ha d'iniciar el procediment de recuperació d'ofici. En els camins que estiguin inclosos en l'Inventari de béns municipals, l'administració titular, com a mesura cautelar i urgent prèvia a la resolució de la recuperació d'ofici, pot executar l'obertura immediata del camí usurpat per mitjans propis i sense necessitat d'audiència a les parts afectades. Aquesta mesura cautelar només es pot dur a terme davant usurpacions recents del domini públic viari i sempre que no hagin transcorregut més de tres mesos des que se n'ha tingut constància. En tot cas, s'ha d'aixecar acta de les actuacions practicades.

4. Pel que fa als camins públics municipals que tinguin un interès supramunicipal o que siguin susceptibles de formar part d'una xarxa de comunicació amb interès general insular, els consells insulars de Mallorca i de Menorca disposen també de les facultats d'investigar-los, recuperar-los d'ofici, delimitar-los i fitar-los d'acord amb el procediment establert en la normativa de règim local i en aquesta llei. Per exercir aquesta facultat, el consell insular haurà d'instar, prèviament, l'ajuntament perquè iniciï el procediment corresponent. Transcorreguts dos mesos sense que l'ajuntament ho faci, el consell insular el pot iniciar per la via de la subrogació.

5. Si la resolució de l'expedient d'investigació tramitat pel consell insular respectiu dictamina que el camí és de titularitat municipal, el camí queda incorporat en el Catàleg municipal de camins i s'haurà d'incorporar obligatòriament a l'Inventari de béns municipals d'acord amb el que preveu l'article 132 de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears.

6. Interinament, i en el cas que l'ajuntament manifesti la seva oposició a la titularitat municipal, i mentre els tribunals no ho resolguin definitivament, el camí resta sota la tutela del consell insular que pot dur a terme totes les actuacions pròpies del titular del camí.

Article 10**Reclamacions i accions judicials respecte de la titularitat pública municipal dels camins**

1. En el cas de reclamació administrativa o judicial respecte de la titularitat pública d'un camí municipal, l'ajuntament demandat ha de notificar la reclamació o la demanda al consell insular en els dos dies hàbils des que ha rebut la reclamació o la demanda, perquè el consell insular pugui cooperar en la defensa del camí públic.

2. En el cas que l'ajuntament s'inhibeixi en la defensa de la titularitat pública del camí, la notificació prevista en l'apartat anterior permet al consell insular assumir-ne la defensa amb els efectes que preveuen aquesta llei, en especial els que preveu l'article 6, i la normativa concordant de règim local.

Capítol II**De la catalogació i el registre dels camins públics****Article 11****Catàleg municipal de camins públics**

1. El Catàleg municipal de camins recull els treballs d'investigació i recerca sobre la situació dels camins del terme municipal respecte de la titularitat pública, l'interès patrimonial o senderista.

2. Respecte de la titularitat pública, el Catàleg municipal de camins té la funció d'aportar les proves que serveixin per fonamentar el caràcter públic d'un camí com a bé de domini públic o bé patrimonial de l'administració municipal.

3. El Catàleg municipal també ha de recollir les servituds públiques de pas de titularitat municipal.

4. Els camins públics i les servituds públiques de pas no inclosos en aquest catàleg no perden, per aquest motiu, la naturalesa pública.

5. D'altra banda, aquest catàleg municipal no és assimilable als catàlegs que estableix la legislació urbanística i no té la condició ni la finalitat pròpies d'aquests instruments de planejament.

Article 12**Redacció del Catàleg municipal de camins públics**

1. El Catàleg municipal de camins ha de ser redactat per un equip multidisciplinari amb coneixement del territori, del patrimoni etnològic, del medi ambient, de recerca arxivística i amb competències jurídiques.

2. El catàleg ha d'incorporar una fitxa per a cada camí en la qual, com a mínim, s'ha de fer constar la informació que preveu l'annex I d'aquesta llei. Igualment, la fitxa contendrà les ressenyes bibliogràfiques, documentals i cartogràfiques on consti el camí.

3. La recerca arxivística ha d'abastar l'àmbit de tots els municipis afectats pels camins i altres administracions públiques que en tinguin la competència o que puguin tenir-ne informació. Igualment, i en la mesura que es pugui, s'ha de recollir la informació facilitada per les fonts orals. La toponímia del

camí ha d'atendre la denominació oficial i, si no en té, la tradicional o la històrica.

4. Les conclusions del catàleg han d'incloure els apartats següents:

a) Relació de camins o servituds de pas de titularitat pública o susceptibles d'iniciar un expedient d'investigació d'acord amb la legislació de règim local.

b) Camins amb interès patrimonial amb les recomanacions pertinents per preservar-los, tant a nivell constructiu com legal.

c) Camins que tinguin interès com a rutes excursionistes.

5. Els ajuntaments han d'aprovar els seus catàlegs en el termini màxim de quatre anys des de l'entrada en vigor d'aquesta llei. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi aprovat l'esmentat Catàleg municipal de camins, el consell insular es pot subrogar en les competències dels ajuntaments per redactar i aprovar els catàlegs esmentats, tot això d'acord al procediment establert a l'article següent en el que hi sigui d'aplicació.

Article 13

Procediment per aprovar el Catàleg municipal de camins públics

1. El procediment per aprovar el Catàleg municipal de camins ha de complir els tràmits següents:

a) Informe del consell insular. Quan s'hagi completat el catàleg s'ha de trametre al consell insular que té tres mesos per emetre'n un informe vinculant sobre el compliment dels requisits de l'article 12 d'aquesta llei. Si l'informe és negatiu, l'ajuntament ha d'esmenar les deficiències i sotmetre la proposta a un nou informe. Si, per contra, l'informe és favorable, ha d'incloure una anàlisi sobre les conclusions del catàleg i ha d'elaborar les recomanacions que consideri oportunes.

b) Aprovació inicial. Quan el consell insular hagi emès l'informe que esmenta el punt anterior, l'ajuntament ha d'aprovar inicialment el catàleg i l'ha de sotmetre a exposició pública per un termini d'un mes de la publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. Igualment, ha de notificar l'aprovació inicial al consell insular i als municipis confrontants, perquè, en el mateix termini, puguin al·legar-hi el que creguin convenient.

c) Aprovació definitiva. Un cop resoltes les al·legacions, el ple de l'ajuntament ha d'aprovar definitivament el catàleg en un termini màxim de sis mesos comptadors des que va finalitzar l'exposició pública.

2. En el ple en què s'acordi l'aprovació definitiva del catàleg, també s'acordarà, si cal, la inscripció dels camins catalogats de titularitat municipal en l'Inventari de béns municipals. Igualment, en el termini màxim de dos mesos des que s'ha aprovat definitivament, l'ajuntament ha de trametre al consell insular l'acord adoptat per incorporar els camins catalogats de titularitat municipal en el Registre insular de camins públics.

3. Els camins catalogats de titularitat municipal s'han de cartografiar en el planejament urbanístic municipal sempre que es revisi o se'n faci una nova formulació, fent-ne constar la naturalesa pública, sempre sense perjudici de cartografiar tots els camins del terme municipal d'acord amb el que preveu la legislació urbanística.

4. També s'informarà la Direcció General del Cadastre perquè, d'acord amb el procediment establert, incorpori a la planimetria cadastral els camins catalogats de titularitat municipal.

Article 14

Catàleg insular de camins públics

Els consells insulars de Mallorca i Menorca han d'aprovar el Catàleg de camins de la seva titularitat en el termini màxim de quatre anys, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, d'acord amb el que disposen els articles precedents en tot el que hi sigui d'aplicació.

Article 15

Registre insular de camins públics

1. El Registre insular de camins públics és un registre informatiu dels camins públics de l'illa i pot ser contradit davant els tribunals. En cap cas, si un camí públic no està inclòs en aquest registre no perd, per això, el reconeixement de la seva titularitat pública.

2. La competència i l'organització del Registre correspon al consell insular.

3. El consell insular ha de fer constar en el Registre insular de camins públics els camins i les servituds de pas que són de titularitat de qualsevol administració pública.

4. Els camins pels quals el Catàleg municipal de camins conclou que s'ha d'obrir un expedient d'investigació es poden inscriure en el Registre insular de camins, si bé s'ha de fer constar expressament que la titularitat està pendent de l'expedient d'investigació.

5. La fitxa de registre de cada camí contindrà la informació que es proposa en l'annex I.

Article 16

Actualització

1. Les administracions titulars dels camins han de mantenir actualitzats els catàlegs i han de comunicar qualsevol modificació respecte dels seus camins o servituds de pas al Registre insular de camins públics, en el termini màxim de dos mesos des que la modificació es produeixi.

2. Si s'incorporen nous camins o servituds de pas als catàlegs municipals de camins, s'ha de seguir el procediment que estableix l'article 13 d'aquesta llei.

3. Els nous camins o servituds públiques, que hagin estat objecte d'un expedient d'investigació previ, declarats públics per sentència judicial ferma o adquirits per l'Administració d'acord amb un títol d'adquisició, es poden inscriure directament al catàleg i no caldrà seguir el procediment establert en l'article 13 d'aquesta llei.

4. La pèrdua de la titularitat pública d'un camí o servitud de pas suposa la baixa automàtica del catàleg. La modificació del traçat d'un camí públic o servitud pública de pas catalogats també es podrà inscriure directament en el catàleg, sense necessitat de seguir el procediment establert en l'article 13 d'aquesta llei.

5. Igualment, les administracions públiques mantindran actualitzats els seus inventaris de béns municipals d'acord amb el que estableix la normativa de règim local.

Article 17

Consulta pública del Registre insular de camins públics

El Registre insular de camins públics ha d'estar disponible per a la consulta pública, s'ha de mantenir actualitzat i ha de ser accessible telemàticament. Els consells insulars també poden crear altres eines de comunicació del contingut del Registre per fer-ne la màxima difusió.

Article 18

Iniciativa del Consell Insular en la incorporació de camins als catàlegs municipals de camins

1. Respecte de les vies que els consells insulars puguin considerar justificadament de titularitat municipal, i que tinguin un interès supramunicipal o siguin susceptibles de formar part d'una xarxa de comunicació amb interès insular, els consells insulars poden requerir l'ajuntament perquè les inclogui en el seu catàleg de camins municipals, d'acord amb el procediment que preveu l'article 13 anterior.

2. L'ajuntament requerit ha de donar una resposta raonada sobre la inclusió o no del camí en el seu catàleg en el termini màxim de quatre mesos. La manca de resposta en el termini fixat suposa que l'ajuntament accepta la titularitat del camí.

3. En cas que l'ajuntament es manifesti en contra de la titularitat esmentada, el consell insular ha d'exercir l'acció corresponent davant els tribunals en defensa de la titularitat municipal. Interinament, i mentre no es resol definitivament la titularitat, el camí resta sota la tutela del consell insular que pot dur a terme totes les actuacions pròpies del titular del camí per defensar-ne la titularitat i la integritat.

Article 19

Disposicions comunes als catàlegs de camins

1. Els catàlegs municipals i insulars de camins prevists en aquesta llei conformen uns documents detallats amb el contingut de les fitxes previstes en l'annex I d'aquesta llei, que seran incorporades a l'Inventari de béns de l'administració titular.

2. Els catàlegs municipals i insulars de camins, atès que no constitueixen figures d'ordenació i se cenyeixen a identificar els béns demaniais viaris dels ajuntaments i del consell insular corresponent, no s'han de sotmetre a avaluació ambiental.

Capítol III Relacions interadministratives

Article 20

Coordinació i col·laboració

1. Les actuacions de les diferents administracions públiques s'han de fer d'acord amb els principis de coordinació, col·laboració, informació mútua i respecte competencial.

2. Els ajuntaments, els consells insulars i el Govern poden establir acords i convenis de col·laboració per millorar i mantenir la xarxa de camins públics, tant pel que fa als aspectes tècnics com financers.

Article 21

Col·laboració dels consells insulars en la redacció dels catàlegs municipals de camins

1. Els consells insulars poden subscriure convenis o acordar subvencions amb els ajuntaments per facilitar-los els mitjans adequats per redactar els catàlegs municipals de camins.

2. El règim de cooperació amb els ajuntaments es pot desplegar mitjançant un reglament que ha d'establir una regulació estable de les previsions d'assessorament i de suport per redactar els catàlegs.

Capítol IV Instruments d'ordenació territorial

Secció 1a

Ordenació territorial dels camins

Article 22

Pla Director Sectorial de Camins

1. Amb la finalitat d'ordenar la integritat del sistema i l'estructura de la xarxa insular de camins públics, s'instaura el Pla Director Sectorial de Camins conforme amb les determinacions del que estableix la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial.

2. L'àmbit territorial del pla esmentat és insular i la competència per elaborar-lo, tramitar-lo i aprovar-lo correspon al consell insular, de conformitat amb el que preveu el capítol 3 del títol II de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial.

3. No obstant l'anterior, i de conformitat amb el que preveu l'article 21 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO), a més dels informes previstos en la legislació d'ordenació territorial, el Pla ha de ser informat preceptivament per la conselleria competent en matèria de medi ambient quan afecti o pugui afectar un espai natural protegit. A més, quan el Pla, sense tenir relació directa amb la gestió d'un lloc de la Xarxa Natura 2000, o sense que sigui necessari per a aquesta gestió, pugui afectar de manera apreciable els llocs o espais esmentats, s'ha d'avaluar d'acord amb el que estableix l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).

Article 23**Contingut mínim del Pla Director Sectorial de Camins**

1. A més dels continguts que preveu l'article 12 de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, ja esmentada, el Pla Director Sectorial de Camins ha de contenir:

- a) Normativa d'aplicació i ordenances d'ús.
- b) Plànols informatius, que hauran d'incorporar els espais de rellevància ambiental, si n'hi havia.
- c) Plànols d'ordenació.
- d) Programa d'actuacions.

2. L'objecte del pla és definir una xarxa sistemàtica d'àmbit supramunicipal, que serveixi per connectar poblacions, punts d'interès natural, cultural o etnològic, així com els accessos a la costa en execució de la legislació sectorial corresponent.

3. El pla ha de concebre la xarxa de camins com un sistema estructural complementari de la xarxa de carreteres. Igualment, ha d'implantar una estructura de comunicació viària per a mitjans no motoritzats, per garantir, en condicions de seguretat, els desplaçaments a peu, en bicicleta, a cavall o altres mitjans de transport sense motor.

4. El pla també ha d'establir els principis generals i les línies mestres per crear rutes senderistes, amb la finalitat de preservar-ne la coherència territorial.

Secció 2a***Instrumentes de desplegament en matèria de camins*****Article 24****Plans especials de camins**

1. Els consells insulars i els ajuntaments, segons correspongui, poden redactar plans especials de camins, que es configuren com a instruments de desplegament del Pla Director Sectorial de Camins. Aquests plans han de garantir el manteniment i la conservació de la xarxa viària pública dels camins que els correspongui en virtut de les competències respectives.

2. Els plans especials de camins han d'incorporar, almenys, els continguts següents:

- a) Normativa d'aplicació i ordenances d'ús.
- b) Plànols informatius on es faci constar, com a mínim, l'estat de conservació dels camins.
- c) Plànols d'ordenació, que han de recollir, com a mínim, la relació de camins públics que hi ha i la relació de nous camins o trams previstos.
- d) Programa d'actuacions que ha d'incloure, com a mínim: programes de millores i manteniment dels camins existents, la inversió necessària, el finançament previst i el calendari d'actuacions.

- e) Estudi econòmic i financer.

3. Els plans especials de camins d'àmbit supramunicipal tenen naturalesa d'instruments d'ordenació territorial de conformitat amb el que preveu el capítol 3 bis de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial, i prevalen sobre el planejament urbanístic municipal. Aquests plans es poden elaborar per a l'àmbit insular, per a àmbits territorials parcials o per a àmbits funcionals o temàtics, i els consells insulars els han de redactar i aprovar en desplegament del Pla Director Sectorial de Camins.

4. Els plans especials de camins d'àmbit municipal han de tenir caràcter d'instrument urbanístic i els han de redactar els ajuntaments corresponents; hi és d'aplicació el règim previst en la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears i en els reglaments que la desenvolupin. Aquests plans especials municipals de camins s'han d'ajustar a les previsions del Pla Director Sectorial de Camins i no poden contradir les determinacions dels plans especials de camins d'àmbit supramunicipal que preveu l'apartat anterior.

5. Els programes d'actuació dels plans especials de camins han d'abastar dues fases consecutives de cinc anys. Per modificar les previsions de cada fase, cal modificar el Pla especial seguint els tràmits que preveu la legislació d'ordenació territorial en el cas dels plans d'àmbit supramunicipal i la legislació urbanística en el cas dels plans d'àmbit municipal.

6. Anualment, s'han de fer les previsions pressupostàries ajustades als plans quinquennals amb especificació dels projectes i les obres que es volen fer i s'ha d'establir un ordre de prioritats. Aquests projectes i obres previstos, els han d'executar les administracions titulars dels camins directament o mitjançant convenis específics de col·laboració entre elles i la resta d'administracions públiques interessades.

Article 25**Coordinació amb la planificació territorial**

1. Els plans especials de camins municipals s'han d'adaptar als continguts del Pla Director Sectorial de Camins i dels plans especials de camins d'àmbit supramunicipal. Igualment, s'han de sotmetre de manera preceptiva a l'informe del consell insular corresponent. Aquest informe té caràcter vinculant en tot el que fa referència a les competències insulars d'ordenació territorial. Tot això sense perjudici del que estableix l'article 19.2 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat.

2. El termini màxim per emetre l'informe previst en l'apartat anterior és de trenta dies hàbils, i es considera en sentit favorable si no s'emet i comunica en aquest termini.

Article 26**Modificació i revisió**

Els plans especials de camins s'han de revisar cada deu anys o, en qualsevol cas, quan sobrevinguin circumstàncies que ho aconsellin i, de manera especial, per determinar les obres necessàries per mantenir els camins en un bon estat d'ús o per qualsevol causa circumstancial que alteri aquest estat.

Secció 3a**Efectes de l'ordenació en matèria de camins****Article 27****Declaració d'utilitat pública**

1. Als efectes del que preveu la legislació en matèria d'ordenació del territori i urbanisme, l'aprovació dels plans directores sectorials i dels plans especials de camins duu implícita la declaració d'utilitat pública dels terrenys necessaris per executar-los, així com de les obres, de les instal·lacions i dels serveis que s'hi hagin previst de manera concreta.

2. Alternativament, la disponibilitat dels terrenys necessaris per dur a terme els plans especials de camins també pot derivar de l'alienació o cessió voluntària de les persones titulars, de convenis de col·laboració o altres mecanismes vàlids en dret.

Article 28**Recursos financers**

1. L'administració titular ha de garantir que s'executen adequadament els plans directores sectorials i els plans especials de camins, mitjançant els estudis econòmics i financers corresponents. En aquest sentit els plans directores i els plans especials contindran programes específics de finançament en els quals es concretarà l'aportació de cada administració, consell i ajuntaments, per a la conservació i el manteniment dels camins.

2. Els recursos necessaris per executar els plans directores sectorials i els plans especials de camins, poden estar constituïts per transferències de capital, aportacions d'altres organismes públics o privats, recursos de les entitats locals, operacions de crèdit i contribucions especials o taxes.

Article 29**Associacions de persones usuàries**

Es poden constituir associacions de persones usuàries o grups de voluntariat per col·laborar en el manteniment dels camins, sempre que no n'impliqui una limitació de l'ús públic.

Capítol V**Dels usos dels camins****Article 30****Ús general**

1. Tota persona té dret a transitar pels camins públics i servituds públiques de pas, conforme al seu destí i d'acord amb les lleis, les normes i les ordenances d'aplicació. El trànsit no motoritzat (a peu, en bicicleta o a cavall) ha de ser d'ús general, lliure i gratuït i no es pot subjectar a cap taxa. Tot això sense perjudici de les taxes i els preus públics que es puguin imposar per fer-hi proves esportives o altres activitats no permanents, de conformitat amb la normativa que els sigui d'aplicació.

2. Els usuaris dels camins públics n'hauran de fer un ús adequat i contribuir a la seva conservació i neteja.

3. En cap cas les previsions d'aquesta llei no suposen l'obligació dels propietaris i titulars de drets de les finques

privades de suportar accessos o usos fora dels límits dels camins o les servituds públiques.

Article 31**Ordenances**

1. Les administracions titulars estan facultades per dictar les normes i les ordenances que, en aplicació i desplegament d'aquesta llei, permeten ordenar i regular l'ús adequat dels camins sota la seva competència.

2. Quan l'administració titular del camí sigui un municipi, amb l'aprovació definitiva prèvia de l'ordenança, s'ha de sol·licitar un informe del consell insular, que ha d'examinar la compatibilitat de l'ordenança amb els règims prevists per a les rutes senderistes.

Article 32**Limitacions a l'ús**

1. L'administració titular de la via pot establir limitacions especials a l'ús per tipus d'usuaris, vehicles o muntures, quan així ho exigeixin les condicions del camí, la seguretat o les circumstàncies de trànsit, l'exercici de les activitats agràries o forestals, la prevenció d'incendis o la protecció ambiental i sanitària de l'entorn. Així mateix, seran aplicables aquelles limitacions a l'ús que pugui preveure la normativa sectorial.

2. Amb relació a les limitacions previstes en l'apartat anterior, la possible restricció de la circulació a peu serà excepcional i exigirà una especial motivació per raons imperioses d'interès general. Igualment s'ha de garantir sempre el trànsit de vehicles i maquinària afecta a les explotacions agràries o forestals així com dels seus propietaris; qualsevol restricció a aquest trànsit serà excepcional i s'haurà de justificar en raons imperioses d'interès general.

3. En els camins dins espais inclosos en una figura de protecció ambiental, Xarxa Natura 2000 o a àrees naturals d'especial interès a través del seu pla d'usos o pla d'ordenació o a través d'una ordenança, s'haurà de regular l'excursionisme i les limitacions ambientals que, si pertoca, s'hagin d'introduir. El compliment de la normativa ambiental és prioritari i s'imposa a les determinacions d'aquesta norma legal.

4. L'administració titular del camí pot establir limitacions de velocitat per als cavalls i les bicicletes, i també de quantitat d'usuaris en cas de grups.

5. En els camins públics queden prohibides les activitats molestes i els usos incompatibles amb la seva naturalesa i destinació, en especial les que es realitzin amb mitjans mecànics que provoquin erosió, sorolls o danys al medi.

Article 33**Prohibicions i impediments de pas**

1. En cas de tancament no autoritzat, l'administració titular ha d'obrir el camí al trànsit d'acord amb el que estableix la normativa de règim local i aquesta llei.

2. L'administració titular està facultada per prohibir, per raons de seguretat i de conservació del patrimoni històric, les intervencions en l'estructura del camí, així com el trànsit de

vehicles. Quan se hagi de prohibir el trànsit a peu o de vehicles, l'administració haurà d'habilitar un accés alternatiu per accedir a les finques per part dels propietaris o d'altres titulars de drets, així com l'accés amb maquinaria agrícola per a la realització de les activitats agrícoles, ramaderes, forestals i cinegètiques.

3. L'administració titular del camí, en cas d'urgència, pot retirar qualsevol obstacle que impedeixi l'ús normal del camí, sense necessitat de notificació prèvia. Si no s'impedeix ni dificulta el pas, s'ha de requerir prèviament el causant de l'impediment perquè retiri l'obstacle i, si no ho fa, l'administració queda habilitada per retirar-lo. En ambdós casos, les despeses de l'actuació administrativa repercutiran en el causant de l'impediment.

Article 34

Altres usos i aprofitaments

1. Sobre els béns del domini públic viari no hi ha més drets que els de circulació o trànsit, en les condicions establertes en aquesta llei. Uns altres usos o aprofitaments en el domini públic viari només són possibles sempre que, per la seva naturalesa, s'hagin d'ubicar necessàriament al domini públic, siguin compatibles amb la circulació o el trànsit i no en limitin la seguretat i la comoditat.

2. En la plataforma dels camins no són admissibles més usos i aprofitaments que els imprescindibles per a accessos i encreuaments a diferent nivell de vies de pas de vianants o rodat, i també les instal·lacions en els termes que preveu l'article 40 d'aquesta llei. Només excepcionalment es permetran ocupacions temporals quan siguin imprescindibles per a treballs, obres o serveis que no permetin una solució alternativa.

3. Els usos i aprofitaments que preveu l'apartat anterior només es poden fer amb l'autorització prèvia de l'administració titular de la via. Les autoritzacions o concessions que s'atorguin per aquests usos o aprofitaments, els elements funcionals i altres béns del domini públic viari, s'han de subjectar a les condicions que l'administració pugui imposar per defensar aquests béns i el seu correcte funcionament.

Capítol VI

Condicions generals per als diferents usos i aprofitaments

Article 35

Senyalització

1. Per evitar la contaminació visual, homogeneïtzar l'estètica, normalitzar els formats i implantar un manual d'estil de senyalització de camins i rutes senderistes, el consell insular corresponent haurà d'elaborar una normativa de senyalització única que ha d'incorporar estàndards estètics, materials admesos, dimensions i altres característiques, que obligatòriament hauran de complir els diferents tipus de senyals que s'hi implantin. Igualment, el manual ha d'incorporar normes d'estil amb els criteris d'implantació, d'ubicació física i d'ús. Aquesta estratègia de senyalització s'ha de concebre des d'una concepció de xarxa i inclourà, en cada cas, informació bàsica amb el nom del camí, direccions i llargàries i panells amb plànols de situació i estructura de les rutes.

Aquest manual serà aprovat pel ple del consell insular corresponent previ informe preceptiu i vinculant del Govern de les Illes Balears i prèvia consulta i audiència als ajuntaments.

2. En aplicació dels criteris que fixi el manual de senyalització, correspon exclusivament a l'administració titular, implantar la senyalització perquè funcioni correctament el trànsit o perquè la informació a les persones usuàries sigui l'adequada. L'establiment i la conservació dels senyals d'interès d'altres entitats o persones, públiques o privades, correspon a les persones interessades, amb l'autorització prèvia de l'administració titular del camí. En cap cas no es permetrà l'ús de publicitat en sòl rústic.

3. Els senyals que s'utilitzin s'han d'ajustar, en tot cas, als models oficials previstos en el manual de senyalització aprovat, amb independència de l'administració, entitat o particular responsable de la senyalització. En tot cas, i per a identificar-la més bé, aquesta senyalització ha d'incorporar la identificació de l'administració titular del camí. Queda prohibit col·locar qualsevol senyal que no s'ajusti als estàndards i criteris fixats en el manual.

4. En el cas del Camí de Cavalls de Menorca, la senyalització vindrà determinada per allò que estableixen la Llei 13/2000, de 21 de desembre, del Camí de Cavalls de Menorca i les normes que s'hagin aprovat o es puguin aprovar en el seu desenvolupament.

Article 36

Conservació del ferm dels camins

1. Per raons mediambientals, paisatgístiques, excursionistes i de lleure, els camins o trams de camins no asfaltats o pavimentats en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei, no poden ser recoberts amb asfalt, ciment, formigó, ni cap altra tècnica similar que impliqui el segellat i la impermeabilització del ferm.

2. Només en el cas que es consideri que hi ha raons imperioses d'interès general que justifiquin la pavimentació d'un camí o un tram de camí no asfaltat o pavimentat, s'ha de tramitar la declaració d'interès general corresponent prevista en la legislació urbanística.

3. Per a intervenir en qualsevol camí de manera que impliqui una modificació puntual o parcial del tipus de ferm o de pavimentació cal l'informe preceptiu i vinculant del consell insular.

Article 37

Tancaments laterals dels camins

Els tancaments laterals dels camins han d'harmonitzar amb la tipologia tradicional de la zona i, en tot cas, no es permet que la situació, la massa, l'altura, els murs i els tancaments o la instal·lació d'altres elements, limitin el camp visual per contemplar les bel·leses naturals, trencar l'harmonia del paisatge o desfigurar-ne la perspectiva. Per això, queden prohibits expressament els nous tancaments de qualsevol tipus (obra, vegetal o altres) que limitin el camp visual del paisatge per damunt de 120 centímetres d'altura, sense perjudici de poder instal·lar per damunt d'aquesta cota tancaments de reixa o

mallà, de com a màxim un metre d'altura, i que no limitin el camp visual.

Per motius de l'activitat agrària i de manera raonada i justificada, es podran autoritzar altre tipus de tancaments adequats a l'explotació agrària que es dugui a terme a la zona, així com obertures laterals per tal de garantir la continuïtat de les activitats agràries.

Article 38

Conservació dels marges i parets de tancament

1. Si la plataforma del camí està constituïda per marjades, l'administració titular del camí està obligada a assumir-ne el cost de la reparació i a conservar la integritat del marge que suporta el camí.

2. Si hi ha marges i el camí és a la part inferior, la reparació i la conservació del marge correspon íntegrament al propietari dels terrenys per al qual el marge fa de mur de contenció, i igualment, també, els enderrossalls de les parets seques que tanquen les finques amb el camí, que són propietat de la finca. En aquests supòsits, en cas d'esbaldrecs i enderrossalls, per garantir la seguretat del camí i dels usuaris, l'administració titular requerirà la persona propietària perquè repari el mur i, si no ho fa en el termini màxim de tres mesos, l'administració titular pot fer l'obra.

El termini abans establert es pot reduir per raons d'urgència. L'import de la reparació es repercutirà en la persona propietària del marge, llevat que s'arribi a un acord entre les parts afectades.

3. L'administració titular, per raons de seguretat i mitjançant el procediment establert en l'apartat anterior, pot fer les obres de manteniment i de conservació de les parets de tancament que no siguin de la seva propietat amb caràcter d'urgència.

Article 39

Ús agrícola i forestal dins la zona de protecció

Sense perjudici d'altre usos admesos, en la zona de protecció es permet l'ús i la gestió agrícola i forestal, incloses les tasques de prevenció d'incendis forestals i les de restauració ecològica i reforestació, tot això de conformitat amb el que preveuen les legislacions agrària i de forest. En qualsevol cas, la propietat dels terrenys és responsable dels danys que causin els arbres que caiguin al camí o a la servitud, d'acord amb les previsions regulades en els articles 390, 391 i concordants del Codi Civil.

Article 40

Instal·lacions subterrànies i aèries als camins

1. Només s'admeten obres de canalització i d'instal·lació d'infraestructures subterrànies als camins en els casos que quedi acreditat que no afecten la seguretat ni l'estructura dels camins. En l'execució d'aquestes obres, s'ha d'evitar afectar, tant com sigui possible, les arrels dels arbres confrontants amb el camí.

2. Les instal·lacions subterrànies no estan permeses en camins amb interès patrimonial, excepte que ho autoritzi expressament el consell insular amb un informe previ del departament

competent en matèria de patrimoni i es restitueixi l'estructura del camí a l'estat anterior.

3. Les instal·lacions aèries al llarg dels camins només s'autoritzen quan no sigui possible soterrar-les o no hi hagi cap altra alternativa possible.

TÍTOL III RUTES SENDERISTES

Capítol I

Objectius, definicions i competències

Article 41

Objectius

Les actuacions públiques en matèria de rutes senderistes persegueixen els objectius següents:

a) Ordenar la pràctica de l'excursionisme, mitjançant la protecció i la conservació dels recursos naturals, culturals i etnològics.

b) Recuperar, conservar i fomentar el patrimoni viari tradicional i el seu entorn.

c) Vetllar per l'ús públic i respectuós de les rutes senderistes.

d) Facilitar el gaudi del medi natural a persones de qualsevol condició o circumstància personal o social, com a mitjà perquè adquireixin consciència de la necessitat de conservar-lo.

e) Fomentar la integració de les rutes senderistes en les xarxes senderistes nacionals i internacionals.

f) Homogeneïtzar la senyalització de totes les vies i camins aptes per practicar-hi senderisme i evitar així la dispersió en les tipologies de senyals emprades.

g) El desenvolupament rural que promogui tot tipus d'activitats legalment compatibles amb els usos dels camins públics i que generin rendes i beneficis econòmics a favor dels propietaris confrontants.

Article 42

Definicions

Amb relació a les previsions que conté aquest títol, s'entén per:

a) Ruta senderista: ruta excursionista que discorre preferentment per camins públics o finques públiques, homologada pel consell insular corresponent i inscrita en el Registre de rutes senderistes de l'illa, d'acord amb el procediment establert en aquest títol, que respon a un objectiu temàtic o específic i que integra elements com la senyalització, la pernocta, la dificultat del traçat, els usos admesos o els llocs d'interès vinculats, entre d'altres. Les rutes senderistes han de contribuir a la dinamització econòmica de les finques confrontants, amb la implantació d'usos i activitats compatibles que generin rendes complementàries.

b) Registre de rutes senderistes: recull de les rutes oficialment homologades i senyalitzades per circular-hi, de manera prioritària, a peu, que adopta una senyalització comuna i uniforme amb la finalitat de servir d'autoguia a les persones usuàries, i que conforma una xarxa estructurada.

c) Homologació: acte administratiu del consell insular corresponent que té caràcter d'autorització, acordat d'ofici o a proposta dels ajuntaments, que s'adopta quan l'itinerari compleix les condicions establertes en aquesta llei.

L'homologació implica la qualificació de l'itinerari com a ruta senderista que s'integra en el Registre de rutes senderistes de l'illa.

d) Plans especials d'ordenació de rutes senderistes: instruments d'ordenació integral de les rutes senderistes que se sotmeten al règim jurídic de l'ordenació territorial, si han estat elaborats, tramitats i aprovats pel consell insular, i al règim urbanístic, si han estat promoguts pels ajuntaments.

e) Projecte de ruta senderista: projecte d'obra pública per executar els treballs i les instal·lacions necessaris per dotar una ruta senderista de les condicions que exigeix aquesta llei. Aquests projectes tenen els efectes previstos i se sotmeten a la legislació de règim local que els és d'aplicació.

f) Ordenances: disposicions normatives per ordenar el règim d'usos i altres previsions destinades a implantar completament i afavorir el funcionament correcte de les rutes senderistes.

Article 43

Competències dels consells insulars

Són competències dels consells insulars:

a) Crear rutes senderistes en l'àmbit del seu territori mitjançant l'homologació, d'ofici o a proposta dels ajuntaments, de rutes excursionistes que compleixin amb les característiques previstes a l'article 42 d'aquesta llei. Igualment té competències per modificar o cancel·lar l'homologació esmentada.

b) Adoptar mesures jurídiques i actuacions que garanteixin la lliure circulació de les persones per les rutes homologades.

c) Vigilar, conservar, senyalitzar i fer el manteniment de les rutes senderistes d'àmbit o d'interès supramunicipal els promotors de les quals siguin els consells insulars.

d) Crear i gestionar el Registre de rutes senderistes.

e) Promoure i aprovar plans especials d'ordenació de rutes senderistes o, si escau, projectes de rutes senderistes, d'àmbit o d'interès insular, i determinar-ne les condicions d'ús, les possibles restriccions o limitacions i els mitjans financers per mantenir-les, conservar-les o restaurar-les.

f) Totes les altres funcions que serveixin per desplegar els objectius d'aquesta llei.

Article 44

Competències dels ajuntaments

Són competències dels ajuntaments:

a) Emetre un informe per al consell insular en els procediments d'homologació, modificació o cancel·lació d'una ruta senderista d'àmbit o d'interès supramunicipal que passi pel seu terme municipal.

b) Promoure i aprovar, en els termes previstos en la legislació urbanística i de règim local, els plans especials d'ordenació de rutes senderistes o, si escau, els projectes de rutes senderistes, d'àmbit o d'interès local, per determinar-ne les condicions d'ús, les possibles restriccions o limitacions i els mitjans financers per mantenir-les, conservar-les o restaurar-les.

c) Promoure davant el consell insular l'homologació, la modificació o la cancel·lació de les rutes senderistes que discorren íntegrament dins del seu terme municipal.

d) Vigilar, conservar, senyalitzar i mantenir les rutes senderistes de les que són promotors.

Article 45

Funcions de la Federació Balear de Muntanyisme i Escalada

Són funcions de la Federació Balear de Muntanyisme i Escalada:

a) A petició de l'entitat promotora: homologar les rutes senderistes d'acord amb les marques de gran recorregut (GR), petit recorregut (PR) i sender local (SL), que estan registrades per la Federació Espanyola d'Esports de Muntanyisme i Escalada en el Registre Oficial de Patents i Marques.

b) Incloure les rutes homologades a les xarxes senderistes internacionals que depenen de les entitats federades de les quals forma part.

Capítol II

Constitució de rutes senderistes i implantació del Registre

Article 46

Iniciativa per constituir les rutes senderistes

1. La iniciativa per dissenyar, executar i mantenir una de les rutes senderistes definides en l'article 42.a) d'aquesta llei correspon al que la promou, que pot ser un ajuntament per a les rutes senderistes d'àmbit local i el consell insular per a les d'àmbit o d'interès supramunicipal. Les persones particulars podran col·laborar en la creació de rutes senderistes mitjançant els convenis a què fa referència l'apartat següent.

2. La ruta senderista pot estar constituïda tant per itineraris públics com privats, si bé en aquest darrer cas s'ha de comptar amb l'autorització de les persones propietàries dels terrenys i, si escau, de les persones titulars de l'explotació agrària, per transitar-hi i poder-hi desenvolupar totes les tasques que aquesta llei encomana a l'administració promotora. En cas que se signin convenis amb persones particulars per facilitar el pas,

el conveni ha de tenir una durada mínima de deu anys i les persones signants tindran preferència quan l'administració atorgui qualsevol tipus d'ajuda o subvenció a la qual puguin optar les finques per on passa la ruta. Reglamentàriament, es podran establir altres tipus d'ajudes i avantatges per a les propietats esmentades o titulars de l'explotació agrària.

3. La integració d'un camí o itinerari públic a la ruta senderista constitueix una qualificació oficial a l'efecte de l'ús senderista sense perjudici, si escau, de les potestats dominicals que li corresponen a l'administració local titular de la via, d'acord amb la legislació vigent.

4. A aquests efectes, l'ús a peu de la ruta senderista es considera ús comú i normal i s'ha d'exercir lliurement, juntament amb la resta de les persones usuàries, d'acord amb el que disposa l'article 143.1.a) de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears. S'han de permetre altres usos, sempre que siguin compatibles amb l'ús esmentat i amb l'entorn natural i paisatgístic.

5. Les administracions públiques titulars de camins o trams de camins han de facilitar que s'incorporin a les rutes senderistes que promouen els consells insulars o els ajuntaments.

Article 47

Plans especials d'ordenació de rutes senderistes

1. Els consells insulars i els ajuntaments queden facultats per elaborar, als seus àmbits respectius, els plans especials d'ordenació de rutes senderistes.

2. Els plans especials d'ordenació de rutes senderistes d'àmbit supramunicipal es configuren com els plans especials d'ordenació territorial de caràcter autònom previstos en la legislació d'ordenació territorial, però, en tot cas, han de justificar que són coherents amb el que estableix aquesta llei.

3. Els plans especials d'ordenació de rutes senderistes, d'àmbit local i naturalesa urbanística, tenen caràcter autònom i, a més d'ajustar-se al que preveu aquesta llei, gaudeixen del mateix règim i característiques que els previstos en la legislació urbanística.

Article 48

Projecte de ruta senderista

1. S'instauen els projectes de rutes senderistes com a projectes d'obra pública per executar els treballs i les instal·lacions necessaris per dotar una ruta senderista de les condicions que exigeix aquesta llei, amb els efectes que preveu la legislació de règim local que els és d'aplicació.

2. El projecte de disseny, execució i manteniment d'una ruta senderista ha de complir amb els requisits que s'estableixen en aquesta llei i en l'annex II, i amb les determinacions tècniques, que, si escau, aprovi el Consell Insular per desplegar aquesta llei.

3. En tot cas, l'elaboració del projecte de disseny, execució i manteniment d'una ruta senderista ha de respondre al principi d'informació i minoració de riscos en matèria de seguretat, i ha de permetre que la pràctica senderista per part de les persones

usuàries es pugui fer en les condicions més idònies per protegir-ne la integritat física.

4. La informació sobre seguretat ha d'aparèixer d'una manera bàsica en la senyalització de la ruta senderista i, de manera detallada, en la documentació que, obligatòriament, ha d'elaborar el promotor per a cada ruta.

5. Els projectes de ruta senderista s'han de subjectar a avaluació ambiental, i si la ruta discorre per espais naturals protegits s'haurà de sol·licitar també l'informe preceptiu que contempla l'article 21 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).

Article 49

Ordenances

1. Per ordenar els usos de les rutes senderistes, es poden aprovar ordenances en els termes que preveu l'article 31 d'aquesta llei, que han de completar les previsions dels projectes que s'elaboren.

2. Quan la naturalesa, les dimensions i les característiques de la ruta ho facin possible, la redacció simultània de projectes i d'ordenances és un instrument alternatiu als plans especials d'ordenació de rutes senderistes que preveu aquesta llei.

3. Alternativament, es poden aprovar projectes de rutes senderistes que després poden ser regulades mitjançant un reglament insular o una ordenança municipal.

Article 50

Efectes dels plans especials i dels projectes de rutes senderistes

1. Als efectes del que preveu la legislació en matèria d'ordenació del territori i urbanisme, l'aprovació dels plans especials o projectes de rutes senderistes, quan obtenen l'homologació provisional, du implícita la declaració d'utilitat pública dels terrenys necessaris per executar-los, així com de les obres, de les instal·lacions i dels serveis que s'hi han previst de manera concreta.

2. Preferentment, la disponibilitat dels terrenys necessaris per dur a terme els plans especials o projectes de rutes senderistes derivarà de l'alienació o cessió voluntària de les persones titulars, mitjançant convenis de col·laboració, implantació de servituds de pas, contractes de compravenda o altres mecanismes vàlids en dret.

Article 51

Procediment d'homologació de rutes

1. Un cop aprovats els plans especials o els projectes de rutes senderistes i ordenances previstos en els articles anteriors, cal que el consell insular els homologui com a ruta senderista.

2. Si el procediment d'homologació de la ruta senderista l'inicia d'ofici el consell insular, aquest ha de trametre el pla especial d'ordenació de rutes senderistes o el projecte de ruta senderista ja aprovat perquè els ajuntaments afectats pel traçat l'informin. Aquest informe l'han d'emetre els ajuntaments en el termini màxim de dos mesos, i s'han de pronunciar respecte

de la conveniència, els requisits i les condicions de la ruta proposta.

3. Si el procediment s'inicia a instància d'un ajuntament, aquest ha de presentar davant el consell insular el pla especial d'ordenació de rutes senderistes corresponent o el projecte de ruta senderista ja aprovat. El consell insular únicament pot denegar les rutes proposades pels ajuntaments si no es compleixen els requisits establerts en aquesta llei i en l'annex II, per raons de seguretat degudament justificades o per no encaixar en l'ordenació territorial de l'illa.

4. Prèviament, la sol·licitud de ruta senderista s'ha de sotmetre a exposició pública per un termini de 30 dies perquè s'hi puguin presentar les al·legacions que es considerin pertinents. L'entitat promotora ha de contestar les al·legacions i les ha d'enviar al consell insular perquè en faci una homologació provisional.

5. El Consell Insular ha de resoldre l'homologació provisional en un termini màxim de quatre mesos. Si transcorregut aquest termini no s'ha dictat ni notificat cap resolució expressa, s'ha d'entendre atorgada.

6. Una vegada obtinguda l'homologació provisional l'entitat promotora té un termini de 2 anys per senyalitzar i executar la ruta d'acord amb el projecte aprovat. En aquest termini, si escau, també s'ha d'obtenir l'homologació de la Federació Balear de Muntanyisme i Escalada per usar la classificació de la ruta senderista d'acord amb les marques GR (gran recorregut), PR (petit recorregut), SL (sender local). El consell insular pot prorrogar aquest termini quan ho sol·liciti justificadament l'entitat promotora.

7. Quan el consell insular verifiqui que s'ha executat el projecte correctament, ha d'atorgar l'homologació definitiva. S'entén atorgada si transcorregut el termini de 3 mesos des que s'ha notificat que ha finalitzat la senyalització no s'ha dictat cap resolució expressa en sentit contrari.

8. L'acord d'homologació definitiva s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i suposa la inscripció de la ruta en el Registre de rutes senderistes.

9. Els tràmits citats també s'han de seguir per modificar les rutes senderistes.

Article 52 **Cancel·lació de l'homologació**

1. El consell insular, amb l'informe previ dels ajuntaments afectats, pot cancel·lar l'homologació per alguna de les circumstàncies següents:

a) Per raons de seguretat per a les persones o els recursos naturals i no és possible establir una variant.

b) Quan ho demana l'entitat promotora perquè no compta amb l'autorització de les persones particulars titulars d'una part o de la totalitat de la ruta, i no és possible elaborar un traçat alternatiu.

c) Per incompliment de la normativa vigent o dels condicionants imposats en la inscripció.

d) Quan la falta de manteniment de la ruta la faci inviable per a l'ús ordinari.

e) Quan ho sol·liciti motivadament l'entitat promotora.

2. En tots els supòsits que assenyalava l'apartat anterior, l'obligació de retirar el sistema de senyals correspon, en primer lloc, a l'entitat promotora i, si no el retira en el termini de 2 mesos des que se li ha notificat la cancel·lació de l'homologació, l'ha de retirar subsidiàriament el consell insular a costa de l'entitat promotora.

Article 53 **Registre de rutes senderistes**

1. Es crea el Registre de rutes senderistes definit a l'article 42.b) d'aquesta llei, on s'han d'inscriure les rutes senderistes homologades pel consell insular. Aquest registre és competència del consell insular i la informació relativa a la fitxa d'inscripció en el Registre ha de tenir, com a mínim, el contingut que es detalla en l'annex III d'aquesta llei.

2. Aquest registre ha de ser de consulta pública i accessible telemàticament.

Article 54 **De la prohibició de noves rutes al marge d'aquesta llei**

Queda prohibida la constitució, per part de qualsevol administració pública, de noves rutes senderistes que no s'adaptin al procediment que estableix aquesta llei.

Capítol III **Conservació, policia i senyalització**

Article 55 **De la conservació i policia de les rutes senderistes**

1. L'administració promotora de la ruta n'assumeix la competència de la planificació i senyalització d'acord amb la normativa. També hi ha de fer les obres que calguin per a la seguretat de les persones usuàries, així com les obres de conservació i manteniment que calguin. Per conservar i mantenir la ruta, es poden subscriure convenis de col·laboració amb altres administracions i entitats o grups de voluntariat.

2. Si la ruta transita per vies aptes per als vehicles o carrers, el manteniment i la conservació és a càrrec del titular de la via exclusivament.

Article 56 **Senyalització**

Les rutes senderistes han de tenir elements de senyalització estàtica de caràcter informatiu, direccional i, si escau, interpretatiu, d'acord amb les condicions que s'estableixen a l'empara de l'article 35 d'aquesta llei o mitjançant el desplegament reglamentari del consell insular.

TÍTOL IV INFRACCIONS I SANCIONS

Article 57

Definició i tipificació

1. Constitueixen infracció administrativa tots els actes i omissions il·lícits considerats com a tal per aquesta llei i poden ser tipificats com a molt greus, greus i lleus.
2. L'àmbit d'aplicació d'aquestes infraccions administratives s'estén tant als camins públics i a les servituds públiques de pas com a les rutes senderistes.
3. Les sancions que estableix aquesta llei no impedeixen la imposició d'altres sancions previstes en altres lleis, sempre que es considerin infraccions concurrents.

Article 58

Infraccions molt greus

Es consideren infraccions molt greus les següents:

- a) Causar danys de consideració en l'estructura (ferm, cunetes i obres de fàbrica) del camí o la ruta.
- b) Fer moviments de terres, excavacions o altres actes que perjudiquin o posin en risc les estructures o l'explanació.
- c) Tirar o abocar materials o objectes de qualsevol naturalesa amb perill per al trànsit i la circulació per la via o que hi impedeixin el trànsit.
- d) Col·locar barreres, tancaments o qualsevol impediment o limitació de pas en els camins o servituds de pas de titularitat pública sense autorització.
- e) Dipositar, col·locar o ocupar el camí amb maquinària, materials o objectes de manera permanent o habitual sense autorització.
- f) Qualsevol acte o omissió que destrueixi, deteriori o alteri greument el camí o la via per la qual discorre la ruta.
- g) Qualsevol acte o omissió que impedeixi el lliure pas o posi en perill la seguretat de les persones usuàries del camí o la ruta.
- h) Les infraccions qualificades com a greus si hi ha reincidència.

Article 59

Infraccions greus

Es consideren infraccions greus les següents:

- a) Fer, sense autorització, qualsevol tipus de treballs, obres, construccions o instal·lacions en la zona de domini públic, en la zona de protecció, ús públic o a distàncies inferiors a les permeses per les ordenances o els reglaments corresponents.
- b) Obstruir amb actes o omissions l'exercici de l'ús públic normal o l'exercici de la funció de policia per part de l'administració competent.

c) Incomplir les prescripcions imposades en les autoritzacions atorgades.

d) Establir-hi qualsevol classe de publicitat sense autorització.

e) Aplicar productes químics a la vegetació de les vores del camí sense autorització. En cas de comptar amb l'autorització, també constitueix una infracció el fet de no col·locar la senyalització necessària per advertir les persones usuàries que el camí ha estat tractat amb productes químics.

f) Superar, amb qualsevol mitjà, els l·lindars acústics permesos en la normativa sectorial en matèria de renous, la calma i la tranquil·litat del medi rural i natural.

g) En el cas de camins no aptes perquè hi circulin vehicles de motor o camins integrats en les rutes senderistes, constitueix infracció greu el fet de circular pels camins amb vehicles o maquinària no autoritzats. No és d'aplicació aquesta disposició quan es tracta de motius autoritzats expressament o quan concorren raons d'urgència o de força major. La persona responsable de la infracció és la conductora del vehicle.

h) Fer a la zona de domini públic viari, sense autorització, qualsevol activitat, treball o obra, sempre que no pugui ser qualificada com a infracció molt greu en virtut del que estableix l'article anterior.

i) Desobeir les ordres de retirar els impediments o les limitacions de pas.

j) Les infraccions qualificades com a lleus quan hi ha reincidència.

Article 60

Infraccions lleus

Es consideren infraccions lleus les següents:

- a) Fer-hi actuacions sotmeses a autorització administrativa sense haver-la obtingut, en els casos en què les actuacions es poden legalitzar posteriorment.
- b) Incomplir alguna de les prescripcions que imposen les autoritzacions atorgades si l'incompliment es pot legalitzar.

Article 61

Responsabilitats

1. Són responsables de les infraccions les persones físiques o jurídiques, privades o públiques, que cometen qualsevol dels actes o les omissions tipificats com a infraccions.

2. També són responsables de la infracció, els promotors, els constructors i els tècnics que hagin participat en la realització dels fets infractors.

Article 62

Mesures restitutòries i sancionadores

Si s'ha comès una infracció, l'administració titular ha d'adoptar les accions següents:

- Sancions de multa.
- Restitució de les coses conforme a l'estat anterior amb càrrec a la persona infractora.
- Rescabament de danys i perjudicis que l'actuació ha pogut ocasionar.

Article 63

Procediment sancionador

1. La incoació d'expedients pot ser d'ofici o a instància de part. L'administració està obligada a tramitar les denúncies.
2. La paralització o suspensió d'activitats i usos no autoritzats s'exercirà sense necessitat d'audiència prèvia.
3. Per resoldre l'expedient, és d'aplicació la normativa establerta per a l'exercici de la potestat sancionadora de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
4. La competència sancionadora recau en les diferents administracions públiques territorials respecte dels camins dels quals són titulars.

Article 64

Sancions i multes

Les infraccions seran sancionades amb les multes següents:

- Infraccions molt greus: de 6.000,01 a 20.000 euros.
- Infraccions greus: de 1.000,01 a 6.000 euros.
- Infraccions lleus: fins a 1.000 euros, amb un mínim de 60 euros.

Article 65

Prescripció de la infracció

1. Les infraccions molt greus i les greus prescriuen als vuit anys, i les lleus, a l'any. Les sancions prescriuen en el mateix temps.
2. Pel que fa als camins públics, en cap cas no prescriu l'obligació de restituir la legalitat.
3. El termini de prescripció de les infraccions es computa des del dia en què finalitzen els actes que donen lloc a la infracció. Quan es tracta d'infracció continuada, el termini de prescripció no s'inicia mentre duri l'activitat. A l'efecte d'al·legar la prescripció de la infracció, cal acreditar fefaentment la data en què s'ha comès i la càrrega d'aquesta prova recau, en tot cas, en la presumpta persona infractora.

Article 66

Restitució i indemnització de danys

1. Les persones responsables de les infraccions estan obligats a adoptar les mesures necessàries per restituir la realitat alterada a l'estat anterior a la producció de la infracció o adequar-la a les condicions en què l'actuació es pugui legalitzar.
2. L'ordre que exigeix adoptar les mesures de restitució de la realitat alterada s'ha de dictar amb el tràmit previ d'audiència de deu dies a les persones responsables perquè al·leguin el que considerin oportú.

3. Un cop finalitzat el tràmit d'audiència, si es mantenen les mesures de restitució de la realitat alterada, s'atorgarà a les persones responsables un termini per executar l'ordre de restabliment, que s'haurà d'ajustar a la naturalesa dels treballs a realitzar. El termini màxim per elaborar i executar el projecte de restabliment no podrà excedir de quatre mesos tot i que es podrà sol·licitar una pròrroga per causes justificades que no excedirà de dos mesos més.

Quan el procés de restitució indicat requereixi d'un informe preceptiu i/o vinculant o de l'autorització d'alguna administració pública, el còmput del termini màxim establert quedarà interromput. A aquest efecte no computarà en aquest termini el període comprès entre la data de sol·licitud motivada de l'informe o de l'autorització a l'administració corresponent i la data de remissió del citat informe o autorització al sol·licitant. No obstant això, el termini no quedarà interromput en els períodes que excedeixin del legalment previst en què l'autor de l'alteració no compleixi els requeriments o les peticions de documentació realitzats per l'administració.

Article 67

Execució forçosa

1. Les multes, les indemnitzacions i les altres responsabilitats econòmiques derivades d'infraccions es poden exigir per la via administrativa de constrenyiment.
2. L'administració pot executar subsidiàriament les mesures de restitució establertes per compte de la persona infractora i al seu càrrec.
3. De la mateixa manera, l'administració competent pot establir multes coercitives una vegada transcorreguts els terminis fixats a l'article 66 d'aquesta llei si no s'han adoptat les mesures que s'hi exigeixen. L'import d'aquestes multes és de 600,00 euros fins a 1.000,00 euros.
4. Abans d'imposar la multa coercitiva, s'ha d'atorgar un termini de deu dies perquè la persona responsable justifiqui els motius de l'incompliment, i a la vista de les al·legacions que presenta s'ha d'acordar la imposició de la multa en la quantitat que es consideri adequada.
5. Si s'ha imposat la multa coercitiva i se segueix amb l'incompliment de l'obligació imposada, l'administració titular la pot reiterar fins a dotze vegades sense audiència prèvia. El termini per al compliment successiu de l'obligació és de dos mesos, en cada cas.
6. Les multes coercitives són independents i compatibles amb les altres sancions que regula aquesta llei.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

Modificació de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial

1. Se suprimeix l'article 13 bis, que passa a ser l'article 15 bis amb el títol i amb la redacció següents:

“Article 15 bis

Integració ambiental dels instruments d'ordenació territorial

Els instruments d'ordenació territorial que regula aquesta llei han d'integrar el component mediambiental en el procediment de preparació, elaboració, tramitació, aprovació i seguiment del pla, en els termes que estableix la legislació d'avaluació ambiental."

2. S'incorpora un capítol 3 bis, amb l'epígraf següent:

"Capítol 3 bis. Plans especials d'ordenació territorial"

3. S'incorpora un nou article 13 bis, amb la redacció següent:

"Article 13 bis
Naturalesa

1. Els plans especials d'ordenació territorial són instruments de desplegament de detall de les determinacions dels plans territorials insulars i dels plans directors sectorials, com també instruments de planejament autònom, sempre que expressament així ho prevegi una normativa sectorial. En tot cas, els plans especials d'ordenació territorial autònoms han de justificar la seva coherència amb la normativa sectorial que despleguen.

2. Els plans especials d'ordenació territorial han de ser aprovats per l'administració competent en ordenació del territori i prevalen sobre l'ordenament urbanístic. L'aprovació definitiva d'aquests instruments recau en el ple dels consells insulars amb l'informe previ de la comissió insular d'ordenació territorial i urbanisme corresponent."

4. S'incorpora un nou article 13 ter, amb el redactat següent:

"Article 13 ter
Contingut

1. Els plans especials d'ordenació territorial han d'ajustar el seu contingut de conformitat amb la naturalesa i l'abast temàtic que ordenin i han de contenir els documents escrits i gràfics necessaris per ordenar de manera efectiva la matèria que tractin.

2. Els plans especials d'ordenació territorial han de contenir, com a mínim:

a) Definició dels objectius que persegueix el pla especial, assenyalant la normativa de la qual emanen aquests objectius.

b) Memòria que incorpori una anàlisi i una diagnosi justificativa i de proposta.

c) Normativa de l'ordenació.

d) Plànols informatius i normatius d'ordenació.

e) Documentació ambiental prevista en la legislació d'avaluació ambiental que hi és d'aplicació.

f) Estudi econòmic i financer."

5. S'incorpora un nou article 13 quater, amb el redactat següent:

"Article 13 quater
Procediment

1. Sense perjudici de les especialitats pròpies previstes en la legislació sectorial estatal, per tramitar els plans especials

d'ordenació territorial que elaboren els consells insulars cal seguir el procediment següent:

a) La iniciació correspon a l'òrgan competent en matèria d'ordenació territorial, de conformitat amb el que disposa el reglament orgànic de cada consell insular.

b) L'aprovació inicial correspon al ple del consell insular.

c) La proposta de pla especial s'ha de sotmetre a informació pública per un període no inferior a dos mesos, mitjançant la publicació dels anuncis corresponents en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, la publicació telemàtica al portal web del consell corresponent i, com a mínim, en un dels diaris de major circulació de l'illa corresponent. La publicació telemàtica ha d'incloure tant l'anunci d'obertura del tràmit d'informació pública com de tota la documentació que conforma l'aprovació inicial, perquè pugui ser consultada per la ciutadania durant el període d'informació pública

d) Simultàniament a l'acord d'aprovació inicial, s'ha d'acordar la suspensió per atorgar les llicències i autoritzacions que, tot i complir les determinacions legals vigents, es considera que impedeixen o dificulten la viabilitat del futur pla. Així mateix, s'acordarà també suspendre l'aprovació dels instruments de planejament urbanístic que es considera que impedeixen o dificulten la viabilitat del futur pla, llevat el cas que aquests instruments hagin finalitzat el període d'informació pública. Aquesta suspensió ha de tenir, com a màxim, una durada total de tres anys.

e) Simultàniament al període d'informació pública, i durant el mateix termini, s'ha de sol·licitar un informe en relació amb l'àmbit de les competències respectives, al Govern de les Illes Balears, als ajuntaments afectats i a totes les administracions que correspongui en aplicació de la legislació sectorial.

f) Una vegada redactat el text definitiu del pla especial, s'ha de sotmetre a informe de la comissió insular d'ordenació territorial i d'urbanisme corresponent, que ha d'elevat al ple del consell insular la proposta d'aprovació definitiva.

2. L'avaluació ambiental dels plans especials d'ordenació territorial s'ha de fer de conformitat amb el que preveu la legislació corresponent."

6. Es modifica l'article 11 de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial, que passa a tenir la redacció següent:

"Article 11
Naturalesa i classes

1. Els plans directors sectorials són instruments d'ordenació i planificació que tenen per objecte regular la incidència territorial de les diferents polítiques sectorials.

Aquests plans s'han d'adaptar a les previsions de les directrius d'ordenació territorial i a les dels plans territorials insulars.

2. Sobre la base de la competència d'ordenació territorial, els plans directors sectorials tenen com a finalitat determinar les prioritats d'actuació i el règim normatiu

corresponent de les diferents polítiques sectorials. En compliment d'això ordenen, segons cada cas:

a) La dimensió territorial, ambiental i paisatgística de la planificació sectorial.

b) La definició d'estàndards i normes de distribució territorial d'equipaments, d'infraestructures, de sistemes generals, de serveis i d'activitats d'explotació de recursos.

c) També han de contenir una estimació o distribució territorialitzada dels recursos disponibles, de les necessitats existents, dels dèficits o superàvits detectats i de les mesures correctores a adoptar.

3. Els plans directors sectorials han de ser elaborats i aprovats pels consells insulars en el marc de les seves competències i en l'àmbit territorial respectiu respectant o desenvolupant les previsions del pla territorial insular corresponent.

4. Els plans directors sectorials no atribuïts als consells insulars seran elaborats i aprovats pel Govern de les Illes Balears i, segons correspongui en cada cas, poden atènyer un àmbit insular o suprainsular.”

Disposició addicional segona

Aplicació de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears

La Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears, és d'aplicació al règim jurídic dels camins i les servituds públiques de Mallorca i Menorca, en tot el que no contradigui la normativa específica que estableix aquesta llei.

Disposició addicional tercera

Camins ferroviaris

1. El Pla Director Sectorial de Camins que preveu l'article 22 d'aquesta llei pot analitzar els traçats dels trams d'antigues línies ferroviàries desafectades i, mentre no recuperin la funció ferroviària, proposar-ne, si escau, la restauració, la posada en funcionament i l'ús públic com a camins ferroviaris. Els processos de restauració i adequació no han de dificultar la recuperació del traçat per a l'ús ferroviari original d'acord amb la planificació de transport ferroviari vigent.

2. La restauració i adequació d'aquests camins ferroviaris s'ha de fer mitjançant els plans especials d'ordenació territorial que preveu l'article 24 d'aquesta llei. En defecte de pla especial, es poden recuperar mitjançant la tramitació del corresponent expedient d'obra pública ordinària, atesa la declaració d'interès general que fa aquesta disposició.

3. La recuperació d'aquests traçats com a camins ferroviaris es fa amb independència que en un futur es puguin incorporar al patrimoni històric ferroviari o es puguin recuperar per a futures línies de tren o tramvia.

4. Per preservar el patrimoni històric ferroviari qualsevol intervenció que pugui alterar o afectar el traçat o infraestructura de les vies ferroviàries desafectades ha de ser autoritzada pel Consell Insular de Mallorca i, en tot cas, només es poden autoritzar obres provisionals que permetin la conservació o la recuperació del traçat o la infraestructura ferroviària i que no suposin un augment del valor a l'efecte de l'expropiació.

5. Els traçats dels trams d'antigues línies ferroviàries en desús no desafectades i, mentre no recuperin la funció ferroviària, podran adequar-se per a la circulació de ferrocarrils històrics, amb l'objectiu de mantenir viva la història i cultura del ferrocarril, recuperant-ne així el seu sentit ferroviari originari de forma integral.

Atenent l'interès històric i patrimonial ferroviari, amb independència del que pugui establir el Pla Director Sectorial de Camins, té la consideració de ferrocarril històric, es considera d'interès general i es declara d'utilitat pública, a l'efecte de la legislació d'expropiació forçosa, el traçat següent:

- La línia de ferrocarril Manacor-Artà

El processos de restauració i adequació com a ferrocarril històric no han de dificultar la recuperació del traçat per a l'ús ferroviari original d'acord amb la planificació de transport ferroviari vigent. L'ús com a ferrocarril històric de les infraestructures haurà d'harmonitzar-se amb els usos precedents de la línia com a camí ferroviari.

L'adequació d'aquesta línia com a ferrocarril històric s'ha de fer mitjançant els plans especials d'ordenació territorial que preveu l'article 24 d'aquesta llei. En defecte de pla especial, es podrà recuperar pel tràmit d'obra pública ordinària atesa la declaració d'interès general que fa aquesta disposició.

6. Atenent l'interès històric i de patrimoni ferroviari, amb independència del que pugui establir el Pla Director Sectorial de Camins, tenen la consideració de camins ferroviaris, es consideren d'interès general i es declaren d'utilitat pública, a l'efecte de la legislació d'expropiació forçosa, els traçats següents:

- L'antiga línia de ferrocarril d'estació de Consell a Alaró.
- L'antiga línia de ferrocarril de s'Arenal a Lluçmajor.

L'elaboració dels projectes corresponents i l'execució material de les obres necessàries per recuperar aquests dos camins ferroviaris s'atribueix a l'administració amb competències en matèria de mobilitat a l'illa de Mallorca.

7. El Govern de les Illes Balears queda facultat, sobre la base de la competència en matèria de transports, per executar o contribuir a executar aquests camins ferroviaris o ferrocarrils històrics per la via de la cooperació amb el Consell Insular de Mallorca o els ajuntaments corresponents.

Disposició addicional quarta

Pla Insular de vies ciclistes

1. La connectivitat amb bicicleta dins cada illa ha de quedar garantida mitjançant una estructura en xarxa que s'integri als camins que ja hi ha, així com a les carreteres que ho permetin.

2. Amb aquesta finalitat es crea el Pla Insular de Vies Ciclistes com a instrument d'ordenació que ha de ser elaborat i implantat pel respectiu consell insular. L'aprovació del pla esmentat correspon al ple del consell insular.

Disposició addicional cinquena

Incentius per a l'aprovació del Catàleg municipal de camins

Conformement amb el que preveu l'article 12 d'aquesta llei, els ajuntaments han d'aprovar els seus catàlegs en el termini

màxim de quatre anys des de l'entrada en vigor. L'incompliment d'aquest termini habilita als consells insulars per a subrogar-se en les competències previstes en l'assenyalat article. Com a mesura d'incentiu, els ajuntaments que tinguin aprovats els catàlegs municipals de camins gaudiran d'un dret preferent a les convocatòries de subvencions o ajuts que puguin realitzar els consells insulars per a fomentar la conservació dels camins dels quals en siguin titulars.

Disposició addicional sisena
Assistència jurídica i de suport als ajuntaments de menys de 5.000 habitants

En el marc de les competències en matèria de cooperació local dels consells insulars, els municipis de menys de 5.000 habitants comptaran amb l'assistència jurídica de la institució insular per a la defensa dels camins públics. Es podrà accedir a aquesta assistència mitjançant petició raonada de l'ajuntament que haurà de ser acompanyada de tota la documentació necessària per poder exercir l'assenyalada defensa.

Disposició addicional setena
Garantia de connectivitat

1. La creació de noves infraestructures no pot interrompre la connectivitat dels camins existents. En cas necessari, s'han d'adoptar les mesures adequades de connexió mitjançant passos subterranis o elevats per garantir, en condicions de seguretat, la continuïtat del camí amb una longitud idèntica o similar a la preexistent.

2. Igualment, les infraestructures lineals s'han d'implantar amb criteris d'integració paisatgística i ecològica que minimitzin l'efecte barrera i de fragmentació d'hàbitats. Per això, s'han d'implantar els corredors ecològics mitjançant l'adequació topogràfica dels terrenys i les infraestructures amb túnels i falsos túnels o passos subterranis de fauna.

Disposició addicional vuitena
Espais naturals protegits i de la Xarxa Natura 2000

1. Atès que la gestió i l'administració ambiental dels espais de rellevància ambiental correspon a la conselleria competent en matèria de medi ambient, aquesta conselleria ha de conèixer i informar preceptivament sobre tots els plans i projectes de disposicions generals que afectin o puguin afectar aquests espais.

2. Les repercussions dels plans, els programes i els projectes sobre camins públics o rutes d'interès excursionista que, sense tenir relació directa amb la gestió d'un lloc Xarxa Natura 2000, o sense que siguin necessaris per a aquesta gestió, puguin afectar de manera apreciable els llocs o espais esmentats, ja sigui individualment o en combinació amb altres plans, programes o projectes, s'han d'avaluar d'acord amb el que estableix l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).

3. Els plans o projectes sobre camins públics o rutes senderistes que es trobin dins espais naturals protegits hauran de comptar amb l'informe preceptiu al què es refereix l'article 21 de la Llei 5/2005, ja esmentada.

Disposició addicional novena
Camí de cavalls de Menorca

Aquesta llei és d'aplicació al traçat del Camí de Cavalls de Menorca en tot allò que no contradigui la Llei 13/2000, de 21 de desembre, del Camí de Cavalls de Menorca, i les normes que la desenvolupen.

Disposició addicional desena
Ocupació d'una carretera de la traça d'un camí

En aquells casos on part de la traça d'un camí estigui ocupada per una carretera, el consell insular en el termini màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, determinarà i planificarà les actuacions adients que permetin donar continuïtat al recorregut complet dels camins tradicionals, tot garantint la seguretat dels vianants i sempre que els terrenys on s'hagin de dur a terme siguin de titularitat del consell insular en el moment de la publicació d'aquesta llei.

La conservació i el manteniment d'aquestes vies serà a càrrec del consell insular.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

1. Amb relació al que preveu l'article 35 anterior, els consells insulars, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor de la llei, han d'elaborar els respectius manuals prevists amb els tipus corresponents de senyalitzacions dels camins.

2. Amb relació a la prohibició de col·locar qualsevol senyal que no s'ajusti als estàndards i criteris fixats en el catàleg que aprovi el consell insular, no és obligatori canviar la senyalització existent fins que se substitueixi o renovi.

Disposició transitòria segona

1. Les rutes d'interès cultural i paisatgístic incloses en els plans territorials insulars que ja es troben constituïdes i ordenades en el moment de l'entrada en vigor aquesta llei, s'hi han d'adaptar en el termini màxim de tres anys comptadors des d'aquesta entrada en vigor.

2. Els plans especials de rutes o camins que s'estiguin elaborant a l'entrada en vigor d'aquesta llei es regiran per la normativa que les emparava al moment d'iniciar la seva tramitació sempre que s'hagin aprovat inicialment amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei. En qualsevol cas un cop aprovats definitivament aquests plans especials s'hauran d'adaptar en el termini màxim de tres anys comptadors des de la seva entrada en vigor.

Disposició transitòria tercera

1. Els ajuntaments que, a l'entrada en vigor d'aquesta llei, ja tenen catàlegs de camins aprovats, únicament els han d'adaptar al model de fitxa de l'annex I següent en el termini de dos anys des de l'entrada en vigor de la llei.

2. Una vegada adaptat el catàleg a la fitxa de l'annex I, aquest s'ha de trametre al consell insular perquè emeti l'informe preceptiu i vinculant per un termini de tres mesos sobre el

compliment de l'article 13.1.a) d'aquesta llei. Un cop el consell insular doni el vistiplau, el catàleg s'entén aprovat definitivament i s'inscriurà en el Registre insular de camins públics. En cas que l'informe sigui negatiu, s'han de seguir els tràmits que estableix l'article 13 d'aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera Desenvolupament reglamentari

S'autoritza els consells insulars per:

1. Desplegar reglamentàriament, totalment o parcialment, aquesta llei.
2. Dictar les disposicions reglamentàries necessàries per complir les remissions que la llei fa a les normes d'aquest caràcter.

Disposició final segona Entrada en vigor de la llei

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Bulletí Oficial de les Illes Balears*.

ANNEXOS

ANNEX I

Fitxa homologada per al Registre insular de camins públics

La fitxa del Registre insular de camins públics ha d'incloure, com a mínim, els camins mitjançant una numeració reglada específica per a cada un d'ells i ha de contenir almenys:

- Denominació que, en el cas dels camins, ha de ser conforme a la toponímia tradicional de la zona.
- Naturalesa del bé: bé o servitud.
- Naturalesa del domini públic o patrimonial i les dades de l'administració titular.
- Constància expressa de si la titularitat està pendent d'expedient d'investigació.
- Límit inicial i final del camí, longitud total.
- Descripció de les característiques per trams: longitud i amplada, límit inicial i final dels trams, tipologia, delimitació lateral, elements inherents al camí, servituds de protecció, elements constructius del camí significatius.
- Planimetria a escala.
- Planimetria georeferenciada a més de la planimetria cadastral.
- Recull fotogràfic de cada tram.
- Enllaços amb altres camins públics o vies d'accés públic.
- Estat de conservació.
- Els usos permesos o qualsevol incidència que pugui afectar-los (impediments de pas, estat de conservació).
- Indicació de si el camí presenta elements patrimonials dignes de preservació i tipus de protecció legal.
- Indicació de si el camí forma part d'alguna ruta excursionista tradicional o ruta senderista.

ANNEX II

Sol·licitud d'homologació de ruta senderista

Documentació que s'ha d'adjuntar a la sol·licitud d'homologació de ruta senderista:

- a) Justificació del projecte i objectius que es persegueixen.
- b) Autorització de pas en el cas que es facin servir vies particulars o que no siguin de domini públic. Aquesta autorització ha de ser, com a mínim, per un període de 30 anys.
- c) Cartografia:
 - Mapa 1/10.000, en el qual s'indiquin:
 - Traçat del sender.
 - Llocs d'interès.
 - Llocs on s'han de fer obres, si escau.
 - Llocs on es col·loquin els senyals.
 - Tipologia de camí.
 - Tipus de ferm: terra, empedrat, asfalt, ciment, altres.
 - Mapa 1/50.000 que indiqui el traçat del sender.
- d) Proposta de les accions de manteniment.
- e) Característiques tècniques de la senyalització:
 - Nombre i tipus de senyals.
 - Llocs on es col·locaran.
- f) Descripció detallada del trajecte per homologar, s'hi ha d'especificar:
 - Naturalesa del terreny per on discorre.
 - Trams d'asfalt o ciment per on discorre, indicant distància de cada tram, i llocs on es troben.
 - Memòria descriptiva del recorregut, especificant etapes, dificultat, distància del recorregut, temps aproximat d'aquest, desnivell màxim (en pujada i en baixada) i punts d'interès cultural (històrics, artístics, arqueològics, etnogràfics, etc.), natural, paisatgístic o turístic amb una breu descripció.
 - g) Pressupost detallat (materials i mà d'obra), indicant les obres de condicionament que es proposen, si escau:
 - Desbrossaments.
 - Obres de fàbrica.
 - Arranjament del camí.
 - h) Calendari que es preveu per executar les diferents fases del projecte.
 - i) Model a escala 1/1 del projecte de fulletó o topo guia, per a la possible publicació o difusió.

ANNEX III

Fitxa per al Registre de rutes senderistes

La fitxa unificada per al Registre de rutes senderistes ha de tenir el contingut següent:

- Denominació de la ruta.
- Codi d'inscripció en el Registre.
- Codi GR, PR o SL, segons correspongui.
- Plànol georeferenciat.
- Longitud.
- Durada del recorregut i etapes.

Dificultat màxima per trams.
Llocs d'interès.
Observacions.
Documentació del projecte.

Joana Aina Campomar i Orell
El president
Baltasar Picornell i Lladó

A la seu del Parlament, a 11 de desembre de 2018
La secretària primera
Joana Aina Campomar i Orell
El president
Baltasar Picornell i Lladó

1.1.4. RESOLUCIONS DERIVADES DE PROPOSICIONS NO DE LLEI

Ordre de Publicació

El Ple del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 4 de desembre de 2018, procedí a debatre el text de la Proposició no de llei RGE núm. 14575/18, relativa a suport a les famílies de les persones desaparegudes, i quedà aprovada, per assentiment, la següent:

1.1.3. RESOLUCIONS DERIVADES DE MOCIONS

Ordre de Publicació

El Ple del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 4 de desembre de 2018, procedí a debatre el text de la Moció RGE núm. 13620/18, relativa a cos integral d'actuació en situació de risc, amb les esmenes RGE núm. 14815/18, 14816/18, 14817/18 i 14818/18, i quedà aprovada la següent:

RESOLUCIÓ

A)

1. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a facilitar la coordinació, de manera més eficaç, dels cossos d'emergències que han d'intervenir i a prendre com a referència l'experiència adquirida des de 2005 en la gestió d'emergències, com el funcionament de despatxos automàtics de l'operatiu d'extinció d'incendis forestals, sempre d'acord amb les conclusions de la Comissió d'estudi i disseny del model autonòmic d'emergències creada pel Consell de Govern de 23 de novembre.

Entre les mesures s'haurà d'estudiar la viabilitat de la creació d'un cos integral d'actuació en cas de qualsevol tipus d'emergència per fenòmens naturals adversos que tingui com a base l'actual equip humà i tècnic de l'IBANAT i estigui coordinat amb la Direcció General d'Emergències i Interior i altres cossos de seguretat.

2. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a incrementar adequadament els recursos humans i tècnics actuals dels diferents organismes autonòmics, per tal de fer front a les necessitats d'actuació davant els diferents tipus d'emergències.

3. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a facilitar la formació complementària al personal de les diferents administracions, per poder atendre els diferents tipus d'emergència que es puguin produir.

4. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a actualitzar els plans de gestió d'emergències i a analitzar el rol de l'IBANAT com a grup d'intervenció prioritari, si escau.

A la seu del Parlament, 11 de desembre de 2018
La secretària primera

RESOLUCIÓ

A)

1. El Parlament de les Illes Balears mostra la seva solidaritat amb les famílies i amistats de persones desaparegudes.

2. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a crear dins de l'Oficina d'Atenció a Victimes del Delicte una secció específica de Persones Desaparegudes que garanteixi l'atenció jurídica i l'atenció a les diferents prestacions als familiars de persones desaparegudes.

3. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a ampliar l'atenció en emergències i en postemergències, per tal de garantir el dret a l'assistència psicològica de les famílies de persones desaparegudes.

4. El Parlament de les Illes Balears es compromet a realitzar dia 9 de març, Dia de les Persones Desaparegudes, alguna iniciativa per recordar les persones desaparegudes, solidaritzar-se amb les seves famílies i mantenir viva la causa.

5. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern d'Espanya a millorar els protocols d'actuació i la formació de les forces i cossos de seguretat de l'Estat davant la desaparició de persones.

6. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern d'Espanya a intercedir internacionalment per garantir el compliment de sentències judicials en casos de sostraccions de menors, com és el cas del segrest parental a Polònia d'Olivia Encinas, filla del ciutadà mallorquí Alberto Encinas; i sol·licita l'execució de les sentències judicials i el compliment de les seves obligacions jurídiques a nivell internacional, de la mateixa manera que Espanya compleix les seves.

A la seu del Parlament, 11 de desembre de 2018
La secretària primera
Joana Aina Campomar i Orell
El president
Baltasar Picornell i Lladó

Ordre de Publicació

El Ple del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 4 de desembre de 2018, procedí a debatre el text de la Proposició no de llei RGE núm. 13553/18, relativa a tancament de la central tèrmica d'Es Murterar, i quedà aprovada la següent:

RESOLUCIÓ

B)

1. El Parlament de les Illes Balears expressa el seu suport absolut al comitè d'empresa i a tots els treballadors i totes les treballadores de la central tèrmica d'Es Murterar afectats per aquesta situació.

2. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a realitzar actuacions de mediació per poder arribar a la solució ràpida i favorable més satisfactòria per a totes les parts implicades.

3. El Parlament de les Illes Balears, ateses la transició del sistema energètic i la implantació de les fonts energètiques renovables, insta el Govern de les Illes Balears a vetllar pel concepte de Transició Energètica Justa, és a dir, per l'ocupació afectada, l'impacte territorial i la pobresa energètica que puguin patir sectors de la població.

A la seu del Parlament, 11 de desembre de 2018

La secretària primera

Joana Aina Campomar i Orell

El president

Baltasar Picornell i Lladó

1.2. TEXTOS DEBATUTS**1.2.1. INTERPEL·LACIONS****Ordre de Publicació**

A)

El Ple del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 4 de desembre de 2018, debaté la Interpel·lació RGE núm. 12663/18, del Grup Parlamentari Popular, relativa a política general del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca pel que fa a la gestió i l'actuació a les inundacions patides a Mallorca el passat mes d'octubre.

Actuà com a interpel·lant la diputada Maria Núria Riera i Martos i la contestà en nom del Govern de les Illes Balears el conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca. Hi hagué torn de rèplica i de contrarèplica.

Palma, 20 de desembre de 2018

El president del Parlament

Baltasar Picornell i Lladó

**1.2.2. RESPOSTES A PREGUNTES
FORMULADES EN EL PLE****Ordre de Publicació**

El Ple del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 4 de desembre de 2018, debaté les preguntes que es relacionen a continuació:

A) RGE núm. 13585/18, de la diputada Sara Ramon i Roselló, del Grup Parlamentari Popular, relativa a títols de coneixement de llengua catalana, que contestà la consellera de Cultura, Participació i Esports.

B) RGE núm. 14595/18, de la diputada Margaret Mercadal i Camps, del Grup Parlamentari Popular, relativa a situació dels torrents de l'illa de Menorca, que contestà el conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.

C) RGE núm. 14594/18, del diputat Miquel A. Jerez i Juan, del Grup Parlamentari Popular, relativa a exclusió d'un mitjà de comunicació local a Eivissa de les subvencions per al foment de la llengua catalana, que contestà la consellera de Cultura, Participació i Esports.

D) RGE núm. 14586/18, del diputat Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a mesures per resoldre l'endarreriment de les valoracions de discapacitat al centre base de Menorca, que contestà la consellera de Serveis Socials i Cooperació.

E) RGE núm. 14587/18, del diputat David Martínez i Pablo, del Grup Parlamentari Podem Illes Balears, relativa a implicació del Govern amb la reserva de la Biosfera de Menorca, que contestà la consellera de Presidència.

F) RGE núm. 14597/18, de la diputada María Tania Marí i Marí, del Grup Parlamentari Popular, relativa a política del Govern en relació amb les cambres de comerç, que contestà el conseller de Treball, Comerç i Indústria.

G) RGE núm. 14784/18, del diputat Aitor Morrás i Alzugaray, del Grup Parlamentari Podem Illes Balears, relativa a oficina d'habitatge buit, que contestà la consellera d'Hisenda i Administracions Públiques.

H) RGE núm. 14737/18, del diputat Josep Melià i Ques, del Grup Parlamentari El Pi-Proposta per les Illes Balears, relativa a transferència de les competències de justícia, que contestà la consellera de Presidència.

I) RGE núm. 14596/18, de la diputada María José Ribas i Ribas, del Grup Parlamentari Popular, relativa a llista d'espera a l'Oficina de la Dona a Eivissa, que contestà la consellera de Presidència.

J) RGE núm. 14598/18, de la diputada Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular, relativa a solucions a les famílies amb infants autistes de balears, Gaspar Hauser, que contestà el conseller d'Educació i Universitat.

K) RGE núm. 14589/18, de la diputada Laura Camargo i Fernández, del Grup Parlamentari Podem Illes Balears, relativa

a compliment de la moció sobre educació 0-3 anys, que contestà la presidenta del Govern de les Illes Balears.

L) **RGE núm. 14601/18**, de la diputada María Consuelo Huertas i Calatayud, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a absència de control de la inscripció d'habitatges, que contestà la presidenta del Govern de les Illes Balears.

M) **RGE núm. 14591/18**, del diputat Jaume Font i Barceló, del Grup Parlamentari El Pi-Proposta per les Illes Balears, relativa a serveis informàtics d'IB3, que contestà la presidenta del Govern de les Illes Balears.

N) **RGE núm. 14600/18**, del diputat Gabriel Company i Bauzá, del Grup Parlamentari Popular, relativa a defensa dels interessos dels ciutadans i les ciutadanes de les Illes Balears, que contestà la presidenta del Govern de les Illes Balears.

*Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó*

1.3. TEXTOS REBUTJATS

1.3.4. PROPOSICIONS NO DE LLEI

Ordre de Publicació

A) El Ple del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 4 de desembre de 2018, rebutjà els Punts 3 i 4 de la Proposició no de llei **RGE núm. 13553/18**, del grup Parlamentari Popular, relativa a tancament de la central tèrmica d'Es Murterar, amb el resultat següent:

- Punt 3: vots emesos 56, vots a favor 25, vots en contra 30 i abstencions 1.
- Punt 4: vots emesos 56, vots a favor 25, vots en contra 29 i abstencions 2.

*Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó*

1.4. COMPAREIXENCES

Ordre de Publicació

A) **Compareixença de la consellera d'Hisenda i Administracions Públiques, davant el Ple de la cambra, per tal de donar compliment a la Proposició RGE núm. 2898/18, relativa a la Unitat Militar d'Emergència (UME) a les Illes Balears (RGE núm. 13440/18).**

Al Ple del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 4 de desembre de 2018, tengué lloc la compareixença de la consellera d'Hisenda i Administracions Públiques, qui informà sobre el tema indicat.

*Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó*

1.5. INFORMACIONS

Ordre de Publicació

A) **Ajornament de la Pregunta amb sol·licitud de resposta oral davant el Ple RGE núm. 14599/18.**

En el Ple del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 4 de desembre de 2018, quedà ajornada la pregunta esmentada, presentada per la diputada Margarita Prohens i Rigo, del Grup Parlamentari Popular, relativa a transport regular per carretera, atesa la sol·licitud del Govern amb l'escrit RGE núm. 14805/18.

*Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó*

Ordre de Publicació

B) **Presca en consideració de la Proposta de la Comissió Tècnica Interinsular de delegació de competències al Consell Insular de Mallorca de les facultats que, com a administració gestora, exerceix ara l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears en relació amb el Museu de Mallorca (RGE núm. 13187/18).**

En el Ple del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 4 de desembre de 2018, es prengué en consideració, després del debat corresponent, per 54 vots a favor, cap en contra i cap abstenció, la proposta esmentada.

*Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó*

Ordre de Publicació

C) **Comunicació de la designació dels diputats i/o les diputades encarregats de defensar al Congrés dels Diputats la proposició de llei RGE núm. 14160/17, de modificació de l'article 25 de la Llei 7/1996, de 15 de gener, d'ordenació del comerç minorista.**

En el Ple del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 4 de desembre de 2018, es comunicà que els diputats encarregats de defensar la proposició esmentada al Congrés dels Diputats, són:

- Enric Casanova i Peiró, del Grup Parlamentari Socialista.
- Josep Melià i Ques, del Grup Parlamentari El Pi-Proposta per les Illes Balears.
- Santiago Tadeo i Florit, del Grup Parlamentari Popular.

Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó

Ordre de Publicació

D)

Acord de celebrar sessions extraordinàries de dia 7 a dia 31 de gener de 2019 per procedir a la tramitació, l'estudi i l'aprovació, si pertoca, de diverses iniciatives (RGE núm. 15227/18).

En el Ple del Parlament de les Illes Balears, en sessió dels dies 18, 19 i 20 de desembre de 2018, s'aprovà, per 33 vots a favor, cap en contra i 16 abstencions, la celebració de sessions extraordinàries de dia 7 a dia 31 de gener de 2019, per tal de procedir a la tramitació, l'estudi i l'aprovació, si pertoca, de les iniciatives següents:

- Ponència d'estudi de les modificacions de la norma reglamentària per tal de dinamitzar el funcionament de la cambra, millorar la seva transparència i afavorir la participació dels ciutadans, la societat civil, institucions i entitats acreditades.
- Projecte de llei de canvi climàtic i transició energètica, [RGE núm. 9932/18](#).
- Projecte de llei de residus i sòls contaminants de les Illes Balears, [RGE núm. 7154/18](#).
- Projecte de llei de modificació de la Llei 7/2013, de 26 de novembre, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats a les Illes Balears, [RGE núm. 10873/18](#).
- Projecte de llei de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears, [RGE núm. 8320/18](#).
- Proposició de llei de modificació de la Llei 10/1998, de 14 de desembre, de col·legis professionals de les Illes Balears i de creació del Col·legi Professional de Docents de les Illes Balears, [RGE núm. 6802/18](#).
- Projecte de llei per a la sostenibilitat mediambiental i econòmica de l'illa de Formentera, [RGE núm. 10874/18](#).
- Proposició de llei de mesures de protecció de la badia de Sant Antoni de Portmany, [RGE núm. 10528/18](#).
- Projecte de llei de microcooperatives de les Illes Balears, [RGE núm. 11012/18](#).
- Proposta de la Comissió Tècnica Interinsular de delegació de competències al Consell Insular de Mallorca de les facultats que, com a administració gestora, exerceix ara l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears en relació amb el Museu de Mallorca, [RGE núm. 13187/18](#).
- Projecte de llei de consultes populars i processos participatius, [RGE núm. 8321/18](#).
- Projecte de llei agrària de les Illes Balears, [RGE núm. 6542/18](#).
- Projecte de llei del Govern de les Illes Balears, [RGE núm. 7503/18](#).
- Proposició de llei de l'estatut especial de capitalitat de la ciutat d'Eivissa, [RGE núm. 14764/18](#).

Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó

2. COMISSIONS PARLAMENT

2.5. INFORMACIÓ

Ordre de Publicació

A)

Elaboració del dictamen del [Projecte de llei RGE núm. 6542/18](#), agrària de les Illes Balears.

La Comissió d'Economia del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 10 de desembre de 2018, procedí a l'elaboració del dictamen esmentat.

Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó

Ordre de Publicació

B)

Elaboració del dictamen del [Projecte de llei RGE núm. 11784/18](#), de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2019.

La Comissió d'Hisenda i Pressuposts del Parlament de les Illes Balears, en sessions dels dies 11, 12 i 13 de desembre de 2018, procedí a l'elaboració del dictamen esmentat.

Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó

3. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

3.1. PROJECTES DE LLEI

Ordre de Publicació

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 20 de desembre de 2018, d'acord amb el que disposen els articles 49.2 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i 117 i 148 del Reglament del Parlament, així com segons l'acord adoptat pel Ple de la cambra, en sessió plenària del proppassat dia 11 de desembre, acorda de tramitar el Decret llei 4/2018, de 23 de novembre, de concessió de crèdits suplementaris per atendre despeses inajornables derivades de sentències judicials pendents de pagament en l'àmbit de la Llei 4/2008, de 14 de maig, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible a les Illes Balears, amb càrrec als pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears de l'exercici de 2018, i de modificació del Decret llei 2/2018, de 18 d'octubre, pel qual s'estableixen ajudes i altres mesures urgents per reparar les pèrdues i els danys produïts per les pluges intenses i les inundacions del dia 9 d'octubre de 2018 a la comarca de Llevant de Mallorca (RGE núm. 14780/18), com a projecte de llei pel procediment d'urgència.

Així mateix, la Mesa acorda que, un cop transcorreguts els 8 dies (fins el proper dia 10 de gener de 2019) per tal que els grups parlamentaris recaptin opinions i perquè els serveis de la cambra elaborin un dossier documental, s'obri un termini de 8 dies de presentació d'esmenes (fins el dia 22 de gener de 2019) i que es tramitin davant la Comissió d'Hisenda i Pressuposts.

*Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó*

Pilar Costa i Serra, secretària del Consell de Govern,

CERTIFIC:

Que el Consell de Govern, a proposta de la consellera d'Hisenda i Administracions Públiques, en la sessió de dia 23 de novembre de 2018, adoptà l'Acord següent:

51. Acord d'aprovació del Decret llei de concessió de crèdits suplementaris per atendre despeses inajornables derivades de sentències judicials pendents de pagament en l'àmbit de la Llei 4/2008, de 14 de maig, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible a les Illes Balears, amb càrrec als pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears de l'exercici de 2018, i de modificació del Decret llei 2/2018, de 18 d'octubre, pel qual s'estableixen ajudes i altres mesures urgents per reparar les pèrdues i els danys produïts per les pluges intenses i les inundacions del dia 9 d'octubre de 2018 a la comarca de Llevant de Mallorca.

L'article 28 de la Llei 14/2014, de 2 de desembre, de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears, preveu que el compliment de les resolucions judicials que determinin obligacions a càrrec de la hisenda de la comunitat autònoma, l'ha de dur a terme l'autoritat administrativa que sigui competent per raó de la matèria, la qual ha de proposar-ne el pagament dins els límits que el pressupost corresponent estableixi. Així mateix, si per fer-ho és necessari un crèdit extraordinari o un suplement de crèdit que hagi d'aprovar el Parlament de les Illes Balears, el projecte de llei corresponent s'ha de presentar davant aquest òrgan en els dos mesos següents al dia que s'hagi notificat la resolució judicial.

L'article 29 següent de la mateixa llei estableix un termini de tres mesos per pagar el creditor, i també que, transcorregut aquest termini, s'ha d'abonar l'interès legal del diner des que el creditor reclami per escrit el compliment de l'obligació.

En un sentit semblant es pronuncia l'article 106 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosoadministrativa, quan estableix d'una banda, que, quan l'Administració sigui condemnada a pagar una quantia líquida l'òrgan encarregat del compliment ha d'acordar el pagament amb càrrec al crèdit corresponent del pressupost, el qual tindrà sempre el caràcter d'ampliable, i de l'altra, que, si per al pagament cal fer una modificació pressupostària, s'ha de concloure el procediment dins els tres mesos següents al dia de la notificació de la resolució judicial corresponent.

Doncs bé, d'acord amb la memòria de la Direcció General de Pressuposts i Finançament de 21 de novembre de 2018, aquests darrers mesos s'han notificat a l'Administració de la comunitat autònoma diverses sentències judicials, la majoria de les quals ja han esdevingut fermes, que suposen la condemna al pagament d'importants quanties en concepte d'indemnització -i interessos- a favor dels subjectes afectats per l'aplicació de la Llei 4/2008, de 14 de maig, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible a les Illes Balears. I tot i que les mesures contingudes en la Llei esmentada es varen considerar pel legislador autonòmic imprescindibles per a l'adequada ordenació territorial dels àmbits regulats, el cert és que les sentències judicials esmentades han entès que les restriccions patrimonials inherents a aquesta ordenació legal verifiquen els requisits propis de la responsabilitat patrimonial del legislador, amb el consegüent dret dels titulars afectats a la indemnització corresponent.

Al seu torn, l'article 56 de la Llei de finances de la comunitat autònoma preveu que, quan per raons d'urgència i interès públic s'hagi d'efectuar alguna despesa amb càrrec al pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma o de les entitats instrumentals del sector públic administratiu que no es pugui ajornar fins a l'exercici següent, i per a la qual no hi hagi crèdit adequat o el consignat resulti insuficient, i no sigui possible dotar-la mitjançant algun dels altres tipus de modificacions de crèdit que preveu l'article 54 de la mateixa Llei de finances, s'ha de tramitar un crèdit extraordinari o un suplement de crèdit inicialment previst, extraordinaris o suplementaris es puguin finançar amb càrrec al fons de contingència o amb baixa en altres crèdits, cas en el qual en principi és suficient un acord del Consell de Govern de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 56 esmentat, però que, certament, ja no resulta possible avui en dia sense afectar els serveis públics essencials.

Efectivament, i tot i que tant l'article 106 de la Llei 29/1998, esmentada com l'article 6 de la Llei 13/2017, de 20 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2018, preveuen que els crèdits pressupostaris destinats al pagament de drets reconeguts per sentències judicials fermes tenen caràcter ampliable, i, per tant, d'acord amb la mateixa Llei de finances de la comunitat autònoma, aquesta ampliació es pot finançar amb càrrec al fons de contingència o amb baixa en altres crèdits, la realitat és que, d'acord amb la memòria de la Direcció General de Pressuposts i Finançament abans esmentada, per fer front a les primeres sentències fermes ja es preveuen insuficients per afrontar les altres sentències posteriors pendents de pagament, tant les que ja són fermes actualment com les que es preveu que ho siguin de manera imminent, sense que tampoc el fons de contingència no disposi de crèdit suficient a punt d'acabar l'exercici de 2018.

En aquest sentit, atesa la memòria a què s'ha fet referència, i d'acord amb les previsions d'amortització de deute financer al tancament de l'exercici de 2018, tan sols es preveu la possibilitat de donar de baixa 9,824 milions d'euros de la partida pressupostària 34101/011A01/91300/00, i tot i que aquesta baixa es podria acordar pel Consell de Govern en exercici de la facultat que li atribueix l'article 56.3 de la Llei de finances abans esmentat, es considera adient que formi part també d'aquest Decret llei, atesa la seva peculiar transcendència, en afectar crèdits de caràcter financer.

Doncs bé, s'ha quantificat en 142,824 milions d'euros l'import dels crèdits pressupostaris que són necessaris per atendre les despeses inherents a les resolucions judicials esmentades -les quals es desglossen en 106.452.923,56 euros de principal, 36.233.769,25 euros d'interessos ja meritats i 137.308 euros d'interessos addicionals inherents al temps que transcorri entre la data de càlcul de les liquidacions i la data de pagament-, i que s'han de finançar, en part, per mitjà de la baixa de 9,824 milions d'euros abans esmentada i, la resta, per mitjà de la contracció de nou endeutament en el pressupost d'ingressos de l'exercici de 2018.

En aquest darrer sentit, cal recordar que l'article 95 de la Llei de finances de la comunitat autònoma estableix les normes generals aplicables a l'endeutament de la comunitat autònoma, i, entre d'altres, preveu l'endeutament a llarg termini. D'acord amb això, les lleis anuals de pressuposts generals de la comunitat autònoma, o, si s'escau, les lleis de concessió de crèdits extraordinaris o suplementaris han de fixar l'import màxim de variació del saldo del deute viu de l'exercici i la finalitat de l'endeutament corresponent.

D'altra banda, l'article 49 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears permet al Govern dictar mesures legislatives provisionals, en forma de decret llei, en casos de necessitat extraordinària i urgent, les quals no poden afectar determinades matèries, com ara seria el cas de l'aprovació inicial dels pressuposts generals anuals de la comunitat autònoma, però no l'aprovació d'un crèdit extraordinari o d'un suplement de crèdit si realment es verifica una situació de necessitat extraordinària i urgent, com és aquest cas -imprevisible al temps de l'elaboració i l'aprovació de la Llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma per a l'any 2018-, d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional.

En efecte, el decret llei autonòmic constitueix una figura inspirada en la que preveu l'article 86 de la Constitució respecte del Govern de l'Estat, l'ús de la qual ha produït una jurisprudència extensa del Tribunal Constitucional. Així, l'alt tribunal ha insistit que la definició, per part dels òrgans polítics, d'una situació d'extraordinària i urgent necessitat requereix ser explícita i raonada, i que hi ha d'haver una connexió de sentit o relació d'adequació entre la situació excepcional i les mesures que es pretenguin adoptar, que han de ser idònies, concretes i d'eficàcia immediata. En particular, el Tribunal esmentat s'ha pronunciat a favor de l'ús del decret llei per a l'aprovació de crèdits extraordinaris o suplementos de crèdit quan es compleixen tots aquests paràmetres, en la mesura que es tracta igualment de respondre a una situació concreta que requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pels procediments d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, tenint en compte que la determinació d'aquests procediments legislatius no depèn del Govern.

Finalment, s'aprofita aquest Decret llei per modificar puntualment el Decret llei 2/2018, de 18 d'octubre, pel qual s'estableixen ajudes i altres mesures urgents per reparar les pèrdues i els danys produïts per les pluges intenses i les inundacions del dia 9 d'octubre de 2018 a la comarca de Llevant de Mallorca, a fi d'aclarir l'abast de la justificació d'algunes de les ajudes en matèria d'habitatge i altres edificacions a què es refereix l'article 7 del Decret llei esmentat, en el sentit de suprimir respecte d'aquestes ajudes

l'exigència d'executar i justificar les obres de reparació o rehabilitació que, si s'escau, es facin en cas de destrucció parcial de la construcció; destrucció parcial que, d'altra banda, pot no afectar en alguns casos l'estructura de l'immoble. D'acord amb això, es modifiquen així mateix els preceptes corresponents del Decret 33/2018, de 19 d'octubre, de determinació d'ajudes urgents i de caràcter excepcional per reparar i pal·liar pèrdues i danys produïts per les pluges a la comarca de Llevant de Mallorca el dia 9 d'octubre de 2018, de manera que ambdues modificacions despleguin efectes a partir del mateix moment, sens perjudici de deslegalitzar aquesta modificació del Decret 33/2018 per tal que qualsevol altra futura modificació d'aquesta norma reglamentària es pugui fer, en bona lògica, mitjançant un decret.

Per tot això, el Consell de Govern adopta l'Acord següent:

Primer. Aprovar el Decret llei de concessió de crèdits suplementaris per atendre despeses inajornables derivades de sentències judicials pendents de pagament en l'àmbit de la Llei 4/2008, de 14 de maig, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible a les Illes Balears, amb càrrec als pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2018, i de modificació del Decret llei 2/2018, de 18 d'octubre, pel qual s'estableixen ajudes i altres mesures urgents per reparar les pèrdues i els danys produïts per les pluges intenses i les inundacions del dia 9 d'octubre de 2018 a la comarca de Llevant de Mallorca, adjunt.

Segon. Comunicar aquest Acord al Parlament de les Illes Balears i sol·licitar-li que validi el decret llei esmentat, d'acord amb el que preveu l'article 49.2 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

I perquè consti i tenguí els efectes que corresponguin, expedisc aquest certificat amb el vistiplau de la presidenta.

Palma, 23 de novembre de 2018.

La secretària del Consell de Govern

Vist i plau

La vicepresidenta, presidenta per suplència del Consell de Govern

Isabel M. Busquets i Hidalgo

(Art. 2 del Decret 6/2017, de 7 d'abril, de la presidenta de les Illes Balears)

A)

DECRET LLEI 4/2018, DE 23 DE NOVEMBRE, DE CONCESSIÓ DE CRÈDITS SUPLEMENTARIS PER ATENDRE DESPESES INAJORNABLES DERIVADES DE SENTÈNCIES JUDICIALS PENDENTS DE PAGAMENT EN L'ÀMBIT DE LA LLEI 4/2008, DE 14 DE MAIG, DE MESURES URGENTS PER A UN DESENVOLUPAMENT TERRITORIAL SOSTENIBLE A LES ILLES BALEARS, AMB CÀRREC ALS PRESSUPOSTS GENERALS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS PER A L'ANY 2018, I DE MODIFICACIÓ DEL DECRET LLEI 2/2018, DE 18 D'OCTUBRE, PEL QUAL S'ESTABLEIXEN AJUDES I ALTRES MESURES URGENTS PER REPARAR LES PÈRDUES I ELS DANYS PRODUÏTS

**PER LES PLUGES INTENSES I LES INUNDACIONS
DEL DIA 9 D'OCTUBRE DE 2018 A LA COMARCA
DE LLEVANT DE MALLORCA**

PREÀMBUL

L'article 28 de la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, preveu que el compliment de les resolucions judicials que determinin obligacions a càrrec de la hisenda de la Comunitat Autònoma, l'ha de dur a terme l'autoritat administrativa que sigui competent per raó de la matèria, la qual ha de proposar-ne el pagament dins els límits que el pressupost corresponent estableixi. Així mateix, si per fer-ho és necessari un crèdit extraordinari o un suplement de crèdit que hagi d'aprovar el Parlament de les Illes Balears, el projecte de llei corresponent s'ha de presentar davant aquest òrgan en els dos mesos següents al dia que s'hagi notificat la resolució judicial.

L'article 29 següent de la mateixa Llei estableix un termini de tres mesos per pagar el creditor, i també que, transcorregut aquest termini, s'ha d'abonar l'interès legal del diner des que el creditor reclami per escrit el compliment de l'obligació.

En un sentit semblant es pronuncia l'article 106 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, quan estableix, d'una banda, que, quan l'Administració sigui condemnada a pagar una quantia líquida, l'òrgan encarregat del compliment ha d'acordar el pagament amb càrrec al crèdit corresponent del pressupost, el qual tindrà sempre el caràcter d'ampliable; i, de l'altra, que, si per al pagament cal fer una modificació pressupostària, s'ha de concloure el procediment dins els tres mesos següents al dia de la notificació de la resolució judicial corresponent.

Doncs bé, d'acord amb la memòria de la Direcció General de Pressuposts i Finançament de 21 de novembre de 2018, aquests darrers mesos s'han notificat a l'Administració de la Comunitat Autònoma diverses sentències judicials, la majoria de les quals ja han esdevingut fermes, que suposen la condemna al pagament d'importants quanties en concepte d'indemnització —i interessos— a favor dels subjectes afectats per l'aplicació de la Llei 4/2008, de 14 de maig, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible en les Illes Balears. I tot i que les mesures contingudes en la Llei esmentada es varen considerar pel legislador autonòmic imprescindibles per a l'adequada ordenació territorial dels àmbits regulats, el cert és que les sentències judicials esmentades han entès que les restriccions patrimonials inherents a aquesta ordenació legal verifiquen els requisits propis de la responsabilitat patrimonial del legislador, amb el consegüent dret dels titulars afectats a la indemnització corresponent.

Al seu torn, l'article 56 de la Llei de finances de la Comunitat Autònoma preveu que, quan per raons d'urgència i interès públic s'hagi d'efectuar alguna despesa amb càrrec al pressupost de l'Administració de la Comunitat Autònoma o de les entitats instrumentals del sector públic administratiu que no es pugui ajornar fins a l'exercici següent, i per a la qual no hi hagi crèdit adequat o el consignat resulti insuficient, i no sigui possible dotar-la mitjançant algun dels altres tipus de modificacions de crèdit que preveu l'article 54 de la mateixa Llei de finances, s'ha de tramitar un crèdit extraordinari o un

suplement del crèdit inicialment previst, mitjançant l'aprovació del projecte de llei corresponent; llevat que aquests crèdits extraordinaris o suplementaris es puguin finançar amb càrrec al fons de contingència o amb baixa en altres crèdits, cas en el qual en principi és suficient un acord del Consell de Govern de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 56 esmentat, però que, certament, ja no resulta possible avui en dia sense afectar els serveis públics essencials.

Efectivament, i tot i que tant l'article 106 de la Llei 29/1998 esmentada com l'article 6 de la Llei 13/2017, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2018, preveuen que els crèdits pressupostaris destinats al pagament de drets reconeguts per sentències judicials fermes tenen caràcter ampliable, i, per tant, d'acord amb la mateixa Llei de finances de la Comunitat Autònoma, aquesta ampliació es pot finançar amb càrrec al fons de contingència o amb baixa en altres crèdits, la realitat és que, d'acord amb la memòria de la Direcció General de Pressuposts i Finançament abans esmentada, les baixes en altres crèdits que fins ara han permès suplementar els crèdits adients per fer front a les primeres sentències fermes ja es preveuen insuficients per afrontar les altres sentències posteriors pendents de pagament, tant les que ja són fermes actualment com les que es preveu que ho siguin de manera imminent, sense que tampoc el fons de contingència no disposi de crèdit suficient a punt d'acabar l'exercici de 2018.

En aquest sentit, atesa la memòria a què s'ha fet referència, i d'acord amb les previsions d'amortització de deute financer al tancament de l'exercici de 2018, tan sols es preveu la possibilitat de donar de baixa 9,824 milions d'euros de la partida pressupostària 34101/011A01/91300/00, i tot i que aquesta baixa es podria acordar pel Consell de Govern en exercici de la facultat que li atribueix l'article 56.3 de la Llei de finances abans esmentat, es considera adient que formi part també d'aquest Decret llei, atesa la seva peculiar transcendència, en afectar crèdits de caràcter financer.

Doncs bé, s'ha quantificat en 142,824 milions d'euros l'import dels crèdits pressupostaris que són necessaris per atendre les despeses inherents a les resolucions judicials esmentades —les quals es desglossen en 106.452.923,56 euros de principal, 36.233.769,25 euros d'interessos ja meritats i 137.308 euros d'interessos addicionals inherents al temps que transcorri entre la data de càlcul de les liquidacions i la data de pagament—, i que s'han de finançar, en part, per mitjà de la baixa de 9,824 milions d'euros abans esmentada i, la resta, per mitjà de la contracció de nou endeutament en el pressupost d'ingressos de l'exercici de 2018.

En aquest darrer sentit, cal recordar que l'article 95 de la Llei de finances de la Comunitat Autònoma estableix les normes generals aplicables a l'endeutament de la Comunitat Autònoma, i, entre d'altres, preveu l'endeutament a llarg termini. D'acord amb això, les lleis anuals de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma o, si s'escau, les lleis de concessió de crèdits extraordinaris o suplementaris han de fixar l'import màxim de variació del saldo del deute viu de l'exercici i la finalitat de l'endeutament corresponent.

D'altra banda, l'article 49 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears permet al Govern dictar mesures legislatives provisionals, en forma de decret llei, en casos de necessitat

extraordinària i urgent, les quals no poden afectar determinades matèries, com ara seria el cas de l'aprovació inicial dels pressuposts generals anuals de la Comunitat Autònoma, però no l'aprovació d'un crèdit extraordinari o d'un suplement de crèdit si realment es verifica una situació de necessitat extraordinària i urgent, com és aquest cas —imprevisible al temps de l'elaboració i l'aprovació de la Llei de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma per a l'any 2018—, d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional.

En efecte, el decret llei autonòmic constitueix una figura inspirada en la que preveu l'article 86 de la Constitució respecte del Govern de l'Estat, l'ús de la qual ha produït una jurisprudència extensa del Tribunal Constitucional. Així, l'alt tribunal ha insistit que la definició, per part dels òrgans polítics, d'una situació de extraordinària i urgent necessitat requereix ser explícita i raonada, i que hi ha d'haver una connexió de sentit o relació d'adequació entre la situació excepcional i les mesures que es pretenguin adoptar, que han de ser idònies, concretes i d'eficàcia immediata. En particular, el Tribunal esmentat s'ha pronunciat a favor de l'ús del decret llei per a l'aprovació de crèdits extraordinaris o suplementos de crèdit quan es compleixen tots aquests paràmetres, en la mesura que es tracta igualment de respondre a una situació concreta que requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pels procediments d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, tenint en compte que la determinació d'aquests procediments legislatius no depèn del Govern.

Finalment, s'aprofita aquest Decret llei per modificar puntualment el Decret llei 2/2018, de 18 d'octubre, pel qual s'estableixen ajudes i altres mesures urgents per reparar les pèrdues i els danys produïts per les pluges intenses i les inundacions del dia 9 d'octubre de 2018 a la comarca de Llevant de Mallorca, a fi d'aclarir l'abast de la justificació d'algunes de les ajudes en matèria d'habitatge i altres edificacions a què es refereix l'article 7 del Decret llei esmentat, en el sentit de suprimir respecte d'aquestes ajudes l'exigència d'executar i justificar les obres de reparació o rehabilitació que, si s'escau, es facin en cas de destrucció parcial de la construcció; destrucció parcial que, d'altra banda, pot no afectar en alguns casos l'estructura de l'immoble. D'acord amb això, es modifiquen així mateix els preceptes corresponents del Decret 33/2018, de 19 d'octubre, de determinació d'ajudes urgents i de caràcter excepcional per reparar i pal·liar pèrdues i danys produïts per les pluges a la comarca de Llevant de Mallorca el dia 9 d'octubre de 2018, de manera que ambdues modificacions despleguin efectes a partir del mateix moment, sens perjudici de deslegalitzar aquesta modificació del Decret 33/2018 per tal que qualsevol altra futura modificació d'aquesta norma reglamentària es pugui fer, en bona lògica, mitjançant un decret.

Article 1 **Crèdits suplementaris**

S'aproven crèdits suplementaris per atendre despeses inajornables derivades de sentències judicials de condemna a l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears pendents de pagament per raó de l'aplicació de la Llei 4/2008, de 14 de maig, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible a les Illes Balears, per un import de 142.824.000 euros, amb imputació a les següents partides

pressupostàries de l'estat de despeses dels pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2018:

- a) Per atendre el principal de les indemnitzacions, de 106.452.923,56 euros:
 - a.1) Partida pressupostària 25301/531A01/60002/30: 66.583.592,88 euros.
 - a.2) Partida pressupostària 25301/531A01/60002/10: 39.869.330,68 euros.

- b) Per atendre els interessos moratoris, 36.371.076,44 euros, amb càrrec a la partida pressupostària 25301/531A01/35200/00.

Article 2 **Finançament**

1. Els crèdits suplementaris que s'aproven per mitjà d'aquest Decret llei s'han de finançar de la manera següent:

- a) Amb baixa en el crèdit corresponent a la partida pressupostària 34101/011A01/91300/00, en la quantia de 9.824.000 euros.

- b) Amb endeutament a llarg termini, amb el consegüent increment, en la quantia de 133.000.000 euros, de l'import màxim de variació del saldo del deute viu de l'exercici de 2018 autoritzat inicialment per la Llei 13/2017, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2018, i modificat a l'alça per l'article 2 del Decret llei 3/2018, de 29 d'octubre, de concessió d'un crèdit extraordinari per atendre despeses inajornables derivades de les inundacions provocades per les fortes pluges del dia 9 d'octubre de 2018 a la comarca de Llevant de Mallorca, amb càrrec als pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2018.

2. D'acord amb això, s'autoritza el Govern de les Illes Balears perquè, per mitjà dels òrgans competents que estableix la Llei de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, emeti deute públic o concerti operacions de crèdit per al finançament que preveu la lletra b) de l'apartat anterior.

Article 3 **Altres normes**

1. En cas que aquest Decret llei no sigui convalidat pel Parlament de les Illes Balears, el Consell de Govern ha d'acordar que els crèdits suplementaris a què es refereix l'article 1 es financin amb la baixa en els crèdits financers o no financers dels estats de despeses dels pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2018 la minoració dels quals ocasioni el menor trastorn per als serveis públics.

2. Els expedients de modificació de crèdits derivats de tot el que disposa aquest Decret llei no seran objecte de fiscalització prèvia per la Intervenció General de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, sens perjudici del règim de fiscalització que resulti aplicable a l'execució de la despesa que s'hagi d'imputar a aquests crèdits.

Disposició final primera**Modificació del Decret llei 2/2018, de 18 d'octubre, pel qual s'estableixen ajudes i altres mesures urgents per reparar les pèrdues i els danys produïts per les pluges intenses i les inundacions del dia 9 d'octubre de 2018 a la comarca de Llevant de Mallorca**

L'apartat 2 de l'article 7 del Decret llei 2/2018, de 18 d'octubre, pel qual s'estableixen ajudes i altres mesures urgents per reparar les pèrdues i els danys produïts per les pluges intenses i les inundacions del dia 9 d'octubre de 2018 a la comarca de Llevant de Mallorca, queda modificat de la manera següent:

"2. Les ajudes previstes en aquest article es podran concedir per destrucció total de l'habitatge o l'edificació o per danys que no impliquin la destrucció total o l'esbucament de l'immoble, o dels elements comuns i/o dels annexos, incloses les vies d'accés."

Disposició final segona**Modificacions del Decret 33/2018, de 19 d'octubre, de determinació d'ajudes urgents i de caràcter excepcional per reparar i pal·liar pèrdues i danys produïts per les pluges a la comarca de Llevant de Mallorca el dia 9 d'octubre de 2018**

1. Les lletres c), d) i e) de l'apartat 2 de l'article 3 del Decret 33/2018, de 19 d'octubre, de determinació d'ajudes urgents i de caràcter excepcional per reparar i pal·liar pèrdues i danys produïts per les pluges a la comarca de Llevant de Mallorca el dia 9 d'octubre de 2018, queden modificades de la manera següent:

"c) Ajudes als propietaris o els usufructuaris per danys que no impliquin la destrucció total o l'esbucament de l'immoble, però afectin la seva estructura.

Quan s'hagin produït danys que no impliquin la destrucció total o l'esbucament de l'immoble, però afectin la seva estructura, els propietaris o els usufructuaris poden rebre una ajuda per un import màxim de 30.000 euros.

En aquest cas, si per l'entitat dels danys produïts és necessari el desallotjament de l'habitatge, el propietari o l'usufructuari, sempre que acrediti la indisponibilitat d'un altre habitatge, podrà percebre una ajuda per un import de 700 euros per a l'arrendament d'un habitatge adequat a les necessitats familiars, per un temps màxim de 12 mesos, prorrogables fins a 24 mesos, quan s'acrediti que les obres no s'han acabat per causes degudament justificades. Quan estigui cedida en precari, els precaristes podran rebre aquesta ajuda per un màxim de 700 euros mensuals.

d) Ajudes als arrendataris o els precaristes mentre es duen a terme obres de reparació o rehabilitació dels danys, en els casos que no impliquin la destrucció total o l'esbucament de l'immoble, però afectin la seva estructura.

Quan l'habitatge fet malbé estigui en situació de règim de lloguer, els arrendataris podran percebre una ajuda, sempre que les obres de reparació n'exigeixin el desallotjament, per un import que sigui la diferència que resulti entre la renda de l'habitatge sinistrat i la de l'habitatge de nou arrendament de característiques similars, per un període màxim de 12 mesos.

S'entén que el nou arrendament té característiques similars quan la diferència que resulti entre la renda de l'habitatge sinistrat i la del nou habitatge no supera els 350 euros.

Quan estigui cedida en precari, els precaristes podran rebre l'ajuda per lloguer per un màxim de 700 euros mensuals, per al mateix termini.

e) Ajudes als propietaris o els usufructuaris per danys a l'habitatge habitual que no impliquin la destrucció total o l'esbucament de l'immoble ni afectin la seva estructura.

En aquest supòsit, els propietaris o els usufructuaris poden percebre un import màxim de 10.000 euros."

2. Les lletres b) i c) de l'apartat 3 de l'article 3 del Decret 33/2018 esmentat queden modificades de la manera següent:

"b) Ajudes als propietaris o els usufructuaris per danys que no impliquin la destrucció total o l'esbucament de l'immoble, però afectin la seva estructura.

Quan s'hagin produït danys que no impliquin la destrucció total o l'esbucament de l'immoble, però afectin la seva estructura, els propietaris o els usufructuaris poden rebre una ajuda per un import màxim de 10.000 euros.

c) Ajudes als propietaris o els usufructuaris per danys que no impliquin la destrucció total o l'esbucament de l'immoble ni afectin la seva estructura.

Quan s'hagin produït danys que no impliquin la destrucció total o l'esbucament de l'immoble ni afectin la seva estructura, els propietaris o els usufructuaris poden rebre una ajuda per un import màxim de 5.000 euros."

3. L'apartat 4 de l'article 3 del Decret 33/2018 esmentat queda modificat de la manera següent:

"4. Ajuts per danys produïts en elements comuns

Quan els danys s'hagin produït en elements comuns dels habitatges, la comunitat de propietaris pot rebre una ajuda per un import màxim de 8.000 euros."

4. Les lletres b) i c) de l'apartat 5 de l'article 3 del Decret 33/2018 esmentat queda modificat de la manera següent:

"b) Per danys en immobles en els quals es du a terme alguna activitat comercial, professional, industrial o anàloga, en els casos que no impliquin la destrucció total o l'esbucament, però afectin la seva estructura, el propietari o l'usufructuari poden rebre una ajuda per un import màxim de 30.000 euros.

c) Per danys en immobles en els quals es du a terme alguna activitat comercial, professional, industrial o anàloga, en els casos que no impliquin la destrucció total o l'esbucament ni afectin la seva estructura, el propietari o l'usufructuari poden rebre una ajuda per un import màxim de 10.000 euros."

5. L'apartat 10 de l'article 3 del Decret 33/2018 esmentat queda modificat de la manera següent:

10. La valoració del cost de restitució o reparació de l'habitatge o d'altra edificació l'ha de realitzar un tècnic competent, sense

perjudici de la verificació posterior dels tècnics de l'Administració autonòmica.

Els informes emesos pels tècnics competents s'han de trametre a l'òrgan competent per dictar la resolució, juntament amb les sol·licituds d'ajuts presentades i la documentació a què es refereix l'apartat 9 anterior.

Disposició final tercera **Deslegalització**

El Consell de Govern, mitjançant decret, pot modificar les normes que es modifiquen per mitjà de la disposició final segona d'aquest Decret llei.

Disposició final quarta **Entrada en vigor**

Aquest Decret llei comença a vigir el mateix dia que es publiqui en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 23 de novembre de 2018

La consellera de Presidència, per suplència de la consellera de Hisenda i Administracions Públiques

Pilar Costa i Serra

(Art.1 del Decret 8/2017, de 7 d'abril, de la presidenta de les Illes Balears

Vist i plau

La vicepresidenta, presidenta per suplència del Consell de Govern

Isabel M. Busquets i Hidalgo

(Art. 2 del Decret 6/2017, de 7 d'abril, de la presidenta de les Illes Balears)

Ordre de Publicació

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 20 de desembre de 2019, d'acord amb el que disposa l'article 117 del Reglament del Parlament, admet a tràmit el Projecte de Llei RGE núm. 15363/18, de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears, a tramitar pel procediment d'urgència.

Així mateix, la Mesa acorda que, un cop transcorreguts els 8 dies (fins al proper dia 10 de gener de 2019) per tal que els grups parlamentaris recaptin opinions i perquè els serveis de la cambra elaborin un dossier documental, s'obri un termini de presentació d'esmenes de 8 dies (fins al proper dia 22 de gener de 2019) i que es tramitin davant la Comissió d'e Cultura, Educació i Esports.

Palma, a 20 de gener de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó

Pilar Costa i Serra, secretària del Consell de Govern

CERTIFIC:

Que el Consell de Govern, a proposta de la consellera de Cultura, Participació i Esports, en sessió de dia 30 de novembre de 2018, adoptà l'Acord següent:

40. Acord pel qual s'aprova el Projecte de llei de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears.

L'article 47 de l'estatut d'Autonomia de les Illes Balears, d'acord amb la redacció que en fa la Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, reconeix al Govern de les Illes Balears la iniciativa per a l'exercici de la potestat legislativa. En el mateix sentit es pronuncia l'article 116.1 del Reglament del Parlament de les Illes Balears, de 15 de març de 2011. El Govern de les Illes Balears exerceix aquesta iniciativa d'acord amb els articles 35 i 36 de la Llei 4/2001, de 4 de març, del Govern de les Illes Balears, mitjançant l'elaboració, l'aprovació i la tramesa posterior dels projectes de llei al Parlament.

D'acord amb el procediment que preveu l'article 36 de la Llei 4/2001, la Conselleria de Cultura, Participació i esports ha impulsat la redacció i la tramitació de l'Avantprojecte de llei de salvaguarda del patrimoni immaterial de les Illes Balears.

Així, el 9 de març de 2018, la consellera de Cultura, Participació i Esports va dictar la resolució d'inici del procediment d'elaboració de l'avantprojecte de llei i en va designar la directora general de Cultura òrgan responsable.

L'esborrany de l'avantprojecte de llei ha seguit els tràmits d'audiència i d'informació pública que disposa l'article 46 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, entre altres tràmits preceptius de sol·licituds d'informes.

Per tot això, el Consell de Govern adopta l'Acord següent:

Primer. Aprovar el Projecte de llei de salvaguarda del patrimoni immaterial de les Illes Balears, que s'adjunta en versió catalana i castellana.

Segon. Sol·licitar a la Mesa del Parlament de les Illes Balears que el projecte de llei esmentat es tramiti pel procediment d'urgència, d'acord amb el que disposa l'article 100 del reglament del Parlament de les Illes Balears.

Tercer. Trametre el projecte de llei esmentat al Parlament de les Illes Balears, d'acord amb el que estableixen l'article 117 del Reglament de la cambra i la Instrucció vintena de les instruccions sobre el procediment per a l'exercici de la iniciativa legislativa del Govern que va aprovar el Consell de Govern el 28 de desembre de 2004.

I perquè consti i tenguí els efectes que corresponguin, expedesc aquest certificat amb el vistiplau de la presidenta.

Palma, a 30 de novembre de 2018.

La secretària del Consell de Govern.

Vistiplau, la presidenta.

B)

**PROJECTE DE LLEI DE SALVAGUARDA DEL
PATRIMONI CULTURAL IMMATERIAL DE LES
ILLES BALEARS**

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

Amb l'entrada del segle XXI, la realitat social i cultural de les Illes Balears ha prosseguit amb una intensa i profunda transformació. Uns canvis globals que s'han traslladat a la realitat més propera i que s'han fet sentir en l'estructura de la població: més del 47 % d'increment de la població en menys de vint anys; en l'economia: la integració monetària i la crisi econòmica i financera; en la intensíssima petjada antròpica sobre el territori; en la societat multicultural: a les Illes Balears hi conviu ciutadania procedent de més de 160 nacionalitats, transformada en taxes que oscil·len entre el 27 % i el 37 % de població estrangera a Eivissa i Formentera; en les interferències culturals dels visitants: més de 15 milions anuals de turistes; en els mitjans de comunicació i en l'impacte de les xarxes socials, de manera molt notable.

Aquests canvis han afectat, igualment, els àmbits de la cultura i el patrimoni i, específicament, l'entorn del que fins ara s'ha conegut com a cultura popular i tradicional. A més, els canvis i les transformacions s'han accentuat i accelerat en el que es porta de segle i, com molt bé ja es deia en el preàmbul de la Llei 1/2002, de 19 de març, de cultura popular i tradicional de les Illes Balears, la cultura popular i tradicional ha d'afrontar unes situacions que no en faciliten la continuïtat ni el desenvolupament. Tanmateix, allò que precisament es valora, entre altres coses, de la cultura popular i tradicional és la seva vigència, més o menys vigorosa, i la capacitat d'adaptació a una nova realitat que afecta, com quedarà palès, la mateixa denominació, la definició i l'enfocament de les manifestacions culturals dels pobles de les Illes Balears, però també el seu marc normatiu i representatiu, tot adaptant-se a la nova situació social i cultural a la qual s'ha fet referència.

L'aprovació per part de la UNESCO, l'any 2003, de la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial, l'entrada en vigor el 20 d'abril de 2006 i la posterior aprovació de les Directrius operatives per a l'aplicació de la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial (2008) han posat sobre l'agenda de les diferents administracions aquest «nou» concepte i tot un seguit d'atributs que hi són consubstancials. En el cas de l'Estat, a partir de les poques referències que en fa la Llei 16/1985 del patrimoni històric espanyol (articles 46 i 47), aquesta preocupació s'ha traduït en l'aprovació del Pla Nacional de Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial (2011) i, més endavant, en la de la Llei 10/2015, de 26 de maig, per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial, mentre que a les diferents comunitats autònomes, més enllà d'iniciatives legislatives, s'han engegat els inventaris del patrimoni cultural immaterial, que són un dels primers i més clars compromisos que estableix la Convenció.

Tanmateix, convé no perdre de vista que aquesta nova visió de la cultura popular i tradicional suposa una actualització i una ferma línia de continuïtat de la concepció i la regulació que fins ara, amb més o menys fortuna, ha estat pròpia. A les Illes

Balears, l'avanç cap a la democratització institucional, les legítimes aspiracions d'autogovern i la progressiva normalització social de la cultura pròpia al llarg de les quatre darreres dècades n'han permès la recuperació gradual del prestigi, el recobriment de la seva condició de símbol identitari i la percepció d'instrument de validesa socialment operativa. L'arrelament al territori i el suport actiu de la ciutadania que hi habita són els garants de la seva continuïtat i vigència social.

Aquesta capacitat d'adaptació a la realitat i el canvi de percepció, igualment en procés de reformulació, obren la porta a l'actualització del concepte. Tal com es defineix en la Llei 1/2002, de 19 de març, esmentada, s'entén per cultura popular i tradicional el conjunt de les manifestacions de la memòria i de la vida col·lectiva dels pobles de les Illes Balears, tant de les que encara es mantenen vigents com de les que han desaparegut a causa dels canvis històrics i socials.

Ens trobam, per tant, davant una visió temporal, d'orientació retrospectiva —de mirada cap al passat—, que es materialitza a través de la memòria i que preveu la recuperació de les manifestacions desaparegudes. En canvi, el patrimoni cultural immaterial, tot i que preveu igualment aquesta dimensió temporal, ho fa amb una tendència prospectiva —de mirada cap al futur—, amb la pretensió de transmetre-les i llegar-les a les generacions futures. Incorpora, a més, el sentit d'adaptació i recreació constant i, a través del seu caràcter viu, interactua amb la natura i la seva història, i els infon un sentiment d'identitat i continuïtat.

Una altra faceta important i també nova del patrimoni cultural immaterial respecte a la cultura popular i tradicional és l'èmfasi sobre el fet del reconeixement, dels seus portadors, de les manifestacions culturals com a part integrant del seu patrimoni cultural. Deixant de banda el fet rellevant del reconeixement que en fan les comunitats, els grups i, en alguns casos, les persones, el conjunt de manifestacions que hom considera integrades i formadores del patrimoni cultural immaterial són els usos, les representacions, les expressions, els coneixements i les tècniques, juntament amb els béns mobles, els béns immobles, les instal·lacions i els espais culturals i naturals que hi són inherents.

Quelcom gairebé idèntic del que s'entenia inclòs en el concepte de cultura popular i tradicional: tot el que fa referència al conjunt de les manifestacions culturals, tant materials com immaterials, com són: la música i els instruments, els balls, la indumentària, les festes, els costums, les tècniques i els oficis, la gastronomia, els jocs, els esports, les danses rituals o religioses, les representacions, les creacions literàries i totes les altres activitats que tenen —de manera menys definida— caràcter tradicional i que han estat o que són populars.

En el concepte de patrimoni cultural immaterial, el protagonisme passa de l'objecte —de la manifestació, del procés o del bé— al subjecte portador que el protagonitza i el reconeix. Canònicament s'entén per portador d'una determinada manifestació cultural susceptible de considerar-la patrimoni immaterial la comunitat, el grup o la persona que reconegui aquesta manifestació com a part integrant del seu patrimoni cultural en funció de la seva aportació identitària.

La segona qüestió rellevant que destaca de la definició de patrimoni cultural immaterial és la noció de llegat, és a dir, el patrimoni es transmet de generació en generació. Un fet, el de la transmissió, que suposa continuïtat i selecció; només es transmet allò que es reconeix i es transmet en funció d'aquest reconeixement i d'aquesta valoració. D'altra banda, un cop conegut l'objecte, és evident que, en cap cas, no es pot usurpar als seus actors les manifestacions que els són inherents, i no es pot fer perquè, de fet, les manifestacions del patrimoni cultural immaterial existeixen com a atributs seus.

D'igual manera, per la mateixa vigència i potestat dels actors que reconeixen, recreen i transmeten el seu propi patrimoni, la conservació i la protecció d'aquest només és a les seves mans. No deixar perdre, no deixar desaparèixer una determinada manifestació del patrimoni cultural immaterial només és possible si els seus actors (comunitats, grups o persones) la mantenen operativa (la reconeixen, l'actualitzen i la transmeten) i en garanteixen la viabilitat. Per tot això, sembla molt més adequat parlar, en tot cas, de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial. Aquesta comesa només és possible si s'entén com l'acció de garantir als portadors del patrimoni cultural immaterial les condicions mínimes per exercir la seva quotidianitat vital i les condicions de llibertat.

Per això, cal afavorir les diverses manifestacions en què aquesta cultura s'expressa. De la supervivència d'aquest conjunt de manifestacions, coneixements, activitats i creences passats i presents de la memòria col·lectiva, se'n fa responsable la societat civil, especialment en l'àmbit associatiu.

II

A partir de la Convenció de 2003, a la qual l'Estat s'adherí el 2006, les iniciatives de caràcter normatiu que regulen l'entorn de la cultura popular i tradicional i de les seves manifestacions patrimonials han estat diverses en l'àmbit estatal, però també en l'autonòmic i l'insular.

La Constitució espanyola incorpora, en matèria de cultura, un sistema competencial complex. D'una banda, consagra com un principi rector de la política social i econòmica, el patrimoni històric, cultural i artístic en l'article 46, d'acord amb el qual els poders públics han de garantir la conservació i han de promoure l'enriquiment del patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren, qualsevol que sigui el seu règim o la seva titularitat. I, de l'altra, l'article 148 estableix que les comunitats autònomes poden assumir competències, com indica en l'apartat 16, en patrimoni monumental d'interès de la comunitat autònoma, i el foment de la cultura, de la investigació i, si escau, de l'ensenyament de la llengua de la comunitat autònoma d'acord amb l'apartat 17 del mateix article.

Aquestes competències han de compatibilitzar-se amb la de l'article 149.1.28, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de defensa del patrimoni cultural, artístic i monumental espanyol contra l'exportació i l'espoliació; museus, biblioteques i arxius de titularitat estatal, sens perjudici de la gestió que en facin les comunitats autònomes.

En desplegament d'aquestes competències, la Llei 16/1985, de 25 de juny, de patrimoni històric espanyol, conté una

referència explícita als valors immaterials culturals amb la regulació en el títol IV del patrimoni etnogràfic.

No obstant això, l'impuls més decisiu del patrimoni immaterial se situa en l'àmbit del dret internacional amb la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial de la UNESCO, de l'any 2003, a la qual s'adherí l'Estat espanyol l'any 2006, i es concreta amb l'aprovació de la Llei estatal 10/2015, de 26 de maig, per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial.

A les Illes Balears, l'article 34 de l'Estatut d'autonomia, aprovat per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, atribueix a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva respecte de la protecció i el foment de la cultura autòctona i del llegat històric de les Illes Balears. També l'article 30.25 li atribueix la competència exclusiva en matèria de patrimoni monumental, cultural, històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, científic i paisatgístic, sens perjudici del que disposa l'article 149.1.28 de la Constitució. Així com l'article 70.6 atribueix als consells insulars la competència pròpia en matèria de patrimoni monumental, cultural, històric, artístic, arquitectònic, arqueològic i paisatgístic en el seu àmbit territorial, l'article 70.18 de l'Estatut li atribueix les competències en matèria de cultura.

En l'àmbit autonòmic, a més de la Llei 12/1998 de patrimoni històric de les Illes Balears, que fa referència al patrimoni etnològic (articles 65, 66 i 67 i les modificacions concretes que introdueix de manera provisional o transitòria la Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública, amb la figura del Bé d'Interès Cultural Immaterial), pel que fa al patrimoni cultural immaterial, hom compta, com a marc de referència principal, amb la Llei 1/2002, de 19 de març, de cultura popular i tradicional i, específicament, pel que fa al maltractament animal en la seva participació en actes lúdics i festius, es promulgà la Llei 9/2017, de 3 d'agost, que regula les corregudes de bous i la protecció dels animals a les Illes Balears.

Així mateix, des de l'aprovació de la Llei 1/2002, de 19 de març, esmentada, aquesta norma s'ha desplegat amb tot un seguit de reglaments que han promogut el Govern de les Illes Balears i els consells insulars en el seu marc competencial. Així doncs, s'han aprovat el Reglament del Consell Assessor de Cultura Popular i Tradicional de Mallorca; el Reglament de funcionament de la Comissió Assessora de Cultura Popular de Menorca; el Reglament de funcionament del Consell Assessor de Cultura Popular i Tradicional d'Eivissa i Formentera; el Reglament del procediment a seguir per a la declaració de Festes d'Interès Cultural del Consell Insular d'Eivissa i Formentera; el Reglament de funcionament del Consell Assessor de Cultura Popular i Tradicional d'Eivissa; el Reglament del procediment a seguir per a la declaració de Festes d'Interès Cultural del Consell Assessor d'Eivissa; el Reglament sobre el procediment a seguir per a la declaració de Festes d'Interès Cultural a l'illa de Mallorca, i el Decret pel qual es regulen l'organització i el funcionament del Consell Assessor de Cultura Popular i Tradicional de les Illes Balears.

D'altra banda, la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, preveu la

creació del Consell Insular de Formentera, fet que es materialitzava el 10 de juliol de 2007 i que, més enllà de la rellevància institucional i representativa, donava lloc a fer un ajustament necessari de la nova realitat institucional.

Tot plegat ha de ser un desplegament normatiu que cal prendre en consideració a l'hora d'actualitzar el marc legal, sense perdre de vista, però, el que determina la mateixa Convenció: que s'ha de tenir en compte únicament el patrimoni cultural immaterial que sigui compatible amb els instruments internacionals de drets humans i amb els imperatius de respecte mutu entre comunitats, grups i persones i amb el desenvolupament sostenible.

III

Aquesta Llei, d'acord amb l'exercici de la competència exclusiva que l'Estatut d'autonomia vigent en l'article 34.1 atorga a les Illes Balears en matèria de protecció i de foment de la cultura autòctona i del llegat històric, pretén garantir la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera i, per tant, del conjunt de les Illes Balears. Així mateix, i en coherència amb l'Estatut d'autonomia, en virtut dels articles 12.4 i 70.6, han de ser els consells insulars les institucions idònies per impulsar i per dur a terme la salvaguarda i el foment del patrimoni cultural immaterial en l'àmbit territorial de les illes respectives.

Així mateix, aquesta Llei compleix amb els principis establerts en l'article 129 de la Llei 39/2015, que disposa que en l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària, el conjunt de les administracions públiques ha d'actuar d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, eficiència, estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

D'acord amb els principis de necessitat i eficàcia, la iniciativa normativa es fonamenta en una identificació clara de les finalitats perseguides. Així, es justifica, en primer lloc, per la necessitat d'actualitzar la regulació autonòmica i adaptar-la a les noves demandes i realitats sorgides des de la publicació de la Llei 1/2002.

Respecte al principi de proporcionalitat, aquesta norma conté la regulació imprescindible per atendre la necessitat que s'hi ha de cobrir i a la qual respon.

La seguretat jurídica també presideix aquesta Llei, ja que s'exerceix de manera coherent amb la resta de l'ordenament jurídic, nacional, autonòmic i de la Unió Europea, i genera un marc normatiu estable, previsible, integrat, clar i de certesa, que facilita el coneixement i la comprensió del que s'entén per cultura popular i tradicional i patrimoni immaterial.

En virtut del principi de transparència, l'Avantprojecte de llei es va incloure en el Pla Anual Normatiu del Govern de les Illes Balears per a l'any 2018 i es va sotmetre al tràmit de la consulta pública en els termes que indica l'article 133 de la Llei 39/2015 esmentada. Així mateix, el principi de transparència també s'ha garantit amb els tràmits d'audiència i d'informació pública que preveuen els articles 43 a 45 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

Conforme al principi d'eficiència, per tal de racionalitzar, en la seva aplicació, la gestió dels recursos públics, aquesta Llei no preveu càrregues administratives innecessàries o accessòries per a la consecució dels objectius finals.

IV

Les consideracions exposades es reflecteixen en l'articulat, que s'estructura en trenta-tres articles, distribuïts en cinc capítols, dues disposicions addicionals, una disposició derogatòria i tres disposicions finals. Així, el capítol I estableix l'objecte de la Llei i en defineix el patrimoni cultural immaterial, i descriu com es manifesten i es fixen els conceptes de salvaguarda i de portadors. S'enumeren, igualment, els requisits i les característiques del patrimoni cultural immaterial, com també els deures d'actuació i els objectius generals que han de perseguir les administracions públiques en aquesta matèria.

El capítol II estableix el règim de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial, tot fent èmfasi en la documentació i l'inventari. El reconeixement i la valoració del patrimoni cultural immaterial es formalitza jeràrquicament mitjançant la declaració de Bé d'Interès Cultural Immateral Compartit, en el cas de béns comuns a tot l'arxipèlag; de Bé d'Interès Cultural Immateral, i de Bé Catalogat Immateral, a través d'un procediment declaratori que conclou amb la inscripció en els registres pertinents.

En el capítol III es detallen les mesures de salvaguarda dels béns immaterials declarats d'interès cultural, se'n garanteix l'accessibilitat i es determinen les exigències a les quals obliga la seva declaració, tant pel que fa al planejament urbanístic com a la protecció dels béns materials vinculats.

En el capítol IV s'estableixen les actuacions i les mesures de protecció, promoció i foment del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears, a través de les actuacions en matèria d'educació, de protecció i d'igualtat; com també de mesures de promoció cap a l'exterior i els intercanvis entre les diferents illes; i de foment amb la convocatòria de línies d'ajudes, entre d'altres.

En el capítol V es doten els òrgans consultius de les administracions públiques de les Illes Balears en les matèries regulades per aquesta Llei. En concret, es crea el Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immateral de les Illes Balears, i s'estableix que els consells insulars han de crear òrgans similars per dur a terme els objectius de salvaguarda i promoció del patrimoni cultural immaterial en el marc de les seves competències.

Capítol I

Disposicions generals

Article 1

Objecte

Aquesta Llei té per objecte la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears, donar-lo a conèixer, fomentar-lo i difondre'l, com també dur a terme qualsevol altra mesura que en garanteixi la viabilitat.

Article 2**Concepte de patrimoni cultural immaterial**

1. De conformitat amb aquesta Llei, s'entén per patrimoni cultural immaterial els usos, les representacions, les expressions, els coneixements i les tècniques, juntament amb els instruments, els objectes, els artefactes i qualsevol altre suport material vinculat als béns immaterials objecte de salvaguarda, com també els espais, els indrets i els itineraris culturals i naturals que hi són inherents, i que les comunitats, els grups i, en alguns casos, les persones reconeixin com a part integrant del seu patrimoni cultural.

2. Aquest patrimoni cultural immaterial, que es transmet de generació en generació, el recreen constantment les comunitats, els grups o les persones en funció del seu entorn, la interacció amb la naturalesa i la seva història, la qual cosa els infon un sentiment d'identitat i continuïtat i contribueix, per tant, a promoure el respecte a la diversitat cultural i a la creativitat humana.

3. De conformitat amb aquesta Llei, només s'ha de tenir en compte el patrimoni cultural immaterial que sigui compatible amb els instruments internacionals de drets humans i amb els imperatius de respecte mutu entre les comunitats, els grups i les persones, amb la protecció dels animals i amb el desenvolupament sostenible, d'acord amb el que preveuen els articles 4.2, 6 i 8 d'aquesta Llei.

Article 3**Àmbits del patrimoni cultural immaterial**

El patrimoni cultural immaterial es manifesta, en particular, en els àmbits següents:

a) Formes de comunicació, tradicions i expressions orals i les seves produccions, incloses la llengua i les seves modalitats i particularitats lingüístiques com a vehicle del patrimoni cultural immaterial, com també la toponímia tradicional com a instrument per a la denominació geogràfica del territori.

b) Activitats productives, processos i tècniques artesanals tradicionals.

c) Festes, creences, rituals i cerimònies.

d) Arts de l'espectacle, representacions, jocs i esports tradicionals.

e) Manifestacions sonores, música, danses i balls tradicionals.

f) Salut, alimentació, gastronomia i elaboracions culinàries.

g) Coneixements i usos relacionats amb la naturalesa, aprofitaments específics i percepció del territori.

h) Formes de sociabilitat col·lectiva i d'organització social, com també els usos i els costums tradicionals i el dret consuetudinari de cadascuna de les illes, inclosa la tradició jurídica privativa pròpia de cada illa.

Article 4**Concepte de salvaguarda**

1. De conformitat amb aquesta Llei, s'entén per salvaguarda les mesures encaminades a garantir la viabilitat del patrimoni cultural immaterial, és a dir, reforçar les diverses condicions, materials o immaterials, que són necessàries per a la transformació i la interpretació contínues d'aquest patrimoni, com també per a la seva transmissió a les generacions futures.

2. Aquestes mesures de salvaguarda han de prendre com a base la participació de la ciutadania, la interculturalitat i el desenvolupament sostenible, com també la resta de principis generals que es detallen en l'article 8 d'aquesta Llei.

3. Les mesures de salvaguarda comprenen la identificació, la documentació, la investigació, la preservació, la protecció, la promoció, el reconeixement, la transmissió —bàsicament a través del sistema educatiu i d'educació no formal— i la revitalització d'aquest patrimoni en els seus diferents aspectes.

Article 5**Portadors del patrimoni cultural immaterial**

1. De conformitat amb aquesta Llei, s'entén per comunitats, grups o persones portadors d'elements del patrimoni cultural immaterial els que reconeixen la manifestació immaterial com a part integrant del seu patrimoni cultural, tal com es defineixen en els apartats 2, 3 i 4 següents.

2. Les comunitats són xarxes de persones que mantenen vives les expressions del patrimoni cultural immaterial, estiguin o no constituïdes oficialment com a associacions o col·lectius, i que són les legítimes posseïdores d'aquests béns i coneixements. Comparteixen una vinculació i un sentit d'identitat, a partir d'una relació històrica arrelada en la pràctica i en la transmissió del seu patrimoni cultural immaterial o en el seu compromís amb aquest.

3. Els grups o les entitats culturals sense ànim de lucre els formen les persones —pertanyents a una o diverses comunitats— que comparteixen coneixements i tècniques específiques relacionats amb la creació i la recreació del patrimoni cultural immaterial, i que tenen entre els seus objectius el manteniment, la transmissió i altres mesures de salvaguarda d'aquest patrimoni.

4. Les persones o els individus —pertanyin a la mateixa comunitat o a diverses— són les que posseeixen un coneixement, un costum, una tècnica, una experiència o una altra característica notòria i que se signifiquen per la seva contribució especial a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial i a la transmissió dels seus valors a la seva comunitat i a la societat en general.

Article 6**Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial**

1. El patrimoni cultural immaterial ha de ser compatible amb el respecte als drets humans, amb el respecte mutu entre comunitats, grups i persones, amb la protecció dels animals, amb el desenvolupament sostenible i amb l'evolució i adaptació

a les noves circumstàncies, però ha de mantenir l'essència i l'esperit de cada manifestació.

2. Els elements del patrimoni cultural immaterial no poden comportar manifestacions de discriminació o de violència contràries als drets humans, a la igualtat de gènere, a la salut de les persones, a la integritat dels ecosistemes o als valors i principis que inspiren l'ordenament jurídic.

3. Així mateix, els elements o les manifestacions del patrimoni cultural immaterial han de complir les característiques següents:

a) Pertinença: que l'element s'emmarqui en la definició que estableix aquesta Llei.

b) Representativitat: que l'element sigui referent dels processos històrics, culturals i d'identitat de les comunitats, els grups o les persones portadors de les Illes Balears i, això no obstant, sigui dinàmic i tenguí la capacitat d'adaptar-se i crear-se de nou i de reinterpretar elements d'altres comunitats, sempre dins l'equilibri del respecte cap a l'essència de la manifestació.

c) Rellevància: que l'element el valorin i reconeguin socialment les comunitats, els grups o les persones portadors de les Illes Balears, i tenguí significació social.

d) Identitat col·lectiva i vigència: que l'element sigui de naturalesa col·lectiva, que es transmeti de generació en generació com un llegat, valor o tradició cultural, que sigui vigent, preservi la seva funció sociocultural i representi un testimoni d'una tradició o expressió cultural viva.

e) Interculturalitat: que l'element s'emmarqui en el respecte mutu entre comunitats, grups i persones, en el respecte a la diversitat, generi el diàleg intercultural i propiciï la integració al territori d'acollida.

f) Equitat: que l'ús, el gaudi i els beneficis derivats de l'element siguin justs i equitatius respecte de les comunitats, els grups o les persones que s'identifiquin amb aquest, i tenguin en compte els usos i els costums tradicionals i el dret consuetudinari de les comunitats locals dins cada illa.

g) Sostenibilitat: que l'element pugui contribuir a un major desenvolupament sostenible de la població, sobre la base de les pràctiques tradicionals, en els àmbits econòmic, ambiental, social i cultural i, per tant, que pugui contribuir a una millor qualitat de vida de les persones i a una relació equilibrada entre la societat i la natura.

Article 7

Actuacions de les administracions públiques

1. Constitueix un deure de les administracions públiques de les Illes Balears fomentar el patrimoni cultural immaterial, en els marcs competencials respectius, per tal que aquest es manifesti plenament en els àmbits socials i culturals de les Illes Balears, i assegurar-ne així la pervivència en el futur.

2. De conformitat amb el que preveu l'apartat anterior, les administracions públiques han de perseguir els objectius generals següents:

a) Promoure el coneixement i l'inventari de les manifestacions, com també dels agents portadors, àmbits, béns i creacions del patrimoni cultural immaterial de les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

b) Difondre el patrimoni cultural immaterial en tots els àmbits.

c) Potenciar la valoració social i cultural de les distintes manifestacions del patrimoni cultural immaterial.

d) Fomentar, especialment mitjançant instruments econòmics i pressupostaris, les manifestacions regulades en aquesta Llei.

e) Donar suport a les iniciatives de dinamització sociocultural i associatives relacionades amb la matèria objecte d'aquesta Llei.

f) Fomentar, a través de línies d'actuació i ajuda específiques, l'intercanvi i el coneixement de les diferents manifestacions culturals immaterials pròpies de cada illa o comunes a totes, com també la projecció exterior i la interrelació amb la resta de territoris de parla catalana.

3. D'acord amb l'article 12.4 de l'Estatut d'autonomia, les institucions pròpies han d'orientar la funció de poder públic en el sentit de consolidar i desenvolupar les característiques de nacionalitat comuna dels pobles de les Illes Balears, com també les peculiaritats de cada illa en matèria de patrimoni cultural immaterial, com a vincle de solidaritat entre si.

Capítol II

Règim de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial

Article 8

Principis generals de les actuacions de salvaguarda

Les actuacions dels poders públics sobre els béns del patrimoni cultural immaterial que siguin objecte de salvaguarda han de respectar, en la preparació i en el desenvolupament, els principis generals següents:

a) Els principis i els valors continguts en l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en la Constitució espanyola i en el dret de la Unió Europea, com també, en general, els drets i deures fonamentals que aquests estableixin, en especial, la llibertat d'expressió.

b) El principi d'igualtat i no discriminació. El caràcter tradicional de les manifestacions immaterials de la cultura en cap cas no ha d'emparar el desenvolupament d'accions que constitueixin vulneració del principi d'igualtat de gènere.

c) El protagonisme dels portadors del patrimoni cultural immaterial, com a titulars, mantenidors i legítims usuaris d'aquest, com també el reconeixement i respecte mutus.

d) El principi de participació, amb l'objecte de respectar, mantenir i impulsar el protagonisme dels portadors del patrimoni cultural immaterial, les organitzacions i les associacions ciutadanes en la recreació, la transmissió i la difusió del patrimoni cultural immaterial.

e) El principi d'accessibilitat, que faci possible el coneixement i el gaudi de les manifestacions culturals immaterials i l'enriquiment cultural de la ciutadania, sens perjudici dels usos consuetudinaris pels quals es regeix l'accés a determinats elements d'aquestes manifestacions.

f) El principi de comunicació cultural com a garant de la interacció, el reconeixement, l'acostament, l'entesa mútua i l'enriquiment entre les manifestacions culturals immaterials, mitjançant l'acció de col·laboració entre les administracions públiques i les comunitats o els grups portadors dels béns culturals immaterials.

g) El dinamisme inherent al patrimoni cultural immaterial, que per naturalesa és un patrimoni viu, recreat i experimentat en temps present i respon a pràctiques en canvi continu, que protagonitzen les comunitats, els grups i les persones que han de ser els garants de l'evolució correcta, respectuosa i natural, i del dinamisme de les manifestacions que protagonitzen.

h) La sostenibilitat de les manifestacions culturals immaterials, de manera que s'evitin les alteracions quantitatives i qualitatives dels seus elements culturals alienes a les comunitats portadores i gestores d'aquestes manifestacions. Les activitats turístiques mai no han de vulnerar les característiques essencials ni el desenvolupament propi de les manifestacions, per tal que se'n pugui compatibilitzar l'apropiació i el gaudi públic amb el respecte als béns i als seus protagonistes.

i) La consideració de la dimensió cultural immaterial dels béns mobles i immobles que siguin objecte de protecció com a béns culturals.

j) Les actuacions que s'adoptin per salvaguardar els béns jurídics protegits han de respectar en tot cas els principis de garantia de la llibertat d'establiment i la llibertat de circulació que estableix la normativa vigent en matèria d'unitat de mercat.

Article 9

Documentació i inventari del patrimoni cultural immaterial

1. Els elements i les manifestacions culturals immaterials de les Illes Balears s'han d'identificar i documentar en els inventaris dels consells insulars respectius i en el de l'Administració de la Comunitat Autònoma.

2. Correspon als consells insulars elaborar i gestionar l'inventari del patrimoni cultural immaterial de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, respectivament, en el qual s'han de recollir les manifestacions a través de les quals s'expressa aquest patrimoni, sens perjudici de la coordinació necessària amb l'Administració de la Comunitat Autònoma.

3. Les dades que figuren en els inventaris insulars respectius i l'autonòmic del patrimoni cultural immaterial són públiques. Les administracions públiques de les Illes Balears han de garantir a la ciutadania que pugui accedir a les dades contingudes en els inventaris mitjançant l'establiment d'una xarxa descentralitzada de transmissió de dades.

Article 10

Apropiació indeguda

Les administracions públiques han de vetlar, en l'àmbit de les seves competències, perquè les persones que no tenen legitimació no s'apropiïn indegudament del patrimoni cultural immaterial a través del reconeixement de drets de propietat intel·lectual o industrial, ni puguin emprar ni malversar els elements amb usos no apropiats.

Article 11

Categories del patrimoni cultural immaterial

De conformitat amb aquesta Llei, es reconeixen tres categories de protecció del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears:

1. Les manifestacions comunes al conjunt de les illes, representatives d'una sola identitat nacional compartida que el Govern de les Illes Balears reconegui com a Béns d'Interès Cultural Immaterial Compartit (BICIMCO).

2. Les manifestacions més representatives del patrimoni cultural immaterial de cada una de les illes que els consells insulars respectius declarin Béns d'Interès Cultural Immaterial (BICIM).

3. Els béns o les manifestacions que, tot i no tenir la rellevància que els permetria declarar-los Béns d'Interès Cultural Immaterial, tenen prou significació i valor per constituir un bé que s'ha de protegir singularment que els consells insulars respectius declarin com a Béns Catalogats Immaterial (BCI).

Article 12

Béns d'Interès Cultural Immaterial Compartit

Les manifestacions més representatives del patrimoni cultural immaterial que, a més, comparteixin totes les Illes Balears s'han de declarar Béns d'Interès Cultural Immaterial Compartit. La seva rellevància i representativitat els confereix senyes d'identitat nacional que comparteix el conjunt dels pobles de les Illes Balears.

Article 13

Procediment de declaració dels Béns d'Interès Cultural Immaterial Compartit

1. La declaració de Béns d'Interès Cultural Immaterial Compartit requereix el procediment corresponent, que ha d'iniciar d'ofici el Govern de les Illes Balears o a instància d'una altra administració pública, comunitat, grup o persona. Els acords que no s'incoïn s'han de motivar i notificar a les persones interessades.

2. L'inici del procediment de declaració d'un bé d'interès cultural immaterial compartit s'ha de notificar, de forma motivada, als quatre consells insulars, que l'hauran de declarar Bé d'Interès Cultural Immaterial, d'acord amb el procediment establert en l'article 15 d'aquesta Llei.

3. L'expedient de declaració de Bé d'Interès Cultural Immaterial Compartit ha de contenir:

a) Còpia de l'expedient de declaració de Bé d'Interès Cultural Immaterial de cada un dels consells insulars.

b) Informe preceptiu favorable del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears i d'almenys una de les institucions consultives previstes en l'article 33 d'aquesta Llei.

4. La declaració s'ha de dur a terme per acord del Consell de Govern de les Illes Balears i s'ha d'adoptar en el termini màxim de sis mesos, comptadors a partir de la data en què els quatre consells insulars hagin notificat la declaració de Bé d'Interès Cultural Immaterial. Una vegada acabat el termini no es podrà tornar a iniciar el procediment fins que no hagin transcorregut tres anys.

5. La declaració d'un bé d'interès cultural immaterial compartit s'ha de publicar en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Article 14

Béns d'Interès Cultural Immaterial

Les manifestacions més representatives del patrimoni cultural immaterial s'han de declarar Béns d'Interès Cultural Immaterial.

Article 15

Procediment de declaració dels Béns d'Interès Cultural Immaterial

1. La declaració de Béns d'Interès Cultural Immaterial requereix la incoació prèvia d'un procediment, que ha d'iniciar d'ofici l'òrgan competent del consell insular respectiu, per iniciativa pròpia, a proposta dels òrgans consultius en matèria de patrimoni cultural immaterial, o a instància d'una altra administració pública, comunitat, grup o persona. La decisió de no iniciació s'han de motivar i notificar a les persones interessades.

2. La incoació del procediment de declaració d'un bé d'interès cultural immaterial s'ha de notificar als portadors i a l'ajuntament o ajuntaments vinculats amb el bé cultural immaterial, que n'han d'emetre un informe previ i preceptiu, i s'ha de publicar en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

3. Amb la incoació del procediment de declaració d'un bé d'interès cultural immaterial ja són d'aplicació, en el que correspongui, les mesures de salvaguarda establertes en aquesta Llei.

4. En la instrucció del procediment s'ha de donar audiència a les entitats públiques, privades, comunitats i grups de persones, amb personalitat jurídica o sense, que organitzin, promoguin o tinguin un vincle destacat amb el bé cultural immaterial, i als titulars de drets reals sobre els béns mobles i immobles que es volen declarar vinculats al bé o la manifestació immaterial.

També s'ha d'obrir un període màxim d'informació pública d'un mes de durada.

5. L'expedient de declaració de Bé d'Interès Cultural Immaterial ha de contenir:

a) Els informes que hagi redactat el personal tècnic competent en què es recullin les peculiaritats històriques i etnològiques que determinin el context social i cultural del bé.

b) Una descripció del bé, la qual s'ha d'acompanyar amb documentació fotogràfica, audiovisual o d'altre tipus, quan això sigui possible.

c) Una descripció en què s'enumerin els usos, les representacions, les expressions, els coneixements i les tècniques que comporta.

d) La identificació de les comunitats, els grups o les persones portadors.

e) Els àmbits geogràfics i els espais en què es duen o s'han duit a terme tradicionalment.

f) Els béns materials, mobles i immobles, que estan vinculats al bé perquè li donen suport i el caracteritzen de manera singular.

g) Un diagnòstic en què s'exposin els riscos i les amenaces que afecten l'element.

h) El testimoni del consentiment previ, lliure i informat, de les comunitats, els grups o les persones portadors del bé cultural immaterial.

i) Un informe de l'administració competent del consell insular que hagi iniciat el procediment de declaració sobre el compliment dels requisits i les característiques del patrimoni cultural immaterial de l'element que es vulgui declarar Bé d'Interès Cultural Immaterial.

j) L'informe favorable del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears, els informes favorables del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de l'illa competent i l'informe favorable d'una de les institucions científiques, tècniques o universitàries de prestigi o competència reconegudes que s'hagin determinat en el que s'estableix en l'article 33 d'aquesta Llei.

6. La declaració pot contenir béns mobles o immobles vinculats a l'element immaterial que han d'estar inclosos en la relació o l'inventari pertinent que s'hagi incorporat a l'informe històric i descriptiu, que n'ha de preveure, així mateix, el pla de salvaguarda.

7. La declaració de Bé d'Interès Cultural Immaterial s'ha de dur a terme per acord del ple del consell insular competent, oïts els municipis concernits i amb l'informe previ del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de l'illa competent; l'informe, igualment favorable, d'una de les institucions científiques, tècniques o universitàries de prestigi o competència reconegudes que s'hagin determinat en el que s'estableix en l'article 33 d'aquesta Llei, i l'informe del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears, a proposta de l'òrgan competent. La declaració s'ha de notificar a les persones interessades.

8. La declaració d'un bé d'interès cultural immaterial s'ha de publicar en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

9. L'acord de declaració de Bé d'Interès Cultural Immaterial s'ha d'adoptar en el termini de vint mesos comptadors a partir de la data en què s'hagi incoat el procediment. Un cop transcorregut el termini esmentat, si en aquest procediment no es dicta una resolució expressa, el silenci s'entendrà desestimatori. No es pot tornar a iniciar el procediment de declaració dins els dos anys següents, llevat que ho sol·licitin entitats públiques o privades o grups de persones que organitzin, promoguin o tinguin un vincle destacat amb el bé cultural immaterial.

10. A partir del moment de la declaració, i amb una periodicitat quinquennal, els portadors estan obligats a dur a terme el seguiment i la revisió del Bé d'Interès Cultural Immaterial, i a informar el consell insular pertinent de les conclusions d'aquesta revisió. En aquest procés s'han de prendre com a base els criteris que varen justificar-ne la declaració. En el cas que s'hagin alterat substantivament els marcs temporals, físics o materials (canvi o celebració fora de les seves dates tradicionals, del marc geogràfic tradicional, dels seus béns materials inherents, entre d'altres), s'ha de modificar la declaració o revocar-la.

Si no s'ha fet la revisió, l'ha de dur a terme l'administració del consell insular, sens perjudici que, de forma subsidiària, pugui repercutir-ne els costos en els portadors.

Article 16

Registre dels Béns d'Interès Cultural Immaterial Compartit i dels Béns d'Interès Cultural Immaterial

1. Els Béns d'Interès Cultural Immaterial Compartit i els Béns d'Interès Cultural Immaterial s'han d'inscriure en els registres regulats en els articles 12 i 13 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, en els quals també s'ha d'anotar preventivament la incoació dels expedients de declaració.

2. És obligació de les entitats públiques o privades o grups de persones que organitzen o promouen el Bé d'Interès Cultural Immaterial comunicar als registres corresponents tots els actes jurídics i tècnics que els puguin afectar.

Article 17

Procediment per modificar o deixar sense efecte les declaracions de Béns d'Interès Cultural Immaterial Compartit i de Béns d'Interès Cultural Immaterial

Per modificar o deixar sense efecte una declaració de Bé d'Interès Cultural Immaterial Compartit i de Bé d'Interès Cultural Immaterial s'han de seguir els mateixos tràmits i requisits que són necessaris per fer una declaració, amb l'informe previ i vinculant de les institucions a què fa referència l'article 15.5 j), i sempre que s'acrediti que hi ha hagut una alteració substancial dels criteris que varen motivar i justificar la declaració.

Article 18

Béns Catalogats Immaterials

1. Tenen la consideració de Béns Catalogats Immaterials els béns que, tot i no tenir la rellevància que els permeti declarar-los Béns d'Interès Cultural Immaterial, tenen prou

significació i valor per constituir un bé que s'ha de protegir singularment.

2. La competència per fer la declaració de Béns Catalogats Immaterials correspon al consell insular a què està vinculat l'element o la manifestació immaterial.

3. El procediment l'ha d'iniciar d'ofici l'òrgan competent del consell insular respectiu, per iniciativa pròpia, a proposta dels òrgans consultius en matèria de patrimoni cultural immaterial o a instància d'una altra administració pública, comunitat, grup o persona directament relacionats amb l'element cultural immaterial.

4. L'expedient de declaració de Bé Catalogat Immaterial ha de contenir la documentació que estableix l'article 15.5, excepte l'informe favorable d'una de les institucions científiques, tècniques o universitàries de prestigi o competència reconegudes que es determini en el que s'estableix en l'article 33 d'aquesta Llei.

5. La declaració pot contenir béns mobles o immobles vinculats a l'element o a la manifestació immaterial que es vol salvaguardar.

6. L'acord de declaració d'un bé catalogat immaterial s'ha d'inscriure en el Catàleg general del patrimoni històric de les Illes Balears, que es regula en l'article 18 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, en el qual també s'ha d'anotar preventivament la incoació dels expedients de declaració.

7. L'acord de declaració s'ha d'adoptar en el termini de dotze mesos comptadors des de la data en què s'hagi incoat el procediment. Un cop transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi dictat i notificat, s'entén que es desestima la declaració. No es pot tornar a iniciar el procediment de declaració fins que no hagi transcorregut un any, llevat que ho demanin entitats públiques o privades o grups de persones que organitzin, promoguin o tinguin un vincle destacat amb l'element cultural immaterial.

8. Per deixar sense efecte una declaració, cal seguir el mateix procediment que s'ha establert per fer aquesta declaració.

9. A partir del moment de la declaració, i amb una periodicitat quinquennal, els seus portadors resten obligats a dur a terme el seguiment i la revisió del Bé Catalogat Immaterial, i a informar l'administració declarant, si escau, de les conclusions d'aquesta revisió. En aquest procés s'han de prendre com a base els criteris que varen justificar la declaració. En el cas que s'hagin alterat substantivament els marcs temporals, físics o materials (canvi o celebració fora de les seves dates tradicionals, del marc geogràfic tradicional, dels seus béns materials inherents, entre d'altres), s'ha de modificar la declaració o revocar-la. Si els portadors no fan la revisió, l'ha de dur a terme l'administració declarant.

10. Els acords de modificació o que deixen sense efectes les declaracions d'un bé catalogat immaterial s'han d'inscriure en el Catàleg general del patrimoni històric de les Illes Balears, que es regula en l'article 18 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.

Capítol III
Mesures de salvaguarda del patrimoni cultural
immaterial

Article 19**Mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials declarats d'interès cultural**

1. Les administracions han de promoure les polítiques públiques que calguin per tal de garantir la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial.

2. La salvaguarda del patrimoni cultural immaterial té com a finalitat dur a terme accions que tinguin com a objectiu dinamitzar, revitalitzar, comunicar, difondre, promocionar, fomentar, protegir i transmetre a les noves generacions aquest patrimoni.

3. Per a cada bé del patrimoni cultural immaterial que s'hagi declarat d'interès cultural l'administració competent pot crear o reconèixer un òrgan de gestió específic que, perquè és representatiu de la comunitat, el grup o les persones portadors del bé, estigui legitimat per proposar i establir mesures de salvaguarda per conservar i transmetre el bé declarat d'interès cultural.

4. El departament competent del consell insular respectiu ha de vetlar perquè els béns culturals immaterials declarats d'interès cultural mantinguin els valors que en varen justificar la declaració i, amb aquesta finalitat, ha d'adoptar les mesures d'ordre jurídic, tècnic, administratiu i financer adequades següents:

a) Adreçar a les comunitats, els grups o les persones que promouen o gestionen els béns culturals immaterials declarats, en el cas que existeixin, les recomanacions que consideri necessàries per mantenir els seus valors essencials.

b) Afavorir la creació o el reforçament d'institucions de formació en la documentació, la investigació i la gestió del patrimoni cultural immaterial, com també la transmissió d'aquest patrimoni en els fòrums i els espais destinats a la seva manifestació i expressió.

c) Fomentar estudis científics, tècnics i artístics, com també metodologies d'investigació, per a la salvaguarda eficaç del patrimoni cultural immaterial i, en particular, del patrimoni cultural immaterial que estigui en perill.

d) Atendre, d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, les sol·licituds d'ajudes per al manteniment i la conservació dels béns culturals immaterials declarats.

e) Garantir l'accés al patrimoni cultural immaterial i respectar alhora els usos consuetudinaris que regeixen l'accés a determinats elements d'aquest patrimoni.

f) Vetlar per la divulgació, la visibilitat i la promoció del coneixement dels béns culturals immaterials declarats, potenciant-ne l'estudi i facilitant-ne l'accés a tota la seva documentació.

g) Vetlar per la conservació dels suports materials del patrimoni cultural immaterial, tant moble com immoble, i dels

espais que hi són inherents, sempre que aquesta protecció en permeti el manteniment, l'evolució i l'ús habitual.

h) Mantenir els portadors informats sobre el patrimoni cultural immaterial que estigui en perill i sobre les actuacions de salvaguarda que es recomanen.

5. Correspon al departament competent del consell insular respectiu articular i, si escau, regular mesures de seguiment i d'actualització dels béns culturals immaterials declarats.

6. El Govern de les Illes Balears, els consells insulars, en els seus àmbits respectius, com també els ajuntaments i altres ens locals, en l'àmbit de les seves competències, han de vetlar per la difusió i la promoció dels béns culturals immaterials declarats.

Article 20**Accés als béns culturals immaterials declarats d'interès cultural**

Les comunitats, grups o persones portadors, com també els promotors i gestors de béns culturals immaterials, estan obligats a permetre:

a) L'examen i l'estudi dels béns culturals immaterials declarats a les persones que investiguin d'institucions científiques, tècniques o universitàries de prestigi o competència reconeguts en l'article 33 d'aquesta Llei.

b) L'accés públic, sens perjudici dels usos consuetudinaris pels quals es regeix l'accés a determinats elements d'aquestes manifestacions culturals.

Article 21**Planejament urbanístic**

1. Les normes i els plans urbanístics que afectin l'espai o l'immoble que està vinculat al bé cultural immaterial declarat no poden tenir determinacions que puguin impedir o obstaculitzar el desenvolupament de les manifestacions culturals corresponents.

2. Els plans i les normes urbanístics s'han d'ajustar al que estableix l'apartat 1 anterior abans que s'aprovin, o bé, si eren vigents abans de la declaració, s'han de modificar.

3. En qualsevol cas, preval el règim derivat d'haver declarat un bé cultural immaterial d'interès cultural respecte a l'espai o immoble que s'hi vinculi, davant el que puguin establir els plans i les normes urbanístics, mentre que l'adaptació no es produeixi.

Article 22**Protecció dels béns materials vinculats als béns culturals immaterials declarats d'interès cultural**

1. Les administracions públiques han de vetlar pel respecte i per la conservació dels llocs, espais, itineraris i pels suports materials en què se sustentin els béns culturals immaterials declarats objecte de protecció, sempre que aquesta protecció en permeti el manteniment, l'evolució i l'ús habitual.

2. Les persones propietàries o titulars d'altres drets reals sobre els béns mobles i immobles que es declarin vinculats a béns culturals immaterials declarats d'interès cultural han de permetre que aquells serveixin de suport del bé cultural immaterial, tret que el departament competent del consell insular pertinent n'autoritzi la dispensa.

3. Així mateix, es poden declarar Béns d'Interès Cultural Immaterial Compartit, Béns d'Interès Cultural Immaterial o Béns Catalogats Immaterial, de manera singular i d'acord amb la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, els béns mobles i immobles vinculats a béns culturals immaterials declarats en la mesura que constitueixin elements de coherència, unitat o significat que justifiqui protegir-los. Poden ser instruments, objectes, artefactes i espais culturals que siguin inherents al bé cultural immaterial declarat.

4. La declaració d'aquests béns materials vinculats a béns culturals immaterials declarats es podrà fer de manera simultània i coordinada amb el procediment de declaració de Béns d'Interès Cultural Immaterial Compartit, Béns d'Interès Cultural Immaterial o Béns Catalogats Immaterial.

5. Els béns mobles i espais vinculats al desenvolupament dels béns culturals immaterials declarats poden ser objecte de mesures de protecció conforme a la legislació urbanística i d'ordenació del territori de les administracions competents.

Capítol IV

Actuacions i mesures de protecció, promoció i foment del patrimoni cultural immaterial

Article 23

Actuacions en matèria d'educació

L'administració educativa ha de preveure en els currículums dels diferents nivells, etapes, cicles, graus i modalitats del sistema educatiu el coneixement del patrimoni cultural immaterial i del patrimoni etnològic, propi de cada localitat i general de cada una de les Illes Balears. Així mateix, ha de promoure, entre l'alumnat, la participació activa en la comprensió, la conservació i la difusió del patrimoni cultural immaterial.

Article 24

Actuacions en matèria de protecció

1. Els béns culturals immaterials declarats d'interès cultural han de tenir un pla de salvaguarda com a instrument de gestió. Aquest pla ha de definir una metodologia d'actuació i un programa d'accions que tinguin com a finalitat la coordinació de les iniciatives de les diverses entitats a favor dels béns culturals immaterials declarats. El pla de salvaguarda l'han d'elaborar i executar les comunitats, grups o persones que promouen o gestionen els béns culturals immaterials declarats d'interès cultural, amb la col·laboració, el suport i l'assessorament, si cal, del departament competent del consell insular respectiu.

2. Els plans de salvaguarda són sistemes de gestió dinàmics que s'han d'actualitzar periòdicament. Les modificacions significatives que es facin en el pla s'han de comunicar al departament competent del consell insular respectiu.

3. Les comunitats, grups o persones que hagin elaborat el pla de salvaguarda han d'elaborar, de manera quinquennal, un informe dels resultats obtinguts, una avaluació de la seva eficàcia i les modificacions corresponents per millorar-lo. Aquest informe s'ha de lliurar al departament competent del consell insular respectiu.

Article 25

Actuacions en matèria d'igualtat

Les actuacions que es duguin a terme en l'àmbit del patrimoni cultural immaterial han de respectar el que estableix la normativa reguladora en matèria d'igualtat entre dones i homes, mitjançant mesures que prevegin:

a) Incentivar les produccions artístiques i culturals que fomentin els valors d'igualtat.

b) Impulsar la recuperació de la memòria històrica de les dones.

c) Promoure i garantir la igualtat d'oportunitats entre dones i homes en la participació en les festes tradicionals i en la cultura popular, i corregir estereotips sexistes.

Article 26

Mesures de promoció

En l'àmbit del patrimoni cultural immaterial, l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, d'acord amb els consells insulars respectius, ha de vetlar, particularment, per fer efectius els objectius següents:

a) Promoure la projecció exterior del patrimoni cultural immaterial propi de cada una de les Illes Balears.

b) Fomentar els intercanvis i afavorir el coneixement recíproc de les manifestacions del patrimoni cultural immaterial de les diferents illes.

c) Complementar les iniciatives especialment rellevants que, per a la consecució de l'objecte d'aquesta Llei, impulsin altres entitats, públiques o privades, territorials o no.

Article 27

Mesures de foment

La Conselleria de Cultura, Participació i Esports del Govern de les Illes Balears ha de promoure les accions següents:

a) Obrir línies d'ajudes per a campanyes d'inventari del patrimoni cultural immaterial i programes de recerca aplicada.

b) Promoure iniciatives de difusió del patrimoni cultural immaterial mitjançant el treball en xarxa, a fi de millorar els intercanvis de coneixements entre les quatre illes.

c) Treballar en el reconeixement i la patrimonialització de les expressions i les manifestacions del patrimoni cultural immaterial, per tal de restituir-lo als seus portadors.

Capítol V Òrgans consultius

Article 28

Òrgans consultius en matèria de patrimoni cultural immaterial

1. El Govern de les Illes Balears i els consells insulars respectius s'han de dotar d'òrgans col·legiats de caràcter consultiu en matèria de patrimoni cultural immaterial.

2. Aquests òrgans col·legiats han de tenir un caràcter assessor amb funcions de participació, d'impuls i de coordinació, per contribuir a la recerca, la protecció i la difusió del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears i per ajudar al seu reconeixement i a la seva visibilitat.

Article 29

El Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears

1. Es crea el Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears, que és l'òrgan consultiu de les administracions públiques de les Illes Balears en les matèries regulades en aquesta Llei, que per mitjà de la participació, l'impuls i la coordinació ha de contribuir a la recerca, el seguiment, la protecció, la visualització i la difusió del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears.

2. El Consell Assessor està integrat per una presidència i catorze vocalies, d'entre les quals s'ha d'escollir la vicepresidència.

3. La presidència i dues vocalies les ha de nomenar el conseller o consellera del Govern de les Illes Balears competent en la matèria que regula aquesta Llei.

4. Les vocalies restants, per quartes parts, les ha de nomenar el conseller o consellera competent dels consells insulars respectius, una de les quals l'ha d'ocupar un funcionari o funcionària del departament competent en la matèria que regula aquesta Llei, i les altres dues, les persones amb competència reconeguda en l'àmbit del patrimoni cultural immaterial.

5. La secretaria, amb veu però sense vot, l'ha de dotar la conselleria competent del Govern de les Illes Balears amb el personal i els mitjans suficients per complir adequadament les funcions que se li atribueixin.

6. L'organització i el funcionament de Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears s'han d'establir reglamentàriament.

7. En la composició del Consell Assessor s'ha de fomentar la presència equilibrada de dones i homes.

Article 30

Funcions consultives

Són funcions del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears:

a) Assessorar l'Administració de la Comunitat Autònoma i, amb la petició prèvia, els consells insulars i els ajuntaments,

en l'exercici de les funcions que tenen encomanats en matèria de patrimoni cultural immaterial.

b) Emetre informe en els procediments de declaració de Béns d'Interès Cultural Immaterial Compartits, de Béns d'Interès Cultural Immaterial i de Béns Catalogats Immaterials.

c) Proposar les accions que consideri convenientes per a la salvaguarda, la protecció, la promoció i la difusió del patrimoni cultural immaterial.

d) Qualsevol altra funció que, d'acord amb l'objecte d'aquesta Llei, li encomani el Govern de les Illes Balears, el conseller o consellera competent en aquesta matèria o, si és el cas, els mateixos consells insulars, mitjançant peticions vehiculades a través de la conselleria competent del Govern de les Illes Balears.

Article 31

Propostes i iniciatives

El Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears pot dur a terme les seves funcions, entre d'altres, amb les propostes i iniciatives següents:

a) Fer propostes, a iniciativa pròpia, a les administracions públiques en les matèries relacionades amb l'objecte d'aquesta Llei.

b) Proposar iniciatives i actuacions en l'establiment de línies de recerca, en la definició d'un pla de publicacions i de difusió i de programes de dinamització patrimonial, en la detecció de noves fonts de finançament i de suport a les entitats i institucions del sector, en l'àmbit de l'educació, i en totes les matèries que incideixin en la millora de les funcions i les activitats vinculades a la recerca, la protecció, la visibilització i la difusió del patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears.

c) Prestar assessorament tècnic en les qüestions que li sotmeti el departament competent en matèria de cultura en l'àmbit del foment i la protecció del patrimoni cultural immaterial i, en especial, en les relatives al desplegament de la legislació sobre patrimoni cultural o altres àmbits legislatius que puguin afectar el patrimoni immaterial.

d) Prestar assessorament tècnic sobre els processos de protecció i salvaguarda del patrimoni etnològic que es derivin del desplegament de la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial i de la Convenció per a la Protecció del Patrimoni Mundial Cultural i Natural, ambdues de la UNESCO.

e) Organitzar totes les activitats que, en l'exercici de les seves competències, permetin difondre, entre els col·lectius implicats i la societat en general, allò que es relaciona amb la naturalesa i les seves funcions.

f) Detectar l'estat i les necessitats dels diversos sectors i agents que estiguin vinculats al patrimoni cultural immaterial de les Illes Balears, i fer-ne el seguiment.

g) Dur a terme qualsevol altra proposta i iniciativa de naturalesa anàloga que li encomani la persona titular del

departament competent de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en la matèria que regula aquesta Llei.

Article 32 **Òrgans insulars de consulta**

Cada consell insular ha de crear òrgans similars al Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears per exercir millor les seves competències en les matèries regulades en aquesta Llei. En aquest cas, el Consell esmentat i els òrgans insulars de consulta han de col·laborar en la consecució dels objectius de salvaguarda i promoció del patrimoni cultural immaterial. L'organització i el funcionament d'aquests òrgans s'han d'establir reglamentàriament.

Article 33 **Institucions consultives**

De conformitat amb el que disposen els articles 13.3.b), 15.5.j), 15.7, 17, 18.4 i 20.a) d'aquesta Llei, són institucions consultives:

- a) La Universitat de les Illes Balears.
- b) L'Institut d'Estudis Balearics.
- c) L'Institut Menorquí d'Estudis.
- d) L'Institut d'Estudis Eivissencs.
- e) Les entitats de vàlua i capacitat que el Consell Assessor del Patrimoni Cultural Immaterial de les Illes Balears hagi qualificat com a tals.

En cas que l'administració competent ho consideri necessari, s'han de sol·licitar els informes pertinents al personal tècnic i als organismes adients.

Disposició addicional primera **Inventaris de patrimoni cultural immaterial dels consells insulars**

En el termini d'un any, comptador des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, els consells insulars han de començar a elaborar l'inventari del patrimoni cultural immaterial del seu territori, amb la col·laboració de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Disposició addicional segona **Festes d'Interès Cultural**

Les manifestacions declarades Festes d'Interès Cultural mitjançant la Llei 1/2002, de 19 de març, de cultura popular i tradicional de les Illes Balears, passen a tenir la consideració de Béns Catalogats Immaterials i s'hauran d'inscriure d'ofici en els registres corresponents.

Disposició derogatòria **Normes que es deroguen**

1. Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Llei, la contradiguin o hi siguin incompatibles.

2. Queden derogats, en particular, el paràgraf 2n de l'article 5 i l'apartat 3 de l'article 67 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.

3. Queda igualment derogada la Llei 1/2002, de 19 de març, de cultura popular i tradicional de les Illes Balears.

Disposició final primera **Modificació de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears**

Es modifica l'article 1 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, al qual s'afegeix l'apartat següent:

"4. També formen part del patrimoni històric de les Illes Balears els béns que integren el patrimoni cultural immaterial, de conformitat amb el que estableix la legislació especial."

Disposició final segona **Desplegament reglamentari**

Es faculta el Govern de les Illes Balears i els consells insulars, en l'àmbit de les seves competències respectives, per dictar les normes reglamentàries que calguin per desplegar aquesta Llei.

Disposició final tercera **Entrada en vigor**

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Palma, 30 de novembre de 2018
La consellera de Cultura, Participació i Esports
Francesca Tur i Riera
La presidenta
Francesca Lluç Armengol i Socias

3.8. INTERPEL·LACIONS

Ordre de Publicació

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 20 de desembre de 2018, admet a tràmit les interpel·lacions següents.

Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó

A)
RGE núm. 15341/18, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a política de la CAIB en matèria de violència de gènere (procediment d'urgència).

D'acord amb el que preveuen els articles 157 i següents del Reglament del Parlament de les Illes Balears, el Grup Parlamentari Mixt interpel·la, pel procediment d'urgència, el

Govern de les Illes Balears, sobre la política de la CAIB en matèria de violència de gènere.

Motivació del procediment d'urgència: Calendari parlamentari que arriba al final i l'alt índex registrat en violència de gènere a la CAIB.

A causa de les altes estadístiques en matèria de violència de gènere que pateix la CAIB i l'alarma social produïda davant els darrers assassinats del terrorisme masclista, s'interpel·la el Govern de les Illes Balears sobre aquesta matèria.

Palma, a 17 de desembre de 2018
La diputada
María Montserrat Seijas i Patiño
El portaveu
Xavier Pericay i Hosta

3.9. MOCIONS

Ordre de Publicació

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 20 de desembre de 2018, admet a tràmit la moció següent.

*Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó*

A)

RGE núm. 15299/18, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a transició energètica, derivada de la Interpel·lació RGE núm. 13546/18.

D'acord amb el que es preveu a l'article 161 del Reglament del Parlament de les Illes Balears, el Grup Parlamentari Mixt presenta, subsegüent a la Interpel·lació RGE núm. 13546/18, relativa a transició energètica, la moció següent.

1. El Parlament balear insta el Govern d'Espanya a accelerar l'elaboració de la llei de canvi climàtic i transició energètica amb la finalitat de donar seguretat jurídica a les futures inversions i a la reconversió laboral i industrial.

2. El Parlament balear insta el Govern balear a negociar amb el Ministeri de Transició Ecològica el llançament d'una subhasta de renovable fotovoltaica específica per a Balears dins del primer trimestre de 2019.

3. El Parlament balear insta el Govern balear a promoure les actuacions necessàries perquè la transició energètica a Balears compleixi amb les directrius de l'Acord de París que advoquen per una transició energètica:

- a) que garanteixi la seguretat del subministrament elèctric.
- b) que reconegui la importància de protegir als treballadors dels canvis que comporta aquesta transició, mantenint els pilars de la protecció social i de l'ocupació, els drets laborals i el diàleg social.
- c) que permeti compatibilitzar el compliment dels objectius establerts en l'Acord de París amb el lliurament d'energia al consumidor a preus assequibles.

4. El Parlament balear insta el Govern balear a instar el Ministeri de Transició Ecològica a autoritzar les inversions necessàries a la central d'Es Murterar per ajustar-se a la nova Directiva Europea d'emissions industrials el termini límit de compliment de la qual és l'1 de gener de 2020.

5. El Parlament balear insta el Govern balear a conformar una mesa de treball amb tots els sectors de la indústria de renovables, eficiència energètica i mobilitat elèctrica per determinar les noves professions i qualificacions necessàries en aquests sectors emergents amb la finalitat de posar en marxa nous cicles formatius de Formació Professional reglada i de formació contínua.

6. El Parlament balear insta el Govern balear a implantar un pla autonòmic d'ajudes per a la substitució de vehicles de gasolina o diesel radicats a Balears per a vehicles elèctrics o de zero emissions.

Palma, a 14 de desembre de 2018
La diputada
Olga Ballester i Nebot
El portaveu
Xavier Pericay i Hosta

3.10. PREGUNTES AMB SOL·LICITUD DE RESPOSTA ESCRITA

Ordre de Publicació

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 20 de desembre de 2018, admet a tràmit les preguntes amb sol·licitud de resposta escrita següents.

*Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó*

A)

RGE núm. 15331/18, del diputat Nel Martí i Llufrí, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a impacte de la llei de capitalitat d'Eivissa en el pressupost de la CAIB.

D'acord amb el que preveuen els articles 162 i següents del Reglament del Parlament de les Illes Balears, el diputat sotasignant formula a la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts del Govern de les Illes Balears la pregunta següent amb sol·licitud de resposta escrita.

Quin serà l'impacte sobre el pressupost de la CAIB, i en especial en les aportacions als municipis (tant en inversió territorialitzada com en Fons de cooperació municipal), de la Proposició de llei de l'estatut especial de capitalitat de la ciutat d'Eivissa que s'ha presentat al Parlament de les Illes Balears amb el RGE núm. 14764/18?

Palma, a 17 de desembre de 2018
El diputat
Nel Martí i Llufrí

B)
RGE núm. 15332/18, del diputat Nel Martí i Llufríu, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a impacte de la llei de capitalitat d'Eivissa sobre crèdits o ingressos pressupostaris.

D'acord amb el que preveuen els articles 162 i següents del Reglament del Parlament de les Illes Balears, el diputat sotassignant formula a la Conselleria d'Hisenda i Pressuposts del Govern de les Illes Balears la pregunta següent amb sol·licitud de resposta escrita.

La Proposició de llei de l'estatut especial de capitalitat de la ciutat d'Eivissa que s'ha presentat al Parlament de les Illes Balears amb el RGE núm. 14764/18, suposarà un augment dels crèdits o una disminució dels ingressos pressupostaris?

Palma, a 17 de desembre de 2018
El diputat
Nel Martí i Llufríu

C)
RGE núm. 15337/18, del diputat Nel Martí i Llufríu, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a impacte de la llei de capitalitat d'Eivissa sobre la capitalitat de Palma.

D'acord amb el que preveuen els articles 162 i següents del Reglament del Parlament de les Illes Balears, el diputat sotassignant formula a la Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears la pregunta següent amb sol·licitud de resposta escrita.

Atesa la Proposició de llei RGE núm. 14764/18, de l'estatut especial de capitalitat de la ciutat d'Eivissa, ha estudiat el Govern de les Illes Balears quin impacte negatiu pot tenir sobre la capitalitat de Palma?

Palma, a 17 de desembre de 2018
El diputat
Nel Martí i Llufríu

D)
RGE núm. 15338/18, del diputat Nel Martí i Llufríu, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a trasllat de la llei de capitalitat d'Eivissa a la Conferència de Presidents per analitzar-ne els efectes.

D'acord amb el que preveuen els articles 162 i següents del Reglament del Parlament de les Illes Balears, el diputat sotassignant formula a la Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears la pregunta següent amb sol·licitud de resposta escrita.

Atesa la Proposició de llei RGE núm. 14764/18, de l'estatut especial de capitalitat de la ciutat d'Eivissa, el Govern ha traslladat la proposta a la Conferència de Presidents per tal de ser analitzada per les quatre illes i valorar com afecta aquesta nova figura l'estructura institucional de les Illes Balears i la inversió territorial per municipis i per illes?

Palma, a 17 de desembre de 2018
El diputat
Nel Martí i Llufríu

E)
RGE núm. 15339/18, del diputat Nel Martí i Llufríu, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a encàrrec d'informe de valoració jurídica a l'Advocacia sobre la llei de capitalitat d'Eivissa.

D'acord amb el que preveuen els articles 162 i següents del Reglament del Parlament de les Illes Balears, el diputat sotassignant formula a la Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears la pregunta següent amb sol·licitud de resposta escrita.

Atesa la Proposició de llei RGE núm. 14764/18, de l'estatut especial de capitalitat de la ciutat d'Eivissa, el Govern ha encomanat a l'Advocacia de la comunitat autònoma un informe que valori si jurídicament la proposta s'ajusta al que estableix l'estatut d'Autonomia de les Illes Balears i la Llei municipal i de règim local de les Illes balears?

Palma, a 17 de desembre de 2018
El diputat
Nel Martí i Llufríu

F)
RGE núm. 15340/18, del diputat Nel Martí i Llufríu, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a trasllat de la llei de capitalitat d'Eivissa a la FELIB per valorar-ne l'impacte.

D'acord amb el que preveuen els articles 162 i següents del Reglament del Parlament de les Illes Balears, el diputat sotassignant formula a la Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears la pregunta següent amb sol·licitud de resposta escrita.

Atesa la Proposició de llei RGE núm. 14764/18, de l'estatut especial de capitalitat de la ciutat d'Eivissa, el Govern ha traslladat la proposta a la FELIB perquè valori l'impacte que pot tenir un "estatut especial de capitalitat" sobre la distribució dels recursos a través de les inversions territorialitzades i sobre el Fons de cooperació municipal?

Palma, a 17 de desembre de 2018
El diputat
Nel Martí i Llufríu

3.14. PROPOSICIONS NO DE LLEI DAVANT COMISSIÓ

Ordre de Publicació

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 20 de desembre de 2018, admet a tràmit les proposicions no de llei següents, a tramitar davant comissió.

*Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó*

A)

RGE núm. 15178/18, del Grup Parlamentari El Pi-proposta per les Illes Balears, relativa a incorporació plena del dietista-nutricionista al sistema de salut de les Illes Balears, davant la Comissió de Salut.

D'acord amb el que preveuen els articles 172 i següents del Reglament del Parlament de les Illes Balears, el Grup Parlamentari El Pi-Proposta per les Illes Balears presenta la proposició no de llei següent perquè sigui tramitada davant la Comissió de Salut.

Moltes malalties cròniques es poden prevenir o tractar des d'un punt de vista dietètic i el col·lectiu de dietistes-nutricionistes està específicament qualificat per fer-se càrrec d'aquest abordatge. Per això, és necessari integrar aquest col·lectiu al Servei de Salut de les Illes Balears i garantir, d'aquesta manera, les línies d'actuació estratègica per als tractaments de les malalties cròniques.

L'accés a un especialista en nutrició humana i dietètica, malauradament, tot i ser una professió sanitària regulada per la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, està disponible moltes vegades només en consulta privada.

Incorporar amb les condicions adequades aquest col·lectiu al Sistema de Salut de les Illes Balears compartiria multitud d'avantatges en molts de sentits com ara assegurar l'accés gratuït a les prestacions sanitàries relacionades amb la nutrició, dietètica i dietoteràpia; contribuir a la reducció del risc de malnutrició i malalties cròniques de la població, reduir la despesa sanitària a través de la incorporació de dietistes-nutricionistes en equips multidisciplinaris i també, de cara als treballadors, revertint la situació precària de molts de dietistes-nutricionistes en condicions laborals no reglades.

Malgrat tots aquests aspectes positius, la realitat del nostre sistema de salut és que les places d'aquests especialistes no estan consolidades, no existeixen en planta a l'Hospital Can Misses, l'Hospital de Formentera i l'Hospital General, són insuficients a la resta d'hospitals públics i no n'hi ha cap a atenció primària.

Per tot això, EL PI- Proposta per les Illes Balears presenta la següent

Proposició no de llei

Primer. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a regular i consolidar les places a tots els hospitals de les Illes Balears de dietistes-nutricionistes.

Segon. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a crear les places de dietistes-nutricionistes a l'Hospital Can Misses, l'Hospital de Formentera i a l'Hospital General, així com a incorporar les necessàries a la resta d'hospitals públics d'acord amb les necessitats del sistema.

Tercer. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a crear una borsa de treball única per a dietistes-nutricionistes al Servei de Salut de les Illes Balears.

Quart. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern balear a consolidar el projecte d'atenció primària on el CODNIB ha desenvolupat els consells dietèticonutricionals per a pacients, assegurant la formació continuada dels professionals sanitaris en aquesta matèria així com el pilotatge de les unitats de suport de dietètica i nutrició en atenció primària en cada sector sanitària de les Illes Balears.

Palma, a 10 de desembre de 2018

La diputada

Maria Antònia Sureda i Martí

El portaveu

Jaume Font i Barceló

B)

RGE núm. 15179/18, del Grup Parlamentari El Pi-proposta per les Illes Balears, relativa a prevenció primària de l'obesitat infantil, davant la Comissió de Salut.

D'acord amb el que preveuen els articles 172 i següents del Reglament del Parlament de les Illes Balears, el Grup Parlamentari El Pi-Proposta per les Illes Balears presenta la proposició no de llei següent perquè sigui tramitada davant la Comissió de Salut.

La taxa d'obesitat infantil a l'Estat espanyol ha passat, en només dues dècades, del 5 al 16,1% en nins d'entre 6 i 12 anys. Així, Espanya s'ha convertit en el tercer país de la Unió Europea amb el percentatge més alt de nins amb obesitat o amb sobrepès d'entre 7 i 11 anys. A les Illes Balears, concretament, les dades de l'EPOIB 2017 assenyalen que un 14,7% de nins tenen sobrepès i un 10,4% tenen obesitat.

L'excés de pes comporta greus conseqüències i és el responsable del 80% dels casos de diabetis tipus 2, del 35% de la cardiopatia isquèmica, del 55% de la hipertensió arterial i provoca, arreu d'Europa, un milió de morts cada any.

Aquestes dades demostren la importància de dur una dieta saludable i equilibrada des de ben petits però, malauradament, el perfil alimentari actual té mancances importants de consum d'aliments vegetals (particularment cereals integrals i llegums), fruita i verdura fresca.

Per revertir aquesta situació, les institucions públiques, el Servei de Salut de les Illes Balears i els centres educatius

d'aquesta comunitat autònoma han d'actualitzar-se i fer feina en comú.

Per tot això, EL PI-Proposta per les Illes Balears presenta la següent

PROPOSICIÓ NO DE LLEI

Primer. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a assegurar l'educació alimentària-nutricional als centres escolars i la seguretat nutricional dels usuaris del menjador escolar, d'acord amb la Llei 17/2011, de 5 de juliol, de Seguretat Alimentària i Nutrició.

Segon. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a garantir, amb el Projecte de decret sobre la promoció de la dieta mediterrània en els centres educatius i sanitaris de les Illes Balears, que la persona encarregada de supervisar els menús i l'oferta alimentària dels centres educatius i sanitaris sigui sempre un dietista-nutricionista col·legiat.

Palma, a 10 de desembre de 2018

La diputada

Maria Antònia Sureda i Martí

El portaveu

Jaume Font i Barceló

C)

RGE núm. 15232/18, del Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a la Lliga de Debat de secundària i batxillerat, davant la Comissió de Cultura, Educació i Esports.

D'acord amb el que preveuen els articles 172 i següents del Reglament del Parlament de les Illes Balears, el Grup Parlamentari MÉS per Menorca presenta la proposició no de llei següent perquè sigui tramitada davant la Comissió de Cultura, Educació i Esports.

La Xarxa Vives d'Universitats és la xarxa de referència per a l'acció conjunta i el desenvolupament d'estratègies comunes de les universitats dels països de parla i cultura catalana.

La Xarxa Vives d'Universitats organitza una Lliga de Debat Universitària des de l'any 2005.

Aquesta activitat ha comptat amb la participació de més de 1.000 estudiants dels territoris de llengua catalana, així com més de 100 personalitats destacades que han actuat com a jurats de la competició.

Les universitats creuen en la Lliga de Debat com una activitat que consolida les competències transversals necessàries per al desenvolupament professional dels seus estudiants. Per aquest motiu, moltes d'elles han implantat assignatures d'oratoría que milloren les capacitats comunicatives dels estudiants.

A partir de l'experiència de la Lliga de Debat Universitària, la Xarxa Vives impulsa des de l'any 2014 una competició de dialèctica entre instituts d'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO) i Batxillerat dels territoris de llengua catalana: la Lliga de Debat de Secundària i Batxillerat. La darrera edició va

comptar amb la participació de 5.000 estudiants de 135 centres educatius de Catalunya, Andorra i El País Valencià.

Els objectius de la competició de secundària són els següents:

- Millorar les habilitats comunicatives dels participants que es troben en l'etapa formativa.
- Fomentar l'adquisició de competències transversals com són la seguretat, el treball en equip, la companyonia, la creativitat, la documentació, l'anàlisi, la construcció d'un discurs, la planificació i la presa de decisions.
- Proveir el professorat d'una eina d'innovació docent per al desenvolupament personal de l'alumne en l'àmbit del multilingüisme.
- Crear un espai de col·laboració entre els nivells d'educació secundària i superior.
- Oferir a l'alumnat un primer contacte amb la universitat.

La Lliga consta de fases locals i d'una fase final. Les fases locals es disputen entre els equips dels centres inscrits a una mateixa universitat, que és qui acull la competició. L'organització és responsabilitat de la universitat de referència a cada territori o d'alguna entitat implicada en la normalització i la promoció de l'ús de la llengua catalana, com és el cas de l'entitat Escola Valenciana al País Valencià, amb l'assessorament de la Xarxa Vives d'Universitats. A Catalunya compta amb la col·laboració del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, al País Valencià amb la de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i a Andorra amb la del Ministeri d'Educació i Ensenyament Superior del Govern d'Andorra.

En la fase final, el guanyador de cadascuna de les eliminatòries locals passa a la fase final, que té lloc normalment el mes d'abril a la seu d'alguna de les universitats de la Xarxa Vives. En aquest cas, l'organització és responsabilitat de la Xarxa Vives.

Es constata que l'únic territori de llengua catalana en el qual els estudiants de secundària no tenen l'oportunitat de participar en aquesta activitat és el de les Illes Balears. Durant el període de preinscripció per a l'edició 2019, centres de Palma, Eivissa i Formentera han mostrat interès per participar en la competició. Alguns han desestimat la participació en aquesta edició atès que no tenen la possibilitat de participar en una fase local a les Illes Balears però un centre d'Eivissa i un centre de Formentera han optat per participar a fases locals del País Valencià.

Per tot això:

El Parlament de les Illes Balears insta la conselleria d'Educació a fer possible que els estudiants de secundària de les Illes Balears puguin participar a la Lliga de Debat de Secundària i Batxillerat organitzada per la Xarxa Vives i, a aquest efecte:

1. La insta a establir els acords necessaris amb la Universitat de les Illes Balears, membre de la Xarxa Vives d'Universitats, per tal que aquesta assumeixi el rol d'universitat de referència per a tots els centres de secundària de les Illes Balears.
2. La insta a establir els acords necessaris amb l'Obra Cultural Balear per tal que, en estreta col·laboració amb la UIB,

assumeixi l'organització de la fase local de la competició a les Illes Balears.

Palma, a 12 de desembre de 2018

El diputat

Josep Castells i Baró

El portaveu

Nel Martí i Llufríu

3.16. SOL·LICITUDS DE COMPAREIXENÇA

Ordre de Publicació

A)

RGE núm. 15242/18, del Grup Parlamentari Mixt, relatiu a sol·licitud de compareixença del conseller de Treball, Comerç i Indústria, sobre els resultats de la campanya d'estiu contra la precarietat laboral.

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 20 de desembre de 2018, conformement amb l'article 46 del Reglament de la cambra, admet a tràmit l'escrit esmentat, que sol·licita que la Comissió d'Economia recapti la compareixença del conseller de treball, Comerç i Indústria, per tal d'informar sobre els resultats de la campanya d'estiu contra la precarietat laboral, després de detectar que més de la meitat dels contractes temporals revisats són fraudulents.

Palma, a 20 de desembre de 2018

El president del Parlament

Baltasar Picornell i Lladó

Ordre de Publicació

B)

RGE núm. 15344/18, del Govern de les Illes Balears, relatiu a sol·licitud de compareixença de la consellera de Cultura, Participació i Esports, sobre el Pla de Cultura del Govern.

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 20 de gener de 2018, conformement amb l'article 183 del Reglament de la cambra, admet a tràmit l'escrit esmentat, que sol·licita la compareixença de la consellera de Cultura, Participació i esports, davant la Comissió de Cultura, Educació i Esports, per tal d'informar sobre el Pla de cultura del Govern.

Palma, a 20 de desembre de 2018

El president del Parlament

Baltasar Picornell i Lladó

3.17. INFORMACIÓ

Ordre de Publicació

A)

Criteri favorable respecte de la presa en consideració de la Proposició de llei RGE núm. 14764/18, de l'estatut especial de capitalitat de la ciutat d'Eivissa.

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 20 de desembre de 2018, es dona per assabentada del contingut de l'escrit RGE núm. 15329/18, presentat pel Govern de les Illes Balears, mitjançant el qual comunica el criteri favorable respecte de la presa en consideració i manifesta la seva conformitat amb la tramitació de la proposició de llei esmentada.

Palma, a 20 de desembre de 2018

El president del Parlament

Baltasar Picornell i Lladó

Ordre de Publicació

B)

Habilitació dels dies necessaris, inclosos dilluns i dissabtes, per a la celebració de sessions extraordinàries de dia 7 a dia 31 de gener, per procedir a la tramitació, l'estudi i l'aprovació, si pertoca, de diverses iniciatives (RGE núm. 15227/18).

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 20 de desembre de 2018, conformement amb l'establert als articles 66.2 del Reglament de la cambra i 45.4 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, i atès l'acord adoptat pel Ple de la cambra en sessió dels dies 18, 19 i 20 de desembre d'enguany, acorda d'habilitar els dies necessaris, inclosos els dilluns i els dissabtes, atès l'acord de la Junta de Portaveus en sessió del proppassat dia 14 de desembre, per tal que es pugui dur a terme l'estudi, la tramitació i l'aprovació, si pertoca, de les iniciatives següents:

- Ponència d'estudi de les modificacions de la norma reglamentària per tal de dinamitzar el funcionament de la cambra, millorar la seva transparència i afavorir la participació dels ciutadans, la societat civil, institucions i entitats acreditades.
- Projecte de llei de canvi climàtic i transició energètica, [RGE núm. 9932/18](#).
- Projecte de llei de residus i sòls contaminants de les Illes Balears, [RGE núm. 7154/18](#).
- Projecte de llei de modificació de la Llei 7/2013, de 26 de novembre, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats a les Illes Balears, [RGE núm. 10873/18](#).
- Projecte de llei de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears, [RGE núm. 8320/18](#).
- Proposició de llei de modificació de la Llei 10/1998, de 14 de desembre, de col·legis professionals de les Illes Balears i de creació del Col·legi Professional de Docents de les Illes Balears, [RGE núm. 6802/18](#).
- Projecte de llei per a la sostenibilitat mediambiental i econòmica de l'illa de Formentera, [RGE núm. 10874/18](#).

- Proposició de llei de mesures de protecció de la badia de Sant Antoni de Portmany, [RGE núm. 10528/18](#).
- Projecte de llei de microcooperatives de les Illes Balears, [RGE núm. 11012/18](#).
- Proposta de la Comissió Tècnica Interinsular de delegació de competències al Consell Insular de Mallorca de les facultats que, com a administració gestora, exerceix ara l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears en relació amb el Museu de Mallorca, [RGE núm. 13187/18](#).
- Projecte de llei de consultes populars i processos participatius, [RGE núm. 8321/18](#).
- Projecte de llei agrària de les Illes Balears, [RGE núm. 6542/18](#).
- Projecte de llei del Govern de les Illes Balears, [RGE núm. 7503/18](#).
- Proposició de llei de l'estatut especial de capitalitat de la ciutat d'Eivissa, [RGE núm. 14764/18](#).

Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó

4. INFORMACIONS

Ordre de Publicació

A)

Canvis en la composició de la Diputació Permanent per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca.

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 20 de desembre de 2018, es dona per assabentada de l'escrit RGE núm. 15271/18, presentat pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, mitjançant el qual comunica que els diputats que formaran part de la Diputació Permanent són els següents:

Titular 1	Joana Aina Campomar i Orell
Suplent 1	Agustina Vilaret i González

Titular 2	Josep Ferrà i Terrasa
Suplent 2	Miquel Gallardo i Esgleas

Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó

Ordre de Publicació

B)

Portaveus del Grup Parlamentari Mixt durant els mesos de gener, febrer i març de 2019.

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 20 de desembre de 2018, es dona per assabentada de l'escrit RGE núm. 15334/18, presentat pel Grup Parlamentari Mixt, mitjançant el qual comunica que els portaveus durant els mesos de gener, febrer i març de 2019 seran els següents:

Gener 2019

Titular	Xavier Pericay i Hosta
Suplent	María Consuelo Huertas i Calatayud

Febrer 2019

Titular	María Consuelo Huertas i Calatayud
Suplent	Xavier Pericay i Hosta

Març 2019

Titular	Xavier Pericay i Hosta
Suplent	Sílvia Tur i Ribas

Palma, a 20 de desembre de 2018
El president del Parlament
Baltasar Picornell i Lladó

5. CORRECCIÓ D'ERRATES

Ordre de Publicació

A) *Correcció d'errates del BOPIB núm. 170, de 14 de desembre de 2018.*

- Pàg. 9689-9690 i 9733-9737. Preguntes amb sol·licitud de resposta escrita, apartats CA) a CZ):

La numeració correcta ha de ser 15000/18 a 15025/18.

BUTLLETÍ OFICIAL
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS